

Werkingsverslag 2013

Voorwoord

Met genoegen stellen wij u het Werkingsverslag 2013 voor. Het omvat drie delen en bijlagen. Het eerste deel informeert over het ontstaan, het statuut en de algemene structuur van het Milieuhandhavingscollege. Het geeft tevens een overzicht van de bevoegdheden waarover het College beschikt. Het tweede deel gaat in op de dossierbehandeling in het voorbije werkingsjaar, met cijfergegevens over de dossierinstroom en -uitstroom. Het derde en laatste deel is het meest omvangrijke. Het bevat een rechtspraakoverzicht. Tot slot volgen bijlagen met de wetgeving die rechtstreeks relevantie vertoont voor het College.

In 2013 onderging de samenstelling van het Milieuhandhavingscollege een paar vermeldenswaardige wijzigingen. Voorzitter Jan Heyman diende zijn ontslag in en keerde met ingang van 1 september 2013 terug naar het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. De vier jaren waar hij het voorzitterschap waarnam, waren bepalend voor dit rechtscollege. De regelgeving, zoals de bevoegdheidsomschrijving van het College en het Procedurebesluit, de huisvesting, met de verhuis naar het Ellipsgebouw en de inrichting van zittingszalen aldaar, de verankering van de onafhankelijkheid van het rechtscollege, onder meer door ingrepen in het personeelsbeleid van de griffie, de opbouw van een dossieropvolgingssysteem, een open en praktijkgerichte communicatie naar de buitenwereld toe, met onder meer de eigen huisstijl en een herkenbare en gebruiksvriendelijke website, ... De ontwikkelingen en verwezenlijkingen van die jaren hebben een basis gelegd voor de toekomst, ook binnen de nieuwe structuren en de nieuwe procedures die er weldra zullen komen met de inwerkingtreding van het decreet van 4 april 2014 "betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges" (hierna DBRC-decreet). Het past hier Jan te danken voor zijn immer beminnelijke en gemoedelijke begeleiding gedurende die jaren.

Met ingang van 17 juni 2013 zijn de bestuursrechters Luk Joly en Ludo de Jager aangesteld als aanvullend raadslid bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, een functie die zij sedertdien deeltijds hebben vervuld.

Laatst maar niet minst was 2013 het jaar waarin het DBRC-wetgevingsproject zijn beslag kreeg in een definitief ontwerpdecreet: op 20 december 2013 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het voorontwerp van DBRC-decreet, na een eerste en een tweede principiële goedkeuring van de teksten eerder in het jaar, met name op 26 april en 19 juli. Gelijkijdig is er gewerkt aan de twee uitvoeringsbesluiten van dit decreet, een eerste betreffende de nieuwe eengemaakte procedure van de betrokken rechtcolleges, een tweede aangaande de rechtspositie van rechters, referendarissen, griffiepersoneel en overige medewerkers. Uiteraard heeft dit wetgevingsdossier vanwege verschillende collega's in het College intense en tijdrovende inspanningen gevraagd, met actieve betrokkenheid bij uiteenlopende

werkgroepen die de overgang naar het nieuwe rechtbankconcept voorbereidden.

In 2013 is de dossierinstroom slechts licht gestegen t.a.v. 2012: 98 beroepen werden ingediend. Deze instroom bevestigt nogmaals de reeds eerder gemaakte vaststelling dat de dossierinstroom bij het Milieuhandhavingscollege 8 à 12 % bedraagt van de uitstroom aan beboetingsbesluiten op het niveau van de gewestelijke entiteit. Zoals in 2012 had het leeuwendeel van de beroepen betrekking op milieumisdrijven en vormen de beroepen inzake milieu-inbreuken een zeer kleine minderheid. De processen-verbaal die aan de oorsprong van de dossiers liggen, waren haast voor de helft afkomstig van de lokale politie. Daarnaast tekende vooral de afdeling Milieu-Inspectie voor de vaststelling van de betrokken milieucriminaliteit. De dossiers inzake milieumisdrijven werden voornamelijk doorverwezen door de parketten van Kortrijk, Gent en Dendermonde. De doorlooptijd van de dossiers blijft, met een zes à zeven maand, onder de doorlooptijd die op basis van de decretale en reglementaire termijnen theoretisch te verwachten is. Het College velde in 2013 110 arresten, waarvan 102 eindarresten en 8 tussenarresten, merkelijk meer dan in 2012. Gedetailleerde cijfers en informatie kan u verder terugvinden.

Zoals het Werkingsverslag 2012, biedt ook dit werkingsverslag een rechtspraakoverzicht van het voorbije jaar. Het vormt de hoofdmoot van dit verslag en wil de rechtspraak van het Milieuhandhavingscollege nog beter en vlotter kenbaar maken bij al wie daar baat van kan hebben: in de eerste plaats de rechtszoekende die overweegt beroep in te stellen, maar ook al de overheden en instanties die betrokken zijn bij de milieuhandhaving als sluitstuk van het Vlaamse milieubeleid. Gespreid over een veertigtal pagina's vindt u de standpunten die het College in zijn arresten heeft ingenomen t.a.v. rechtstheoretische kwesties en t.a.v. belangwekkende praktijkgevallen, en dit voor procedurele aspecten zowel als aspecten van de legaliteitstoetsing ten gronde. De desbetreffende passages uit de arresten zijn weergegeven met een verwijzing naar het volgnummer en de datum van het arrest in kwestie en met een volledige lijst van verwijzingen naar gelijklopende dan wel analoge standpunten in overige arresten van 2013, voor zover dergelijke standpunten bestaan. Wanneer de rechtspraak standpunten bevestigt die in het Werkingsverslag van 2012 werden meegedeeld, blijkt dit door verwijzing naar dit oudere rechtspraakoverzicht.

Mede namens onze collega's, wensen wij u alvast veel leesplezier toe.

Carole M. Billiet

Ondervoorzitter

Waarnemend voorzitter

September 2013 – april 2014

Luk Joly

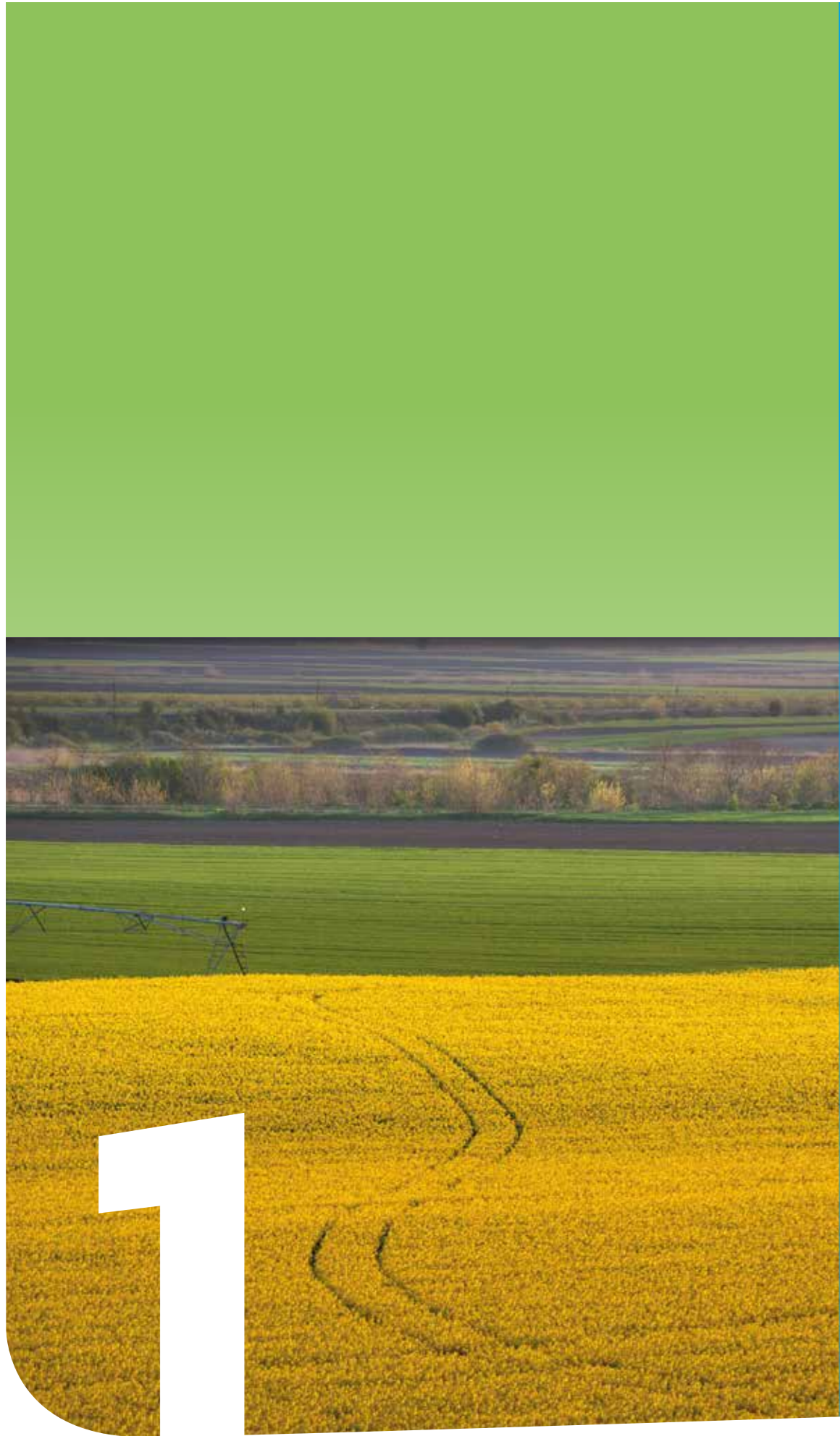
Voorzitter

INHOUD

Voorwoord	3
Het Milieuhandhavingcollege als administratief rechtcollege	7
Ontstaansgeschiedenis	8
Statuut	8
Algemene structuur	9
<i>Samenstelling</i>	9
<i>De algemene vergadering</i>	10
<i>Het bureau</i>	10
Bevoegdheid van het MHC	10
Werking in 2013	13
Dossierbehandeling in 2013	14
<i>Beroepen</i>	14
<i>Zittingen</i>	15
<i>Beslissingen</i>	15
<i>Beschikkingen</i>	15
<i>Doorlooptijden</i>	16
<i>Herkomst van de dossiers</i>	16
<i>Cassatieberoepen</i>	16
Rechtspraak van het MHC in 2013	19
Inleiding	20
Procedure	20
<i>Basisbepalingen (de artikelen 16.4.39 en 16.4.44 DABM)</i>	20
<i>Het verzoekschrift</i>	22
<i>De stukken</i>	26
<i>De memories (artikel 13 Procedurebesluit)</i>	27
<i>De behandeling van het beroep</i>	28
<i>Afstand van beroep (artikel 33 Procedurebesluit)</i>	29
<i>De vereenvoudigde procedure (de artikelen 38 en 39 Procedurebesluit)</i>	30
<i>Prejudiciële vraagstelling</i>	30

Legaliteitstoetsing: beoetingsbevoegdheid van de gewestelijke entiteit	31
<i>Algemeen</i>	31
<i>Bevoegdheid tot alternatieve bestuurlijke beboeting</i>	35
<i>Bevoegdheid tot exclusieve bestuurlijke beboeting</i>	44
Legaliteitstoetsing: bepaling van het boetebedrag – beoordelingscriteria	45
<i>Algemeen</i>	45
<i>Artikel 16.4.4 DABM</i>	47
<i>Artikel 16.4.29 DABM</i>	49
Legaliteitstoetsing: bevoegdheid tot voordeelontneming (artikel 16.4.26 DABM)	54
<i>Betwisting van het bestaan en van de begroting van een vermogensvoordeel</i>	54
Legaliteitstoetsing: overige legaliteitsbezwaren	56
<i>Beboetingsprocedure: schending van beslissings- en kennisgevingstermijnen</i>	56
<i>Beboetingsprocedure: schending van de redelijke termijn</i>	56
<i>Schending van de hoorplicht</i>	58
<i>Schending van de Wet 1991 Formele motivering bestuurshandelingen</i>	60
<i>Schending van het gelijkheidsbeginsel</i>	61
Bijlagen	63
Relevante wetgeving	64
Afkortingen	67

Het Milieuhandhavings-
college als administratief
rechtcollege

Ontstaansgeschiedenis

Tot halverwege 2009 konden overtredingen op de Vlaamse milieuregelgeving nagenoeg alleen strafrechtelijk worden gesanctioneerd. De strafrechtelijke rechtshandhaving domineerde de bestuursrechtelijke en privaatrechtelijke rechtshandhaving. De bestaande handhavingsoordening bleek echter niet te volstaan om schendingen van de milieuregelgeving adequaat te kunnen beteugelen.

Het Milieuhandhavingsdecreet van 21 december 2007, waarover gedetailleerde informatie is opgenomen in de bijlage van dit document, waarbij een nieuwe titel XVI "Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen" werd ingevoegd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM), verlegde daarom het accent van een strafrechtelijk rechtshandhavingsmodel naar een meer bestuurlijk georiënteerde vorm van handhaving. Naast het invoeren van een veralgemeende mogelijkheid tot toepassing van de bestuurlijke maatregelen, werd eveneens een zeer belangrijke rol weggelegd voor de bestuurlijke beboeting.

Bij de vaststelling van milieumisdrijven en milieu-inbreuken kan de afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (AMMC) een alternatieve of exclusieve bestuurlijke geldboete opleggen, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. Tegen deze beslissingen kan degene aan wie de boete werd opgelegd, beroep instellen bij het Milieuhandhavingscollege.

Het Milieuhandhavingscollege (MHHC) is een administratief rechtcollege waar degene aan wie de boete werd opgelegd, in beroep kan gaan tegen een besluit dat een bestuurlijke geldboete oplegt wegens het plegen van een milieumisdrijf of een milieu-inbreuk.

Formeel werd het MHHC opgericht bij het eerder vernoemde Milieuhandhavingsdecreet van 21 december 2007. Dit decreet voegde in het DABM artikel 16.4.19, §1, in dat luidt als volgt:

"§1. Er wordt een Milieuhandhavingscollege opgericht. Het Milieuhandhavingscollege is een administratief rechtcollege als vermeld in artikel 161 van de Grondwet."

Met betrekking tot titel XVI van het DABM werden een reeks uitvoeringsbepalingen uitgevaardigd. Dit gebeurde inzonderheid met het Milieuhandhavingsbesluit van 12 december 2008. Dit besluit stelde de inwerkingtreding van het Milieuhandhavingsdecreet vast op 1 mei 2009 en regelde in zijn artikelen 68 tot en met 75 nog een aantal aspecten die betrekking hadden op de voorgenomen oprichting van het MHHC.

De laatste fase in de ontstaansgeschiedenis van het MHHC kwam er op 15 mei 2009. Op die datum benoemde de Vlaamse

Regering, met ingang van 1 september 2009, de bestuursrechters van het MHHC.

Zoals voorgeschreven door het DABM en het Milieuhandhavingsbesluit legden de voorzitter, de ondervoorzitter, de effectieve en de plaatsvervangende bestuursrechters op 17 juni 2009 de eed af in handen van de Vlaamse minister-president. Hierop aansluitend, legden ook de griffier en de adjunct-griffier de eed af in handen van de voorzitter van het MHHC. Eén bestuursrechter legde de eed af op 18 augustus 2009.

Statuut

Zoals reeds aangestipt, is het MHHC een administratief rechtcollege als vermeld in artikel 161 Grondwet. Als dusdanig vormt het MHHC, net zoals de Raad van State, een buitengerechtelijk rechtcollege dat geen deel uitmaakt van de uitvoerende macht. Het MHHC is, zoals vastgelegd in artikel 16.4.21, §1, DABM, samengesteld uit magistraten, meer bepaald bestuursrechters.

Omdat het MHHC geen deel uitmaakt van de uitvoerende macht, wordt de rechtspositie van zijn voorzitter, ondervoorzitter, effectieve en plaatsvervangende bestuursrechters niet geregeld door het Vlaams Personeelsstatuut van 13 januari 2006 maar door een apart besluit, het besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 houdende de rechtspositieregeling van de leden van het Milieuhandhavingscollege (Rechtspositiebesluit).

De onafhankelijkheid die ieder rechtcollege wezenlijk kenmerkt en behoort te kenmerken, in het bijzonder ten aanzien van de uitvoerende macht, wordt onder meer gewaarborgd door artikel 16.4.21, §§ 10 en 11, en artikel 16.4.23 DABM. Artikel 16.4.21, §10, DABM voorziet in een benoeming van de bestuursrechters door de Vlaamse Regering voor mandaten van zes jaar die in principe van rechtswege hernieuwd worden. De beslissingsbevoegdheid van de Vlaamse Regering inzake mandaathernieuwing is beperkt tot de beslissing om een mandaat niet te hernieuwen en een regeringsbeslissing in die zin "mag niet indruisen tegen de onafhankelijkheid van het Milieuhandhavingscollege of bestuursrechters ervan, noch betrekking hebben op de inhoudelijke aspecten van de door het Milieuhandhavingscollege genomen beslissingen" (artikel 16.4.21, §10, derde lid DABM). Aanvullend hierbij legt artikel 16.4.21, §11, DABM de bevoegdheid om een lid van de zetel in geval van grove nalatigheid of kennelijk wangedrag uit zijn ambt te ontsetten in handen van het MHHC zelf. Deze regeling werd ingevoerd op suggestie van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, die oordeelde dat die aanpak "het beginsel van de onafhankelijkheid van de rechter" zou honoreren. Deze suggestie maakt deel uit van het advies 42.324/AV/3 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, uitgebracht in Algemene Vergadering, bij het ontwerp van decreet tot aanvulling van het DABM met

een titel XVI 'Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen' (Parl. St. Vl. Parl., 2006-2007, nr. 1249/1, (209) 225 – 227).

Het DABM bepaalt voorts nadrukkelijk dat "De Vlaamse Regering (...) aan de leden van het Milieuhandhavingscollege op geen enkele manier instructies [kan] geven over de wijze waarop ze hun bevoegdheden moeten uitoefenen." (artikel 16.4.23 DABM).

Ook het Rechtspositiebesluit draagt bij tot de organisatie van de vereiste onafhankelijkheid van de bestuursrechters. Artikel 9 Rechtspositiebesluit, bijvoorbeeld, stelt onder meer dat de hoedanigheid van lid van het MHHC onvereenigbaar is met elke activiteit die het lid zelf of via een tussenpersoon verricht en die tot gevolg heeft dat de eigen onafhankelijkheid wordt aangetast.

Het gegeven dat het MHHC als buitengerechtelijk rechtcollege geen deel uitmaakt van de uitvoerende macht vertaalt zich ook op functioneel niveau. Zo heeft het MHHC eigen overeenkomsten gesloten, met aparte aansluitingsbijdragen en betalingen, in het kader van de arbeidsongevallenverzekering, de regeling van de kinderbijslag, de preventie en bescherming op het werk, diverse vervoersmaatschappijen (NMBS, MIVB, De Lijn), ... En er werd, op voorstel van het MHHC, een specifieke regeling getroffen om de jaarlijkse evaluatie- en planningsgesprekken van het griffiepersoneel in belangrijke mate los te koppelen van het Departement Leefmilieu, NatuurenEnergie (Departement LNE).

Algemene structuur

Samenstelling

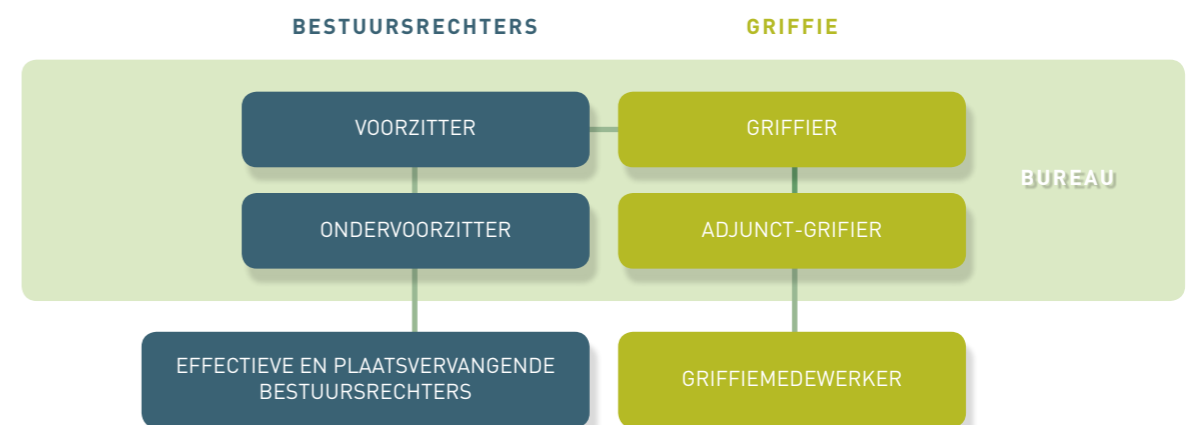
Het MHHC is decretaal samengesteld uit een voorzitter, een ondervoorzitter, vier effectieve en vier plaatsvervangende bestuursrechters. De voorzitter en ondervoorzitter behoren minstens aan de volgende voorwaarden te voldoen: jurist zijn, veertig jaar oud zijn op het ogenblik van de benoeming, en een grondige kennis hebben van en tien jaar ervaring hebben in het domein van het Vlaamse milieurecht. De overige bestuursrechters dienen minstens in het bezit te zijn van een universitair diploma of een hiermee gelijkgesteld diploma, veertig jaar oud te zijn op het ogenblik van hun benoeming en tien jaar ervaring te hebben in het domein van het Vlaamse milieubeleid of milieurecht.

Voor de ondersteuning van zijn werkzaamheden doet het MHHC beroep op een zogenaamd permanent secretariaat of griffie. Deze griffie is decretaal samengesteld uit een griffier, een adjunct-griffier en ondersteunend personeel. Zij zijn allen personeelsleden van het Departement LNE van de Vlaamse overheid.

In 2013 was het MHHC als volgt samengesteld:

- Voorzitter: Jan Heyman (tot 31 augustus)
- Ondervoorzitter: Carole M. Billiet
- Effectieve bestuursrechters: Ludo de Jager, Luk Joly, Josef Nijs en Peter Schryvers
- Plaatsvervangende bestuursrechters: Johan Ceenaeme, Anne Mie Draye, Bart Paeshuyse en Linda Van Geystelen
- Griffier: Xavier Vercaemer
- Griffiemedewerker: Bart Voets

Organogram van het MHHC

De heer Jan Heyman, voorzitter, heeft zijn mandaat van bestuursrechter en voorzitter neergelegd met ingang van 1 september 2013.

Met ingang van 17 juni 2013 worden de heren Luk Joly en Ludo de Jager aangesteld als aanvullend raadslid bij de Raad voor vergunningsbetwistingen, een functie die zij deeltijds uitoefenen.

De algemene vergadering

De algemene vergadering bestaat uit alle bestuursrechters en de griffiers. De algemene vergadering behandelt onder meer de personeelsaangelegenheden die betrekking hebben op de bestuursrechters en bespreekt het huishoudelijk reglement, het procedurereglement, de deontologische code en het jaarverslag. Daarnaast kunnen tal van andere agendapunten aan bod komen.

Het huishoudelijk reglement van het MHHC bepaalt dat de algemene vergadering minstens zesmaal per jaar plaatsvindt. In principe kan de algemene vergadering enkel geldig beslissen bij aanwezigheid van ten minste de helft van het totale aantal bestuursrechters en bij eenvoudige meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter. De griffiers beschikken over een raadgevende stem.

Het bureau

Het bureau van het MHHC is samengesteld uit de voorzitter, de ondervoorzitter, de griffier en de adjunct-griffier. Het DABM bepaalt dat het bureau het gezag en de leiding uitoefent over het personeel van het MHHC en alle nodige operationele beslissingen en regelingen van orde neemt.

Het huishoudelijk reglement verduidelijkt dat dit onder meer het volgende inhoudt: alle personeelsaangelegenheden die enkel de griffie aanbelangen, de opvolging van de lopende en toekomstige werkzaamheden en activiteiten, de oprichting en ontbinding van werkgroepen, de deelname aan externe vormingsactiviteiten en de deelname aan buitenlandse zendingen.

Naast de voormelde activiteiten, vormt de opvolging van de werkingskredieten van het MHHC een essentiële taak van het bureau. Gelet op de algemene context van besparingen binnen de Vlaamse overheid is ook in 2013 zorgvuldig getracht de uitgaven te beperken. Het MHHC benutte ongeveer 31.000 euro (werkingskrediet + expertisebudget). De uitgaven betreffen voornamelijk de kosten voor de dagdagelijkse werking (verzekeringen, kantooormateriaal, vervoer en abonnementen, kopieerapparaat,...), de verdere uitbouw van een degelijke juridische bibliotheek en permanente vorming (voornamelijk allerhande studiedagen over ontwikkelingen in het milieurecht, het bestuursrecht en het bestuurlijk procesrecht).

Het bureau vergadert ten minste tweemaal per maand, tenzij de voorzitter daar anders over beslist. Het bureau beslist bij eenvoudige meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.

Bevoegdheid van het MHHC

Het MHHC is bevoegd voor de behandeling van beroepen ingesteld tegen beslissingen van de AMMC waarbij een alternatieve of een exclusieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. Enkel degene aan wie de boete is opgelegd, is beroepsge-rechtigd. Aanvankelijk was de procedure volledig in het DABM zelf geregeld, maar sinds de wijziging ervan door het decreet van 23 december 2010 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur (BS 18 februari 2011), in werking getreden op 22 juli 2011, is de wijze waarop het beroep ahangig wordt gemaakt bij en onderzocht door het MHHC vrijwel integraal geregeld door het besluit van 27 mei 2011 van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (Procedurebesluit). Deze aanpassingen werden vooral geïnspireerd door de wens om een grotere rechtszekerheid in te bouwen in de procedure. Belangrijk te vermelden, is ook dat sinds 22 juli 2011 het beroep de bestreden beslissing schorst.

De bestuurlijke beboeting kan schendingen van een brede waaier van Europese verordeningen, milieuwetten en -decreten bestraffen. Het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM omvat zowel milieuhygiënewetgeving als milieube-heerwetgeving. Artikel 16.1.1 van het DABM en artikel 2 van het Milieuhandhavingsbesluit bevatten een opsomming van de wetgeving in kwestie (ook opgenomen in de bijlage van dit document).

De beslissingen die het MHHC kan nemen, zijn omschreven in artikel 16.4.19, §3, van het DABM. Ook deze bepaling werd ten gevolge van de voormelde wijzigingen aan het DABM grondig herzien. Vier hypothesen vallen te onderscheiden, voor de beroepen die sinds 22 juli 2011 zijn ingediend.

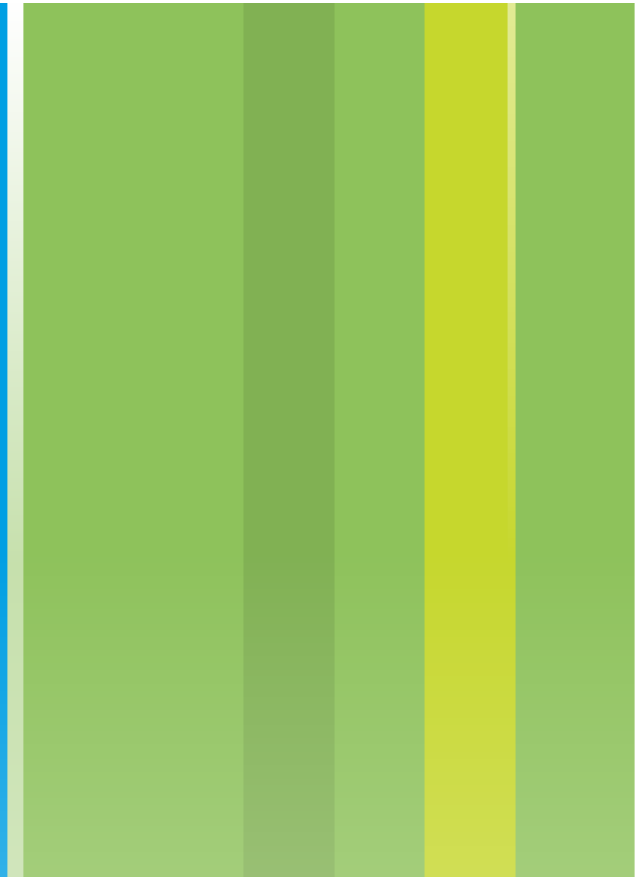
- (1) Het MHHC is *niet bevoegd* om het beroep te behandelen, in welk geval het MHHC beslist tot afwijzing van het beroep, gebeurlijk middels de vereenvoudigde procedure zoals beschreven onder Hoofdstuk IX van het Procedurebesluit.
- (2) Het beroep is *onontvankelijk*. Ook in deze hypothese beslist het MHHC tot een afwijzing van het beroep zonder tot een behandeling ten gronde te kunnen overgaan, gebeurlijk middels de vereenvoudigde procedure.
- (3) Het beroep is *ongegrond*. In deze hypothese beslist het MHHC eveneens tot een afwijzing van het beroep, evenwel na de behandeling ten gronde ervan. Deze beslissing houdt een bevestiging in van de bestreden beboetingsbeslissing op het beroepen aspect. Dit kan niet alleen het principe en het bedrag van de opgelegde geldboete betreffen, maar evengoed slaan op andere aspecten van de bestreden beslissing zoals de kwalificatie van de feiten als milieumisdrijf of milieu-inbreuk en het daderschap.

- (4) Het beroep is *gegrond*. In dit geval vernietigt het MHHC de bestreden beslissing geheel of gedeeltelijk, in welk geval (in regel) de AMMC een nieuwe beslissing kan nemen, behoudens in die gevallen waarin zij niet of niet meer bevoegd is. Het MHHC kan evenwel ook zelf een beslissing nemen over het bedrag van de geldboete en, in voorkomend geval, de voordeelontneming, en bepalen dat zijn uitspraak daarover de vernietigde beslissing vervangt.

2

Werking in 2013

Dossierbehandeling in 2013

Hierna worden de voornaamste (cijfer)gegevens met betrekking tot de werking van het MHC in 2013 gebundeld, meer bepaald voor wat de behandeling van de beroepen gebundeld betreft. Informatie over de personeelsbezetting en het budget van het MHC is reeds in een voorgaand hoofdstuk opgenomen.

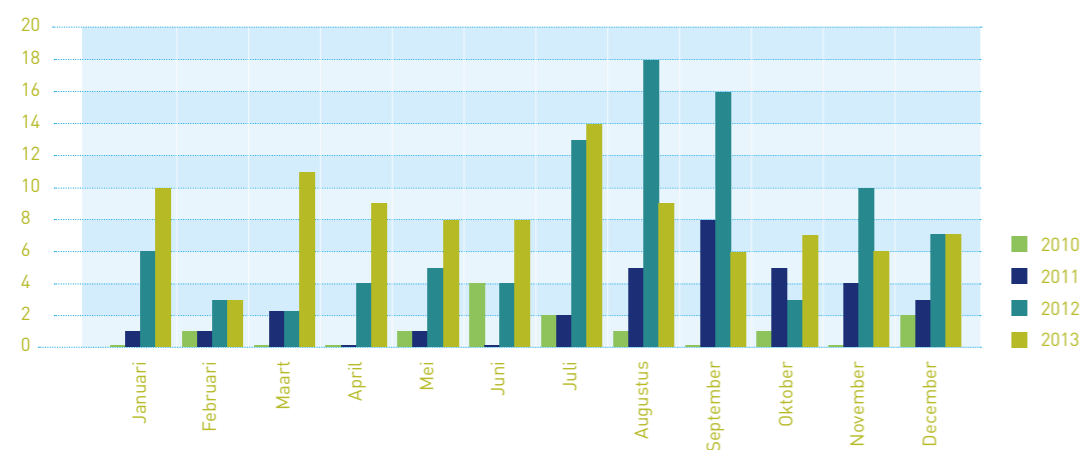
Beroepen

In 2013 worden 98 beroepen ingediend bij het MHC, een lichte stijging ten aanzien van de instroom in 2012. Daar waar de instroom in 2012 een opmerkelijke piek heeft vertoond in de tweede jaarhelft – 75% van de beroepen worden in die periode ingediend – moet voor 2013 worden vastgesteld dat de instroom gelijkmatiger verdeeld is over het gehele jaar, amper pieken of dalen vertoont en zich ook op maandbasis nagenoeg heeft gestabiliseerd.

Het volume van de instroom bij het MHC blijft ook in 2013 volledig gelinkt aan het volume van de uitstroom bij de AMMC. De vaststelling is opnieuw dat tegen een kleine 10% van de beboetingsbeslissingen van de AMMC beroep wordt ingesteld. Daarmee wordt de trend van de voorbije jaren verdergezet. Dit percentage stemt tevens perfect overeen met de vork beroepsfracties vastgesteld in het penale milieucontentieux en in andere bestuurlijke beboetingsstelsels (7 à 12%).

In 12 van de 98 ingediende beroepen wordt een verzoek tot regularisatie verstuurd aan de beroepsindieners wegens het ontbreken van door het Procedurebesluit vereiste stukken. In deze gevallen gaat het om rechtspersonen die niet vertegenwoordigd worden door een advocaat en die nalaten de volgende stukken toe te voegen: een kopie van de statuten en van de eventuele wijzigingen ervan, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad; de beslissing van het bevoegde orgaan om beroep in te stellen bij het MHC; de beslissing van het bevoegde orgaan waarbij aan de raadsman die geen advocaat is een volmacht tot vertegenwoordiging is gegeven, of de beslissing van het bevoegde orgaan waarbij de vertegenwoordiger in rechte van de rechtspersoon wordt aangesteld. Het verzoekschrift wordt in 11 van de 12 gevallen

Grafiek 1: dossierinstroom per maand

Tabel 1: dossierinstroom in 2013

Ontvangen en ingeschreven verzoekschriften	
- ingeschreven zonder regularisatie	86
- ingeschreven na regularisatie	97
- niet ingeschreven wegens onvolledige regularisatie	1
Totaal aantal ontvangen verzoekschriften	98
Totaal aantal ingeschreven verzoekschriften	97

tijdig en volledig geregulariseerd. In 1 geval wordt onvolledig geregulariseerd, wat voor dit beroep voor gevolg heeft dat het definitief niet wordt ingeschreven op de rol. In totaal worden in 2013 dan ook 97 beroepen geregistreerd.

96 van de 98 ingediende beroepen betreffen een geldboete opgelegd wegens het plegen van milieumisdrijven en 2 ervan betreffen een geldboete opgelegd wegens het plegen van milieu-inbreuken. Nog meer dan in de voorgaande jaren blijft het aandeel van beroepen tegen geldboeten opgelegd wegens het plegen van een milieu-inbreuk zeer beperkt. In 1 geval wordt beroep ingesteld tegen een geldboete die effectief vergezeld was van een voordeelontneming.

Beroepen kunnen, met toepassing van het DABM, enkel worden ingediend door diegene aan wie de geldboete werd opgelegd. Dit kunnen zowel natuurlijke personen als rechtspersonen zijn. Ook in 2013 blijft de categorie van natuurlijke personen het merendeel van de beroepsindieners uitmaken. 59 van de 98 beroepen worden immers door een natuurlijke persoon ingediend, 39 beroepen door een rechtspersoon, d.i. een 60% - 40% verhouding. In de procedure voor het MHC kunnen de beroepsindieners zelf een beroep instellen of zich laten vertegenwoordigen door een raadsman, al dan niet advocaat. In 57 beroepen – een kleine 60% van het jaartotaal – verkiezen beroepsindieners om hun beroep zelf in te stellen. De overige 41 beroepen worden ingesteld door een raadsman, waarvan 38 door een advocaat en 3 door een raadsman die geen advocaat is. Wanneer men de cijfers over de verhouding natuurlijke personen/rechtspersonen en de cijfers over de vertegenwoordiging door raadslieden samen neemt, blijkt dat ook in 2013 een substantieel deel van de beroepen wordt ingesteld door natuurlijke personen zonder raadsman, hetgeen als een indicatie mag gezien worden van de laagdrempeligheid van de MHC-beroepsprocedure. Ook andere elementen, zoals het ontbreken van een rolrecht en de normdoelgerichte invulling die het MHC geeft aan de (vorm)vereisten voor het instellen van een ontvankelijk beroep, dragen bij tot het laagdrempelige karakter van de MHC-beroepsprocedure, zoals ook vooropgesteld door de decreetgever in 2009.

gevallen het doorverwijzen van een beroep van de vereenvoudigde procedure naar de gewone procedure en in 1 geval een heropening van de debatten.

Een inhoudelijk overzicht van de rechtspraak is terug te vinden in het hiernavolgende deel van het werkingsverslag.

Tabel 2: Arresten in 2013

	Milieu-misdriven	Milieu-inbreuken	Totaal
Beroep onontvankelijk (na vereenvoudigde procedure)	16	3	19
Beroep ongegrond, boete bevestigd	33	1	34
Beslissing AMMC ambtshalve vernietigd	4	-	4
Beroep geheel of gedeeltelijk gegrond, met vermindering boete	24	4	28
Beroep geheel of gedeeltelijk gegrond, beslissing AMMC vernietigd zonder meer	10	-	10
Inwilliging afstand van beroep	2	-	2
Beroep zonder voorwerp verklaard	5	-	5
Tussenarresten	7	1	8
Totaal	101	9	110

Beschikkingen

De kamervoorzitter heeft in 2013 145 beschikkingen genomen. Het merendeel ervan, 91, zijn beschikkingen waarbij de partijen worden opgeroepen voor de behandeling ter zitting en waarbij tevens de kamersamenstelling wordt meegedeeld. De overige 54 beschikkingen betreffen het vaststellen van de laattijdigheid van memories (5), het opvragen van stukken aan de partijen (19), het ambtshalve of op verzoek van een partij heropenen van het debat (2), het oproepen van de partijen na de heropening van de debatten (1), het vaststellen van termijnen voor het neerleggen van aanvullende memories (1), het verlengen van de termijn voor uitspraak wegens bijzondere omstandigheden (9) en de toepassing van de vereenvoudigde procedure (17).

Zittingen

Het MHC heeft in 2013 31 zittingen gehouden. 21 daarvan betreffen zittingen voor de behandeling van beroepen ten gronde of volgens de vereenvoudigde procedure. Op deze zittingen wordt in de meeste gevallen ook uitspraak gedaan. Daarnaast worden 10 loutere uitspraakzittingen gehouden. Alle zittingen zijn openbaar.

Beslissingen

In 2013 heeft het MHC 110 arresten geveld – een substantiële stijging ten aanzien van de 66 uitspraken in 2012 – waarvan 102 eindarresten en 8 tussenarresten. De tussenarresten betreffen in 3 gevallen het weren van een laattijdige memorie, in 4

Doorlooptijden

De gemiddelde doorlooptijd van de beroepen, afgehandeld met een eindarrest in 2013, bedraagt 192 dagen, ongeveer 6 maand. Bij de berekening van dit gemiddelde worden ook de beroepen meegenomen die worden behandeld volgens de vereenvoudigde (verkorte) procedure. Wanneer men deze beroepen uit de berekening zou lichten, komt men tot een gemiddelde doorlooptijd van 213 dagen. Deze gemiddelde doorlooptijden blijven onder de doorlooptijd die op basis van alle decretale en reglementaire termijnen theoretisch te verwachten is bij een standaard procedureverloop.

De kortste doorlooptijden bedragen respectievelijk 88, 95 en 96 dagen. In deze beroepen is er telkens sprake van een intrekking van de bestreden beslissing, waardoor het beroep zonder voorwerp is verklaard.

De langste doorlooptijden bedragen respectievelijk 328, 310 en 307 dagen. Dit valt te verklaren doordat in deze beroepen de debatten ambtshalve of op verzoek van een partij zijn heropend, de termijn voor uitspraak is verlengd wegens bijzondere omstandigheden of doordat het faillissement van een verzoekende partij in de loop van de procedure een impact heeft gehad op de verdere behandeling van het beroep.

Herkomst van de dossiers

De 97 geregistreerde beroepen betreffen de oplegging van bestuurlijke geldboeten wegens het plegen van milieumisdrijven of milieu-inbreuken. De vaststelling van deze misdrijven (in een proces-verbaal) of inbreuken (in een verslag van vaststelling) gebeurt in 48 gevallen door de lokale politie, in 23 gevallen door AMI, in 13 gevallen door ANB, in 6 gevallen door een lokale toezichthouder, in 4 gevallen door de VLM, in 1 geval door OVAM, in 1 geval door Waterwegen en Zeekanaal NV en 1 geval door een intercommunale.

In de 95 geregistreerde beroepen waarin sprake is van milieumisdrijven wordt het proces-verbaal aan de gewestelijke entiteit bezorgd door de volgende parketten: in 23 gevallen door het parket van Kortrijk, in 22 gevallen door het parket van Gent, in 13 gevallen door het parket van Dendermonde, in telkens 7 gevallen door de parketten van Brussel en Leuven, in telkens 5 gevallen door de parketten van Brugge en Turnhout, in telkens 4 gevallen door de parketten van Hasselt en Tongeren, in 3 gevallen door het parket van Antwerpen, en in telkens 1 geval door de parketten van Leper en Mechelen.

Cassatieberoepen

In 2013 worden 5 cassatieberoepen ingediend bij de Raad van State tegen arresten van het MHHC. De Raad van State vernietigt in 2013 2 arresten van het MHHC.

Rechtspraak van
het MHHC in 2013

Inleiding

Om de rechtspraak van het MHHC in het werkingsjaar 2013 toegankelijker te maken, brengt dit hoofdstuk van het werkingsverslag een bundeling van relevante standpunten die in de arresten voorkomen.

Procedure

Basisbepalingen (de artikelen 16.4.39 en 16.4.44 DABM)

Beroepsgerechtigdheid

Algemeen

“3.1.2. Op grond van artikel 16.4.39 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna DABM) kan enkel degene aan wie een alternatieve bestuurlijke geldboete werd opgelegd tegen de betrokken beboetingsbeslissing beroep instellen bij het Milieuhandhavingscollege. *A contrario* is het beroep ingesteld door een andere persoon dan degene die in de bestreden beboetingsbeslissing werd beboet onontvankelijk.

Te dezen werd de boete opgelegd aan “BVBA [...], maatschappelijke zetel te [...] – ondernemingsnummer [...]” en werd het beroep ingesteld door “BVBA [...], met zetel te [...], met ondernemingsnummer [...]”, een benaming, maatschappelijke zetel en ondernemingsnummer vermeld in de oprichtingsakte van de verzoekende partij van 14 mei 1960 zoals gewijzigd bij statutenwijziging van 8 augustus 1986. Uit het geheel van deze gegevens blijkt onomstotelijk dat het beroep werd ingediend door de rechtspersoon aan wie de boete werd opgelegd. Van een schending van artikel 16.4.39 DABM is geen sprake.”

Arrest MHHC-13/91-VK van 7 november 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHC-13/66-VK van 16 juli 2013;
arrest MHHC/110-VK van 19 december 2013.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

Rechtspersonen zonder advocaat

“3.1. Luidens artikel 16.4.44 DABM is enkel degene aan wie de gewestelijke entiteit een exclusieve bestuurlijke geldboete oplegt ertoe gerechtigd om beroep in te stellen tegen deze boetebeslissing.
Luidens artikel 9, §3, Procedurebesluit voegt de verzoekende partij, als zij een rechtspersoon is en niet

vertegenwoordigd wordt door een advocaat, aan haar verzoekschrift de volgende stukken toe:

- 1° een kopie van de statuten en van de eventuele wijzigingen ervan, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad;
- 2° de beslissing van het bevoegde orgaan om beroep in te stellen bij het Milieuhandhavingscollege;
- 3° (...) de beslissing van het bevoegde orgaan waarbij de vertegenwoordiger in rechte van de rechtspersoon wordt aangesteld.
(...)”.

Wat de rechtspersonen betreft, vergen deze bepalingen, samengelezen, dat de beslissing om beroep in te stellen genomen is door het rechtens daartoe bevoegde orgaan van de rechtspersoon en dat, bij ontstentenis van vertegenwoordiging door een advocaat, de vertegenwoordiging gebeurt door de persoon of de personen die hier vennootschapsrechtelijk of statutair toe bevoegd zijn.

3.2. Te dezen stelt het Milieuhandhavingscollege enerzijds vast dat de heer [...], met een aangetekende brief van 19 december 2012, namens de verzoekende partij beroep heeft ingesteld bij het Milieuhandhavingscollege en hierbij een stuk neerlegt, gedateerd op 17 december 2012 en ondertekend door hemzelf als “zaakvoerder [...] bvba”, dat stelt:

“[...] bvba]beslist:

- 1) om beroep in te stellen tegen de beslissing tot oplegging van een bestuurlijke geldboete van 5/11/2012,
- 2) om de heer [...], zaakvoerder van [...] bvba, hiervoor aan te stellen teneinde [...] bvba te vertegenwoordigen in deze procedure.”

Anderzijds stelt het Milieuhandhavingscollege evenzeer vast dat de verzoekende partij geen gevolg heeft gegeven aan de in punt 2.3 genoemde beschikking van de kamervoorzitter. Het College is derhalve niet in de mogelijkheid om met kennis van zaken te beoordelen wie het rechtens bevoegde orgaan van de rechtspersoon is om beroep in te stellen bij het Milieuhandhavingscollege, noch wie in het voorliggende beroep als vertegenwoordiger in rechte van de rechtspersoon kon worden aangesteld.

3.3 Het beroep is onontvankelijk.

Arrest MHHC-13/58-VK van 13 juni 2013.

“3.2.1. In verband met het aanhangig maken door een rechtspersoon van een rechtsgeding moeten twee bevoegdheden duidelijk worden onderscheiden: de bevoegdheid om te beslissen om namens de rechtspersoon een rechtsgeding in te stellen en de bevoegdheid om de rechtspersoon in het geding te vertegenwoordigen. Welke organen hiertoe bevoegdheid zijn wordt bepaald door de wettelijke bepalingen die de rechtsvorm van de rechtspersoon regelen alsmede door de desbetreffende statutaire bepalingen.

Artikel 522 van het Wetboek van Vennootschappen van 7 mei 1999 (hierna W.Venn.), zoals van toepassing ten tijde van het nemen van de beslissing tot het instellen van beroep en van de procesvertegenwoordiging, bepaalt:

“§1. De raad van bestuur [van een naamloze vennootschap] is bevoegd om alle handelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het doel van de vennootschap, behoudens die waarvoor volgens de wet alleen de algemene vergadering bevoegd is (...).

§2. De raad van bestuur vertegenwoordigt de vennootschap jegens derden en in rechte als eiser of als verweerder. De statuten kunnen echter aan één of meer bestuurders bevoegdheid verlenen om alleen of gezamenlijk de vennootschap te vertegenwoordigen. Zodanige bepaling kan aan derden worden tegengeworpen (...).”

Uit deze bepaling blijkt onmiskenbaar dat de raad van bestuur van een naamloze vennootschap krachtens de wet de bevoegdheid bezit om te beslissen een beroep in te stellen en tevens over de bevoegdheid beschikt om de vennootschap in rechte te vertegenwoordigen.

Bovendien kunnen de statuten aan één of meer bestuurders de bevoegdheid verlenen om alleen of gezamenlijk de vennootschap in en buiten rechte te vertegenwoordigen en is zodanige statutaire bepaling tegenstelbaar aan derden. Wordt in de statuten evenwel niet in een dergelijke bepaling voorzien dan blijft het zaak van de raad van bestuur om de vennootschap in en buiten rechte te vertegenwoordigen.

3.2.2. Met betrekking tot de ontvankelijkheid *ratione personae* stelt zich dus vooreerst de vraag of de heren [...] en [...] over een rechtsgeldige volmacht beschikten om de vennootschappen BVBA [...], NV [...], NV [...] en BVBA [...] (allen leden van de raad van bestuur van de verzoekende partij) in deze raad van bestuur te vertegenwoordigen teneinde na te gaan of die raad een rechtsgeldige beslissing nam tot het instellen van het beroep en vervolgens de vraag of de heer [...] over de rechtens vereiste vertegenwoordigingsbevoegdheid beschikte om namens de verzoekende partij beroep in te stellen bij het Milieuhandhavingscollege.

3.2.2.1. Uit de door de verzoekende partij neergelegde vennootschapsrechtelijke stukken blijkt dat de raad van bestuur bevoegd is om te beslissen tegen de bestreden beslissing beroep in te stellen; dat op het ogenblik van het nemen van de beslissing om tegen de bestreden beslissing van de gewestelijke entiteit beroep in te stellen en een procesvertegenwoordiger aan te stellen de raad van bestuur van de verzoekende partij was samengesteld uit volgende bestuurders: de heren [...] en [...], BVBA [...], NV [...], BVBA [...] en de NV [...] en dat de heren [...] en [...] ook rechtsgeldig gevolmachtigd werden om de bestuurders-rechtspersonen te vertegenwoordigen.

Uit het proces-verbaal van de raad van bestuur van de verzoekende partij van 23 augustus 2012 blijkt dat de voltallige raad van bestuur heeft beslist beroep in te stellen tegen de beslissing van de gewestelijke entiteit van 9 juli 2012 waarbij aan de verzoekende partij een exclusieve bestuurlijke geldboete werd opgelegd van 2.552 euro.

Het Milieuhandhavingscollege stelt derhalve vast dat de verzoekende partij middels haar bevoegd orgaan op rechtsgeldige wijze beslist heeft om tegen de bestreden beslissing beroep in te stellen.

3.2.2.2. Tevens blijkt uit hetzelfde proces-verbaal dat de raad van bestuur beslist heeft “dat de NV [...] zich in rechte mag laten vertegenwoordigen door haar bestuurders, afgevaardigd-bestuurders en of iedere persoon die hiervoor na deze vergadering volmacht krijgt en/of door een advocaat hiervoor aangesteld. Nu al wordt beslist dat de heer [...], met woonplaats te [...], de NV [...] mag vertegenwoordigen in rechte voor wat betreft dit dossier, de hogervermelde beslissing daarin en de beroepsprocedure.”

Uit de vennootschapsrechtelijke stukken blijkt echter niet dat de statuten van de verzoekende partij een beding bevatten waarbij aan haar raad van bestuur de bevoegdheid wordt verleend om haar vertegenwoordigingsbevoegdheid over te dragen aan één of meerdere bestuurders.

De beslissing van de raad van bestuur “dat de NV [...] zich in rechte mag laten vertegenwoordigen door haar bestuurders, afgevaardigd-bestuurders en of iedere persoon die hiervoor na deze vergadering volmacht krijgt en/of door een advocaat hiervoor aangesteld” en de beslissing “dat de heer [...], met woonplaats te [...], de NV [...] mag vertegenwoordigen in rechte voor wat betreft dit dossier, de hogervermelde beslissing daarin en de beroepsprocedure” is om voormelde redenen dan ook onwettig want strijdig met artikel 552, §2, W.Venn.

Het door de heer [...] namens de verzoekende partij ondertekende verzoekschrift is *ratione personae* niet ontvankelijk.”

Arrest MHHC-13/63-VK van 16 juli 2013.

“3.2.1. Naar ook blijkt uit het proces-verbaal van de zitting, vraagt de verwerende partij ter zitting om “de ontvankelijkheid van het beroep grondig te onderzoeken, in het bijzonder te onderzoeken of de persoon die het beroep heeft ondertekend daartoe bevoegd was (...).”

3.2.2.1. Luidens artikel 4, eerste en derde lid, Procedurebesluit kan een partij zich laten vertegenwoordigen door een raadsman die geen advocaat is, mits deze laatste van een volmacht doet blijken.

Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de heer [...] een volmacht ontving om met “volledige zeggenschap en in plaats van [...] op te treden”, en dit “voor alle handelingen inzake het domein milieu voor het bedrijf [...] bvba”, in de periode “van 1 januari 2012 tot 1 januari 2014”. Deze volmacht is getekend door mevrouw [...], zaakvoerder van de verzoekende partij. Overeenkomstig artikel 8 van de statuten van de verzoekende partij vertegenwoordigt iedere zaakvoerder de vennootschap jegens derden en in rechte als eiser of als verweerder. Het bevoegde orgaan van de verzoekende partij kon deze volmacht geven.

Uit het geheel van het verzoekschrift en de enveloppe waarin dit verzoekschrift werd verzonden naar het Milieuhandhavingscollege, in het bijzonder de vermelding van de naam en het adres van de heer [...] op de achterkant van de enveloppe als aanvulling op de handtekening op het verzoekschrift zelf, besluit het Milieuhandhavingscollege dat de heer [...] het verzoekschrift namens de verzoekende partij heeft

ingediend en daartoe inderdaad bevoegd was. De opgeworpen exceptie is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/68-VK van 5 september 2013.

Voorwerp van het beroep

“Aangezien de gewestelijke entiteit de beslissing, waartegen beroep werd aangetekend, heeft ingetrokken, heeft het beroep geen voorwerp meer.”

Arrest MHHC-13/37-VK van 25 april 2014.

Gelijkkluidend: arrest MHHC-13/50-VK van 29 mei 2013; arrest MHHC-13/81-VK van 26 september 2013; arrest MHHC-13/85-VK van 7 november 2013; arrest MHHC-13/86-VK van 7 november 2013. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Het verzoekschrift

Artikel 6 Procedurebesluit

Basisregel

“3.1. Luidens artikel 16.4.39 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna DABM) moet het beroep tegen een beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt, ingediend worden bij het Milieuhandhavingscollege.

Op grond van artikel 6 Procedurebesluit moet zulks, op straffe van onontvankelijkheid, gebeuren binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beoetingsbeslissing.

Artikel 2, §1, Procedurebesluit bepaalt: “De termijnen die volgen op een kennisgeving, nemen een aanvang daags na de kennisgeving, tenzij deze kennisgeving gebeurt daags voor een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag. In dat geval neemt de termijn een aanvang op de eerstvolgende werkdag.

De dag die het uitgangspunt is van de termijn wordt er niet inbegrepen.

De vervalddag wordt in de termijn gerekend. Is die dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag of valt die dag binnen een periode dat de griffie gesloten is als vermeld in het huishoudelijk reglement, dan wordt die vervalddag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.”

3.2. Te dezen dateert de kennisgeving van de bestreden beoetingsbeslissing van 4 december 2012. Met toepassing van artikel 16.4.39 DABM en van de artikelen 6 en 2, §1, Procedurebesluit, verstreek de termijn om tegen deze beslissing bij het Milieuhandhavingscollege beroep in te dienen dan ook op 4 januari 2013.

De verzoekende partij heeft bij het Milieuhandhavingscollege beroep ingediend met een aangetekende brief van 8 januari 2013. Dit beroep is klaarblijkelijk laattijdig ingediend.

Het beroep is dienvolgens onontvankelijk.”

Arrest MHHC-13/14-VK van 21 februari 2013 (vereenvoudigde procedure).

Gelijkkluidend: arrest MHHC-13/6-VK van 24 januari 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHC-13/29-VK van 21 maart 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHC-13/70-VK van 5 september 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHC-13/71-VK van 5 september 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHC-13/78-VK van 19 september 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHC-13/108-VK van 19 december 2013. Zie ook Werkingsverslag 2012.

“3.1.2. Artikel 6 Procedurebesluit bepaalt: “Op straffe van onontvankelijkheid wordt het beroep bij verzoekschrift en binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing ingesteld.”

Artikel 2, §1, Procedurebesluit stelt: “De termijnen die volgen op een kennisgeving, nemen een aanvang daags na de kennisgeving, tenzij deze kennisgeving gebeurt daags voor een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag. In dat geval neemt de termijn een aanvang op de eerstvolgende werkdag.

De dag die het uitgangspunt is van de termijn wordt er niet inbegrepen.

De vervalddag wordt in de termijn gerekend. Is die dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag of valt die dag binnen een periode dat de griffie gesloten is als vermeld in het huishoudelijk reglement, dan wordt die vervalddag verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.”

Artikel 16, §2, punten 14°, 1° en 2° van het huishoudelijk reglement van het Milieuhandhavingscollege van 28 oktober 2009, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 4 december 2009, bepalen dat de griffie gesloten is “van 25 december tot en met 31 december”, op “1 januari” en op “de eerste werkdag van het jaar”.

3.1.3. Te dezen dateert de kennisgeving van de bestreden beoetingsbeslissing van 26 november 2012. Met toepassing van artikel 16.4.44 DABM, de artikelen 6 en 2, §1, Procedurebesluit en artikel 16, §2, van het huishoudelijk reglement, verstreek de termijn om tegen deze beslissing bij het Milieuhandhavingscollege beroep in te dienen dan ook op 3 januari 2013.

De verzoekende partij heeft bij het Milieuhandhavingscollege beroep ingediend met een aangetekende brief van 26 december 2012. Het beroep is tijdig. De door de verwerende partij opgeworpen exceptie is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/68-VK van 5 september 2013.

Rechtsgeldige kennisgeving

“3.1.2.4. Gezien de uitdrukkelijke en duidelijke bewoordingen van artikel 16.4.37, eerste lid, DABM, en de cruciale rol van de wettelijk bepaalde kennisgevingsplicht als waarborg tot uitoefening van het beroepsrecht, in een punitieve materie, bij een rechtelijke instantie conform artikel 6 EVRM, oordeelt het Milieuhandhavingscollege dat, ongeacht feitelijke omstandigheden waaruit nauwkeurige kennis van de bestreden beslissing blijkt, enkel een rechtsgeldige kennisgeving ex artikel 16.4.37, eerste lid, DABM van deze beslissing de beroepstermijn kan doen lopen. In voorliggende zaak heeft de beroepstermijn op heden dus nog steeds geen aanvang genomen.

Het beroep, ingediend bij aangetekende brief van 11 oktober 2012, is niet laattijdig en dus niet onontvankelijk *ratione temporis*.”

Arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013.

“3.1.1.4. Het Milieuhandhavingscollege treedt de verzoekende partij bij waar deze stelt dat een rechtsgeldige kennisgeving van de beoetingsbeslissing een essentiële vereiste vormt om het recht op beroep van de beboete persoon te waarborgen. In het bestuurlijke beoetingscontentieux op grond van titel XVI DABM moet er des te nauwlettender op de rechtsgeldigheid van de vereiste kennisgeving worden toegezien, nu de beoetingsbesluiten punitieve sancties opleggen en de kennisgeving ervan het recht op toegang dient te waarborgen tot het College, een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie conform artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna EVRM). Het valt dan ook uit te sluiten dat de beroepstermijn bepaald in artikel 6 Procedurebesluit een aanvang zou nemen bij ontstentenis aan rechtsgeldige kennisgeving.

Samen met de verzoekende partij constateert het Milieuhandhavingscollege dat artikel 16.4.37, eerste lid, DABM verplicht tot een kennisgeving aan “de vermoedelijke overtreder” wat, samen gelezen met artikel 16.4.39 DABM, te begrijpen valt als een kennisgeving aan “degene aan wie de boete werd opgelegd”. Een kennisgeving is hierbij inderdaad, zoals artikel 16.1.2, 3°, omschrijft, een verzending “door middel van een aangetekende brief met ontvangstbewijs”.

Te dezen staat onbetwist vast dat de enige kennisgeving van de bestreden beslissing gebeurde op 6 augustus 2012 op het kantooradres van de voormalige advocaat van de verzoekende partij, bij wie in het kader van de bestuurlijke beoetingsprocedure geen woonplaatskeuze was gedaan.

Een dergelijke kennisgeving voldoet niet aan artikel 16.4.37, eerste lid, DABM.

Nu de kennisgeving van 6 augustus 2012 aan de voormalige advocaat van de verzoekende partij niet rechtsgeldig is, heeft zij de termijn om beroep in te stellen niet doen lopen.”

Arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013.

“3.2. Te dezen dateert de kennisgeving van de bestreden beoetingsbeslissing van 30 april 2013. Met toepassing van de artikelen 6 en 2, §1, Procedurebesluit, verstreek de termijn om tegen deze beslissing bij het Milieuhandhavingscollege beroep in te dienen dan ook op 3 juni 2013.

De verzoekende partij heeft bij het Milieuhandhavingscollege beroep ingediend met een aangetekende brief van 21 augustus 2013. Dit beroep is klaarblijkelijk laattijdig ingediend. De omstandigheid dat de verzoekende partij op een woonboot langsheen de [...] woont wat, naar zij stelt, meebrengt dat de post er “meer met mondjesmaat of zelfs NIET wordt bedield”, vermag het niet hier afbreuk aan te doen. Verzoekende partij is immers gedomicilieerd op het adres [...], zodat de kennisgeving van de bestreden beslissing, die aan dit adres gebeurde, ontegensprekelijk rechtsgeldig gebeurde en aldus de beroepstermijn heeft doen lopen.

Het beroep is dienvolgens onontvankelijk.”

Arrest MHHC-13/83-VK van 10 oktober 2013 (vereenvoudigde procedure).

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/46-VK van 29 mei 2013. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Informatie, in de bestreden beslissing, over de beroepsinstantie en haar adres

“3.2. Te dezen dateert de kennisgeving van de bestreden beoetingsbeslissing van 22 oktober 2012. Met toepassing van artikel 16.4.44 DABM en de artikelen 6 en 2, §1, Procedurebesluit, verstreek de termijn om tegen deze beslissing bij het Milieuhandhavingscollege beroep in te dienen dan ook op 22 november 2012.

De verzoekende partij heeft bij het Milieuhandhavingscollege beroep ingediend met een aangetekende brief van 11 december 2012. Dit beroep is klaarblijkelijk laattijdig ingediend.

De omstandigheid dat de verzoekende partij voordien met een aangetekende brief van 21 november 2012, geadresseerd aan “Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel”, een ‘beroep’ instelde bij de gewestelijke entiteit, vermag het niet hier iets aan te veranderen, te meer daar een toevoegsel aan de bestreden beslissing aangaande de “Mogelijkheid tot beroep” volkomen correcte informatie gaf over de beroepsinstantie en haar adres.

Het beroep is dienvolgens onontvankelijk.”

Arrest MHHC-13/8-VK van 7 februari 2013 (vereenvoudigde procedure).

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/9-VK van 7 februari 2013 (vereenvoudigde procedure). Zie ook Werkingsverslag 2012.

“Het verzoekschrift, [laattijdig] ingediend op 23 augustus 2012, is onontvankelijk.

De omstandigheid dat de bestreden beslissing, in de bijgevoegde 'Belangrijke mededeling' aangaande de mogelijkheid tot beroep en de wijze waarop beroep moet worden ingesteld, een foutief adres vermeldt voor het Milieuhandhavingscollege – "Koning Albert II-laan 20 bus 23, 1000 Brussel" in plaats van "Koning Albert II-laan 35 bus 23, 1030 Brussel" – en daarenboven refereert aan opgeheven procedurebepalingen – de artikelen 16.4.46 tot 16.4.48 DABM in plaats van de artikelen 6 tot 9 Procedurebesluit – vermag het niet hier iets aan te veranderen nu deze foutieve informatie geen enkele impact heeft gehad op de laattijdige verzending van het verzoekschrift. De indiening van het verzoekschrift bij het Milieuhandhavingscollege op 23 augustus 2012 werd immers niet voorafgegaan door een andere, tijdige indiening ervan op het foute adres; zij vormt, integendeel, de eerste en enige verzending tot het instellen van beroep die in de zaak plaatsvond en gebeurde ruimschoots na het einde van de opgegeven beroepstermijn, die eveneens dertig dagen bedroeg, ingaand "op de dag die volgt op de kennisgeving van de beslissing van de gewestelijke entiteit".

Arrest MHHC-13/46-VK van 29 mei 2013

Bewijs van de datum van indiening van het verzoekschrift

"3.2.1. Te dezen dateert de kennisgeving van de bestreden beboetingsbeslissing van 13 augustus 2013. Met toepassing van artikel 16.4.39 DABM en van de artikelen 6 en 2, §1, Procedurebesluit, verstreek de termijn om tegen deze beslissing bij het Milieuhandhavingscollege beroep in te dienen dan ook op 13 september 2013.

3.2.2. De verzoekende partij heeft beroep ingediend met een gewone brief, waarvan de poststempel onleesbaar is. Het verzoekschrift is gericht aan de "Griffie van het Milieuhandhavingscollege", per adres van de gewestelijke entiteit. Deze laatste heeft het op onbekende datum doorgezonden aan het Milieuhandhavingscollege, waar het werd ontvangen op 4 oktober 2013. Op het getypte verzoekschrift staat het handgeschreven opschrift "Datum: 30 september 2013".

Gelet op het opschrift "Datum: 30 september 2013" op het verzoekschrift als zodanig, gelet op de datum van ontvangst van het beroep ter griffie, 4 oktober 2013, en gelet op het ontbreken van een poststempel die aantoont dat het verzoekschrift uiterlijk op 13 september 2013 werd ingediend, moet *in casu* worden besloten dat het verzoekschrift klaarblijkelijk laattijdig is ingediend.

Het beroep is onontvankelijk."

*Arrest MHHC-13/106-VK van 19 december 2013 (vereenvoudigde procedure).
Zie ook Werkingsverslag 2012.*

Verantwoording op basis van overmacht

"3.2.2. Te dezen dateert de kennisgeving van de bestreden

beboetingsbeslissing van 26 juli 2012. Met toepassing van artikel 16.4.39 DABM en van de artikelen 6 en 2, §1, Procedurebesluit, verstreek de termijn om tegen deze beslissing bij het Milieuhandhavingscollege beroep in te dienen dan ook op 27 augustus 2012.

De verzoekende partij heeft bij het Milieuhandhavingscollege beroep ingediend met een aangetekende brief van 18 september 2013. Dit beroep is laattijdig.

De bewering van de verzoekende partij dat zij geen aange tekende brieven ontvangt die niet specifiek zijn gericht aan "de zaakvoerder v/d BVBA [...]" en de klacht bij de Ombudsdienst voor de Postsector vormen geen bewijs van een overmachtsituatie in hoofde van de verzoekende partij. Het Milieuhandhavingscollege wijst er dienaangaande op dat de verzoekende partij er zelf voor behoorde te zorgen dat de aan haar gerichte aangetekende brieven door een regelmatig gevolmachtigde natuurlijke persoon in ontvangst konden worden genomen.

Het beroep is laattijdig, dienvolgens onontvankelijk.

*Arrest MHHC-13/35-VK van 18 april 2013.
Zie ook arrest MHHC-13/46-VK van 29 mei 2013.*

Artikel 7, §1, 3°, Procedurebesluit

"3.1. Onder verwijzing naar artikel 7, §1, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit) werpt de verwerende partij op dat het beroep onontvankelijk is omdat het verzoekschrift "geen kopie van de bestreden beslissing" bevat.

3.2. De artikelen 6 en 7 Procedurebesluit bepalen de vereisten waaraan het verzoekschrift, in voorkomend geval op straffe van onontvankelijkheid, moet voldoen. Bij deze vereisten is er geen die de toevoeging vergt van een kopie van de bestreden beslissing. De exceptie faalt in rechte."

*Arrest MHHC-13/33-VK van 18 april 2013.
Gelijkluidend: arrest MHHC-13/47-VK van 29 mei 2013.*

Artikel 7, §1, 4°, Procedurebesluit

"Bezwaar", begrip

"3.2.2.1. Artikel 7, §1, 4°, Procedurebesluit bepaalt dat het verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid "een uiteenzetting van de ingeroepen bezwaren" vermeldt.

Dit voorschrift vereist niet dat de verzoekende partij uitdrukkelijk de rechtsregels of rechtsbeginselen moet vermelden die door de bestreden beboetingsbeslissing zijn geschonden. Het is daarentegen noodzakelijk, maar voldoende, dat de uiteenzetting van de ingeroepen bezwaren het mogelijk maakt te vatten wat de bestreden beslissing verweten wordt in het kader van de legaliteitstoetsing die het

Milieuhandhavingscollege doorvoert. Meer bepaald moet de uiteenzetting van de ingeroepen bezwaren het mogelijk maken te begrijpen welke rechtsregels of rechtsbeginselen door de bestreden beslissing geschonden zijn en op welke wijze. Dit is de informatie die onontbeerlijk maar voldoende is voor een nuttige behandeling van het beroep, met eerbiediging van het recht op verdediging van de verwerende partij.

Uit de strekking van artikel 7, §1, 4°, Procedurebesluit vloeit voort dat een exceptie van onontvankelijkheid die op dit voorschrift is gestoeld uitsluitend op nuttige wijze kan worden opgeworpen wanneer het verzoekschrift niet één bezwaar zou aanvoeren dat naar eis van recht is uiteengezet.

3.2.2.2. Te dezen voldoet het verzoekschrift aan artikel 7, §1, 4°, Procedurebesluit. Anders dan de verwerende partij voorhoudt, worden er, zoals blijkt uit randnummers 5.4.1. en 5.4.2., bezwaren geformuleerd en heeft de verwerende partij zelf, zoals haar nuttig verweer ten aanzien van deze bezwaren afdoende aantoonde, begrepen wat deze bezwaren aan de bestreden beslissing verwijten, zodat de vraag rijst in welke mate zij belang heeft bij de opgeworpen exceptie en of ze deze wel op ontvankelijke wijze kan invoeren. De exceptie dient te worden verworpen."

*Arrest MHHC-13/4-VK van 24 januari 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHC-13/53-VK van 4 juni 2013;
arrest MHHC-13/97-VK van 21 november 2013.
Zie ook Werkingsverslag 2012.*

Vermelding in het verzoekschrift

"5.2.2. In haar verzoekschrift verwijst de verzoekende partij naar de "meerdere bezwaren" die zij "lopende de voorafgaande procedure" voor de gewestelijke entiteit heeft aangehaald. Zij stelt dienaangaande dat die bezwaren "bij deze worden herhaald zowel in hun geheel als in alle onderdelen", waarmee zij klaarblijkelijk beoogt de bezwaren waarnaar zij verwijst ook te laten gelden voor het Milieuhandhavingscollege.

Luidens artikel 7, §1, 4°, Procedurebesluit moet het verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid een uiteenzetting van de ingeroepen bezwaren bevatten. Het volstaat dus niet om, zoals *in casu*, louter te verwijzen naar bezwaren die werden opgeworpen in de procedure voor de gewestelijke entiteit, zonder dat de beoogde bezwaren worden aangehecht aan het verzoekschrift. Deze bezwaren zijn derhalve niet ontvankelijk, zodat een onderzoek ervan zich niet opdringt."

*Arrest MHHC-13/3-VK van 24 januari 2013.
Gelijkluidend: MHHC-13/13-VK van 21 februari 2013.*

"3.2.2. Artikel 7, §1, 4° Procedurebesluit bepaalt: "Het verzoekschrift vermeldt op straffe van onontvankelijkheid: (...) 4° een uiteenzetting van de ingeroepen bezwaren;"

In haar verzoekschrift voert de verzoekende partij twee

bezwaren aan: de noodtoestand als rechtvaardigingsgrond en de schending van de beslissingstermijn bepaald in artikel 16.4.37 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna DABM).

In fine van dit verzoekschrift schrijft de verzoekende partij: "Eveneens verwijst ik voor meer gedetailleerde informatie en motivatie naar de hoorzittingsnota die advocaat Wim Vandebussche op de hoorzitting van 13 april 2012 heeft neergelegd."

In deze aan het verzoekschrift gehechte omstandige nota worden vier bezwaren ontwikkeld, met name de overschrijding van de redelijke termijn, de schending van het vertrouwensbeginsel, het bestaan van een noodtoestand in hoofde van de verzoekende partij (reeds vermeld in het verzoekschrift) en de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Het Milieuhandhavingscollege is van oordeel dat door de expliciete verwijzing in het verzoekschrift naar de eraan gehechte nota aangenomen moet worden dat deze nota samen met het verzoekschrift als één geïntegreerd en onlosmakelijk geheel dient te worden aanzien, derwijze dat de in de nota uiteengezette bezwaren beantwoorden aan het voorschrift van artikel 7, §1, 4° Procedurebesluit. Een dergelijke lezing sluit naadloos aan bij het normdoel van deze bepaling, te weten de maximale waarborg van de rechten van verdediging van de verwerende partij met eerbiediging van de procedurele gelijkheid van de procespartijen.

Het doet hierbij niet ter zake of de nota van vóór of van na de bestreden beslissing dateert. Overigens zijn de in deze nota aangevoerde bezwaren alle van aard om de legaliteit van de bestreden beslissing in vraag te stellen, zodat bij een eventuele gegrondverklaring van één van deze bezwaren de vernietiging van de bestreden beslissing zich opdringt.

De in de nota aangevoerde bezwaren zijn ontvankelijk.

De exceptie wordt verworpen."

Arrest MHHC-13/12-VK van 21 februari 2013.

Bezwaar, onontvankelijkheid wegens laattijdigheid

"5.3.2. In haar memorie van wederantwoord voert de verzoekende partij bijkomend aan dat met de schending van "de termijnen van artikel 16.4.37 DABM" tevens de redelijke termijn is geschonden. Luidens artikel 7, §1, 4°, Procedurebesluit moet het verzoekschrift, op straffe van onontvankelijkheid, een uiteenzetting van de ingeroepen bezwaren bevatten. A *contrario* vloeit hieruit voort dat bezwaren die voor het eerst na de indiening van het verzoekschrift worden geformuleerd niet ontvankelijk zijn. Het invoeren van de schending van de redelijke termijn, dat *in casu* niet in het verzoekschrift, maar pas in de memorie van wederantwoord gebeurde, vormt een nieuw bezwaar dat dan ook als zodanig onontvankelijk is."

*Arrest MHHC-13/17-VK van 7 maart 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHC-13/11-VK van 21 februari 2013, nr. 5.3.1; arrest MHHC-13/36-VK van 25 april 2013, nr.*

5.2.2; arrest MHHHC-13/47-VK van 29 mei 2013, nr. 5.4; arrest MHHHC-13/57-VK van 13 juni 2013, nr. 5.2.2; arrest MHHHC-12/59-VK van 27 juni 2013, nr. 5.2.2; arrest MHHHC-13/80-VK van 26 september 2013, nr. 5.2.2; arrest MHHHC-13/91-VK van 7 november 2013, nr. 5.2.2; arrest MHHHC-13/95-VK van 7 november 2013, nr. 5.2.2; arrest MHHHC-12/96-VK van 21 november 2013, nr. 5.2.2; arrest MHHHC-13/97-VK van 21 november 2013, nr. 5.2.2.1. Zie ook *Werkingsverslag 2012*.

Artikel 7, §1, 5°, Procedurebesluit

“Stukken”, begrip

“3.2. De verwerende partij werpt de onontvankelijkheid van het “verzoekschrift” op omdat het “geen (inventaris van) stukken bevat”, in strijd met artikel 7, §1, 5°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011, houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit).

Artikel 7, §1, 5°, Procedurebesluit luidt als volgt:

“Art. 7. §1 Het verzoekschrift vermeldt op straffe van onontvankelijkheid:

...

5° een inventaris van de stukken.

...”

Naar het Milieuhandhavingscollege reeds eerder oordeelde, doelt de term ‘stukken’ in deze bepaling uiteraard op overtuigingsstukken, die de gegrondheid van het beroep ondersteunen. Het College stelt vast dat het verzoekschrift als bijlage enkel een kopie omvat van een e-mail van de gewestelijke entiteit waarin deze de verzoekende partij de bijlage van de bestreden beslissing toezendt die de beroepsmogelijkheid tegen deze beslissing toelicht. Een dergelijk stuk is manifest geen overtuigingsstuk dat de gegrondheid van het beroep ondersteunt.

Nu de verzoekende partij niet één stuk in de zin van vernoemde bepaling indiende, is te dezen de verplichting tot inventaris van de stukken zonder voorwerp. De opgeworpen exceptie is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/90-VK van 7 november 2013.
Gelijklopend: *infra*, Artikel 9, §1, Procedurebesluit.

“Inventaris”, begrip

“3.2.2. Luidens artikel 7, §1, 5° Procedurebesluit “vermeldt” het verzoekschrift, “op straffe van onontvankelijkheid”, “een inventaris van de stukken”. Bij ontstentenis van een nadere precisering ervan en gelet op de rechtsbeschermende basisfunctie van het bestuurlijke procesrecht, moet deze ontvankelijkheidsvereiste worden begrepen in functie van het normdoel: in het verzoekschrift zekerheid te bieden over het aantal en de strekking van eraan toegevoegde stukken.

Te dezen is bij het verzoekschrift één stuk gevoegd, met name een luchtfoto, afkomstig van Google Maps, waarop

de plaats van de feiten in kleur is aangeduid, met een korte legende die de afmetingen ervan expliciteert. Het verzoekschrift vermeldt dienaangaande: “Het [bemeste stuk land] betrof een stukje van slechts 5.5 op 50 m of dus ongeveer 250 m². Ter verduidelijking heb ik het nogmaals aangeduid op een luchtfoto in bijlage.” Het verzoekschrift maakt geen melding van enig ander toegevoegd stuk.

De toegepaste vermeldingswijze voldoet aan het normdoel: het verzoekschrift vermeldt het aantal en de strekking van de toegevoegde stukken op een wijze die de verwerende partij en het College dienaangaande uitsluitend biedt.

De exceptie is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/60-VK van 27 juni 2013.

Artikel 7, tweede lid, Procedurebesluit

“Luidens artikel 7, tweede lid, Procedurebesluit wordt “Het verzoekschrift (...), op straffe van onontvankelijkheid, door de verzoekende partij ondertekend”.

Te dezen moet worden vastgesteld dat de verzoekende partij haar verzoekschrift niet heeft ondertekend.

Het beroep is dienvolgens onontvankelijk.”

Arrest MHHHC-13/72-VK van 5 september 2013 (vereenvoudigde procedure)
Gelijklopend: arrest MHHHC-13/38-VK van 25 april 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHHC-13/73-VK van 5 september 2013 (vereenvoudigde procedure); arrest MHHHC-13/74-VK van 5 september 2013 (vereenvoudigde procedure). Zie ook *Werkingsverslag 2012*.

De stukken

Artikel 9, §1, Procedurebesluit

“stukken”, begrip

“5.3. In haar memorie van wederantwoord vermeldt de verzoekende partij een link naar haar “laatst neergelegde balans, zoals te raadplegen op de website van de Nationale Bank van België”. In haar laatste memorie vraagt de verwerende partij om dit “nieuw stuk”, dat “al gekend [was] bij het indienen van het verzoekschrift”, uit de debatten te weren.

Ingevolge artikel 9, §1, Procedurebesluit kan de verzoekende partij na de indiening van haar verzoekschrift slechts aanvullende stukken aan het dossier toevoegen op voorwaarde dat deze haar “op het ogenblik van het indienen van het beroep (...) niet bekend waren”. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de verzoekende partij in de lopende tekst van haar memorie van wederantwoord een link toevoegt naar een publiek toegankelijke website. Een dergelijke link wordt niet

geviseerd door de vernoemde bepaling.”

Arrest MHHHC-13/65-VK van 16 juli 2013.
Zie eveneens hoger, Artikel 7, §1, 5°, Procedurebesluit.
Zie ook *Werkingsverslag 2012*.

Aanvullende stukken, tijdig

“5.2.2.3. Ingevolge artikel 9, §1, Procedurebesluit kan de verzoekende partij na de indiening van haar verzoekschrift slechts aanvullende stukken aan het dossier toevoegen op voorwaarde dat deze haar “op het ogenblik van het indienen van het beroep (...) niet bekend waren.”

(...) De schriftelijke verklaring van de VZW [...] van 6 december 2012, daarentegen, moet niet uit de debatten worden geweerd nu dit stuk pas na de indiening van het verzoekschrift door de VZW, een derde persoon, werd opgemaakt.”

Arrest MHHHC-13/36-VK van 25 april 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/57-VK van 13 juni 2013, nr. 5.2.3; arrest MHHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.3; arrest MHHHC-13/80-VK van 26 juni 2013, nr. 5.2.3, *aanhef*. Zie ook *Werkingsverslag 2012*.

Aanvullende stukken, laattijdig

“5.2.1. Voorafgaand aan de beoordeling van het beroep weert het Milieuhandhavingscollege de drie aanvullende stukken, die de verzoekende partij samen met haar memorie van wederantwoord heeft ingediend, uit de debatten, zodat zij niet bij de beoordeling van het beroep worden betrokken. Immers, ingevolge artikel 9, §1, Procedurebesluit kan de verzoekende partij na de indiening van haar verzoekschrift slechts aanvullende stukken aan het dossier toevoegen op voorwaarde dat deze haar “op het ogenblik van het beroep (...) niet bekend waren.” In casu voldoen de aanvullend ingediende stukken, “boeten die verzoekster in het verleden reeds moest betalen n.a.v. vaststellingen in processen-verbaal”, geen van alle aan deze voorwaarde.”

Arrest MHHHC-13/17-VK van 7 maart 2013
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/76-VK van 11 september 2013, nr. 5.2; arrest MHHHC-13/98-VK van 27 november 2013, nr. 5.2.2.2; arrest MHHHC-13/108-VK van 19 december 2013, nr. 3.1.1.

“5.2.2. Voorafgaand aan de beoordeling van het beroep dient het Milieuhandhavingscollege over te gaan tot het weren uit de debatten van het bijkomend stuk dat de verzoekende partij samen met haar memorie van wederantwoord heeft ingediend. Dit stuk wordt niet bij de beoordeling van het beroep betrokken.

Immers, ingevolge artikel 9, §1, Procedurebesluit kan de verzoekende partij na de indiening van haar verzoekschrift slechts aanvullende stukken aan het dossier toevoegen op voorwaarde dat deze haar “op het ogenblik van het indienen van het beroep (...) niet bekend waren”. In casu blijkt echter

niet dat deze voorwaarde is vervuld, nu het bijkomend neergelegde stuk – een attest van vervangingsinkomsten voor de belastingsaangifte van het aanslagjaar 2013 – dateert van “maart 2013” en de verzoekende partij geen enkel element aanvoert dat aanneembaar maakt dat dit stuk haar niet bekend was op het ogenblik van het indienen van het beroep.”

Arrest MHHHC-13/94-VK van 7 november 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/32-VK van 9 april 2013, nr. 5.2; arrest MHHHC-13/36-VK van 25 april 2013, nr. 5.2.2.3. Zie ook *Werkingsverslag 2012*.

Stukken neergelegd door de verwerende partij

“3.1.2. Het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna DABM) noch het Procedurebesluit verzetten er zich tegen dat de verwerende partij ter zitting bijkomende stukken zou neerleggen nopens de door haar opgeworpen laattijdigheid van het ingestelde beroep mits deze evenwel onderworpen worden aan het procedurele beginsel van de behandeling van het beroep op tegenspraak.

Naar blijkt uit het proces-verbaal van de zitting, heeft de verzoekende partij ter zitting kopie van deze bijkomende stukken ontvangen en werd zij in de gelegenheid gesteld om dienaangaande standpunt in te nemen. Aan de vereiste van de tegenspraak is aldus voldaan.”

Arrest MHHHC-13/108-VK van 19 december 2013.

De memories (artikel 13 Procedurebesluit)

Verlenging indieningstermijn (artikel 13, §2, Procedurebesluit)

“2.2. (...) De verwerende partij dient op 13 juli 2012, overeenkomstig artikel 13, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit), een verzoek in tot verlenging van de termijn voor het neerleggen van haar memorie van antwoord. Bij beschikking 12/MHHHC/23-M/B1 van 13 juli 2012 willigt de kamervoorzitter dit verzoek in, en wordt de termijn met 20 dagen verlengd.”

Arrest MHHHC-13/13-VK van 21 februari 2013.

Laattijdigheid memorie, verantwoording (artikel 13, §3, Procedurebesluit)

“3.3. De termijnen voor het uitwisselen van memories bepaald in artikel 13, §1, Procedurebesluit zijn, naar blijkt uit de lezing van het artikel als geheel, vervaltermijnen. De procedure

waarin artikel 13, §3, voorziet, biedt de mogelijkheid om laattijdige memories bij wijze van uitzondering toch tot de debatten toe te laten wanneer zij om een gegronde reden laattijdig zijn. Deze bepaling stelt inderdaad dat de kamer "de memorie uit de debatten [kan] weren wanneer de schriftelijke opmerkingen [omtrent de laattijdigheid] ongegrond zijn"; worden zij daarentegen "gegrond bevonden, dan wordt de memorie geacht tijdig te zijn ingediend."

Het Milieuhandhavingscollege stelt te dezen vast dat de verwerende partij geen gegronde redenen aanhaalt die de laattijdigheid van het indienen van haar memorie naar eis van recht verantwoorden. Naar zij zelf aanstipt, was de memorie bij het tussenkomen van de gezondheidsproblemen reeds ontwikkeld en in ontwerp goedgekeurd. De loutere afwerking en verzending van het processtuk behoorden, in weerwil van de geschetste omstandigheden, niet onoverkomelijk te zijn.

Nu de verwerende partij geen gegronde reden voorlegt om de laattijdigheid van de memorie te verantwoorden, moet deze memorie uit de debatten worden geweerd."

Tussenarrest MHHHC-13/10-VK van 19 februari 2013.
In dezelfde zin: tussenarrest MHHHC-13/19-VK van 7 maart 2013; tussenarrest MHHHC-13/39-VK van 25 april 2013.

Geen vereiste tot datering van memories

"5.2.2.2. In de memorie van wederantwoord werpt de verzoekende partij nog een exceptie op van onontvankelijkheid van de memorie van antwoord om reden dat deze niet gedateerd zou zijn.
(...)

In tegenstelling tot wat het Procedurebesluit in artikel 7, §1, tweede lid, bepaalt betreffende de dagtekening van het verzoekschrift, is in hetzelfde besluit geen bepaling voorzien betreffende de dagtekening van de memorie van antwoord. Uit het dossier valt af te leiden dat van een kopie van het verzoekschrift door de griffie aan de verwerende partij kennis werd gegeven op 11 maart 2013 en dat deze partij de memorie van antwoord bij de griffie indiende op 29 maart 2013, zodat ruimschoots werd voldaan aan de door artikel 13, §1, Procedurebesluit bepaalde termijn van 40 dagen. De exceptie is ongegrond."

Arrest MHHHC-13/97-VK van 21 november 2013.

Diverse bijkomende nota's

"5.2. De "memorie na verzoek om inlichtingen" van 27 november 2012 die de verzoekende partij heeft ingediend nadat zij kennis nam van de informatie bekomen van de vzw RECYTYRE, wordt uit de debatten geweerd. Noch titel XVI DABM noch het Procedurebesluit voorziet een dergelijke memorie."

Arrest MHHHC-13/1-VK van 24 januari 2013.

"5.2.1. Uit het samenlezen van de artikelen 6 en 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit) met de artikelen 12 en 13 van ditzelfde besluit, volgt dat de verzoekende partij, na de indiening van het verzoekschrift, slechts recht van wederwoord heeft op de memorie van antwoord van de verwerende partij. Dienvolgens moet de brief met toelichtingen van 17 mei 2013, waarin de verzoekende partij voorafgaand aan de memorie van antwoord van 20 juni 2013 reageerde op informatie uit het administratief dossier, uit de debatten worden geweerd."

Arrest MHHHC-13/87-VK van 7 november 2013.

De behandeling van het beroep

Het ambtshalve opvragen van stukken of inlichtingen bij partijen (artikel 19 Procedurebesluit)

"2.4. Bij beschikking 12/MHHHC/34-M/B2 van 8 november 2012 beveelt de kamervoorzitter, in toepassing van artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit), de verwerende partij om uiterlijk op 19 november 2012 het volgende stuk voor te brengen: "de definitieve en volledige versie van het verslag van de hoorzitting bij de gewestelijke entiteit van 29 november 2011".

Met een mail van 21 november 2012 en met een brief van dezelfde datum bezorgt de verwerende partij het opgevraagde stuk aan de griffie."

Arrest MHHHC-13/3-VK van 24 januari 2013.

"2.3. Bij beschikking 13/MHHHC/4-M/B1 van 7 mei 2013 heeft de kamervoorzitter de verwerende partij verzocht om uiterlijk op 23 mei 2013 de volgende stukken in te dienen:

- "Een duidelijke kleurenkopie van de foto's, gevoegd als bijlage aan het aanvankelijk proces-verbaal van de politiezone Meetjesland Centrum nr. GE.63.L3.001435/2012 van 21 februari 2012;
- Een duidelijke kleurenkopie van de orthofoto en het fotodossier, gevoegd als bijlage aan het navolgend proces-verbaal van het Agentschap Natuur en Bos nr. GE.63.L3.001435/2012-01 van 14 mei 2012;
- Een duidelijke kleurenkopie van het fotodossier, gevoegd als bijlage aan het navolgend proces-verbaal van de politiezone Meetjesland Centrum nr. GE4.L3.002688/2012 van 6 april 2012."

Met een aangetekende brief van 21 mei 2013 bezorgt de verwerende partij de opgevraagde stukken aan de griffie en op 22 mei 2013 geeft de griffier aan de verzoekende partijen kennis van dit stuk.

Met een aangetekende brief van 31 mei 2013 dienen de

verzoekende partijen hun schriftelijke opmerkingen ter griffie in."

Arrest MHHHC-13/66-VK van 16 juli 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/17-VK van 7 maart 2013, nr. 2.2.3; arrest MHHHC-13/32-VK van 9 april 2013, nr. 2.4; arrest MHHHC-13/58-VK van 13 juni 2013, nr. 2.3; arrest MHHHC-13/65-VK van 16 juli 2013, nr. 2.3; arrest MHHHC-13/68-VK van 5 september 2013, nr. 2.3; arrest MHHHC-13/91-VK van 7 november 2013, nr. 2.4; arrest MHHHC-13/96-VK van 21 november 2013, nr. 2.3. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Het opvragen van stukken bij derden (artikel 20 Procedurebesluit)

"2.3. Met een aangetekende brief van 25 oktober 2012 richt de kamervoorzitter, met toepassing van artikel 20 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit), een vraag om inlichtingen aan de vzw RECYTYRE. De opgevraagde inlichtingen betreffen "de exacte datum vanaf wanneer producenten en/of invoerders die onderworpen zijn aan de aanvaardingsplicht [voor] afvalbanden effectief konden aangesloten zijn bij Recytyre" en "de exacte datum waarop Recytyre, overeenkomstig [haar] e-mail van 22 januari 2010 [aan de verzoekende partij], effectief de [verzoekende partij] spontaan heeft gecontacteerd voor [haar] aansluiting als lid".

Met een aangetekende brief van 7 november 2012 verstrekt de vzw RECYTYRE de gevraagde inlichtingen.

Met aangetekende brieven van 9 november 2012 brengt de griffie de meegedeelde informatie ter kennis van de verzoekende en de verwerende partij.

Met een aangetekende brief van 26 november 2012 meldt de verwerende partij dat ze geen aanvullende opmerkingen wenst te formuleren.

De verzoekende partij dient op 27 november 2012 een "memorie na verzoek om inlichtingen" in."

Arrest MHHHC-13/1-VK van 24 januari 2013.

Heropening van de debatten

Verzoek tot heropening (artikel 29 Procedurebesluit)

"2.4. Met een aangetekende brief van 24 mei 2013 verzoekt de verzoekende partij de debatten te heropenen op grond van artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (hierna Procedurebesluit), dat in zijn eerste lid bepaalt: "Als een partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, kan zij, zolang het arrest nog niet is uitgesproken, de heropening van de debatten vragen." Als bijlage voegt zij de

oprichtingsakte van de SPRL Etn [...], zoals gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 11 april 1963, toe.

De griffie geeft hiervan kennis aan verwerende partij, die met een aangetekende brief van 5 juni 2013 haar opmerkingen bezorgt aan de griffie.

Bij beschikking 12/MHHHC/47-I/B3 van 12 juni 2013 beslist de kamervoorzitter de vraag van de verzoekende partij tot heropening van de debatten af te wijzen omdat het door de verzoekende partij aangevoerde stuk geen nieuw stuk van overwegend belang is, dat pas werd ontdekt tijdens het beraad. Immers, in wezen betreft het stuk de oprichtingsakte van de verzoekende partij waarvan redelijkerwijze moet worden aangenomen dat het haar bekend was voorafgaand aan de sluiting van de debatten op de zitting van 23 mei 2013."

Arrest MHHHC-13/63-VK van 16 juli 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/108-VK van 19 december 2013, nr. 2.4.

Ambtshalve heropening (artikel 30 Procedurebesluit)

"3.2. Met betrekking tot de ontvankelijkheid *ratione personae* stelt zich aldus de vraag of de heer [...] over de rechtens vereiste procesbevoegdheid beschikte om namens de verzoekende partij beroep in te stellen bij het Milieuhandhavingscollege en of de heren [...] en [...] over de nodige volmacht beschikten om de vennootschappen BVBA [...], NV [...], NV [...] en BVBA [...], leden van de raad van bestuur van de verzoekende partij, te vertegenwoordigen in deze raad, die de beslissing nam tot het instellen van het beroep.

Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat het vooralsnog niet over alle stukken beschikt om de ontvankelijkheid van het beroep *ratione personae* te beoordelen.

Teneinde de verzoekende partij in de gelegenheid te stellen de in het navermelde *dictum* gepreciseerde stukken voor te brengen worden de debatten ambtshalve heropend."

Tussenarrest MHHHC-13/31-VK van 9 april 2013.

Afstand van beroep (artikel 33 Procedurebesluit)

"De verzoekende partij doet schriftelijk afstand van haar beroep. Aangezien er geen gegevens in het dossier voorhanden zijn die zich hiertegen verzetten en de verwerende partij er evenmin opwerpt, wordt de afstand van het beroep ingewilligd."

Arrest MHHHC-13/28-VK van 21 maart 2013.
Gelijklopend: arrest MHHHC-13/43-VK van 7 mei 2013, nr. 3; arrest MHHHC-13/84-VK van 7 november 2013. Zie ook Werkingsverslag 2012.

De vereenvoudigde procedure (de artikelen 38 en 39 Procedurebesluit)

“3.2. Artikel 38, eerste lid, Procedurebesluit bepaalt: “Als de kamervoorzitter van oordeel is dat:
1° hetzij het college klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen;
2° hetzij het beroep klaarblijkelijk onontvankelijk is;
3° hetzij het beroep klaarblijkelijk ongegrond is;
4° hetzij het beroep klaarblijkelijk gegrond is;
stelt hij dit vast, binnen een termijn van dertig dagen na inschrijving van het beroep in het register, in een beschikking met vermelding van de plaats, de dag en het uur van de zitting waarop de verzoekende partij voor de kamer moet verschijnen teneinde haar in de gelegenheid te stellen haar opmerkingen mondeling mee te delen.”

Luidens de voormelde bepaling was het de verzoekende partijen enkel toegelaten om mondeling op de zitting van 10 januari 2013 hun opmerkingen met betrekking tot de toepassing van de vereenvoudigde procedure uiteen te zetten. Nu zij op die zitting niet zijn verschenen, noch aldaar vertegenwoordigd waren, kan het Milieuhandhavingscollege met het verweer van de verzoekende partij [...], zoals uiteengezet in haar mail van 12 december 2012, geen rekening houden.”

Arrest MHHC-13/6-VK van 24 januari 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/71-VK van 5 september 2013, nr. 3.2.

Prejudiciële vraagstelling

Aan het Grondwettelijk Hof

“5.3.2. De verzoekende partij vraagt in haar memorie van wederantwoord eveneens dat het Milieuhandhavingscollege een prejudiciële vraag zou stellen aan het Grondwettelijk Hof omtrent de voorgehouden schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door artikel 16.4.37 DABM, in vergelijking tot artikel 16.4.34 DABM. Gezien de onontvankelijkheid van het bezwaar waarop dit verzoek tot prejudiciële vraagstelling is gestoeld, bestaat er geen reden om erop in te gaan.”

Arrest MHHC-13/11-VK van 21 februari 2013.

Legaliteitstoetsing: bevoegingsbevoegdheid van de gewestelijke entiteit

Algemeen

Bevoegdheid razione materiae: toepassingsgebied titel XVI DABM

“5.5.3. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat artikel 2 van het Jachtdecreet, “het verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden” beoogt. Daartoe legt het decreet onder meer een aantal beperkingen op die betrekking hebben op de periode waarin mag gejaagd worden en het gebruik van jachtmiddelen, maar ook op het vervoer van en de handel in wild. Het Jachtdecreet maakt hierbij nergens onderscheid tussen wild dat afkomstig is uit de vrije natuur en gekweekt wild. Fazanten (*Phasianus colchicus*) horen, aldus artikel 3, b) van het Jachtdecreet, tot het “klein wild”. De Verordening nr. 853/2004, daarentegen, heeft tot doel, aldus haar titel en ook punt 2 van haar voorafgaande overwegingen, hygiënevoorschriften vast te stellen voor bepaalde levensmiddelen die specifieke gevaren inhouden voor de volksgezondheid. Dat geldt met name, aldus deze verordening, voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong waarbij herhaaldelijk microbiologische en chemische gevaren zijn gemeld. In haar bijlage I bevat de verordening een aantal definities die gelden voor de toepassing ervan. Ook wild valt onder de toepassing ervan. Onder punt 1.3. van bijlage I wordt het begrip “pluimvee” omschreven als “gekweekte vogels met inbegrip van vogels die niet als landbouwhuisdier worden beschouwd, maar wel als landbouwhuisdier worden gekweekt, met uitzondering van loopvogels”. Gekweekte fazanten worden in de toepassing van de Verordening aldus als pluimvee beschouwd.

Het Milieuhandhavingscollege stelt evenwel eveneens vast dat de doelstellingen van enerzijds het Jachtdecreet en anderzijds de Verordening nr. 853/2004 volkomen verschillend zijn en bovendien dat de toepassing van de ene regelgeving de toepassing van de andere – *in casu* wat het transport van gekweekte fazanten betreft – niet in de weg staat, laat staan uitsluit, temeer nu de Verordening nr. 853/2004 haar specifiek begrippenkader uitdrukkelijk beperkt tot haar eigen toepassingsgebied.

Rekening houdend met het vorenstaande heeft de gewestelijke entiteit dan ook terecht geoordeeld dat het Jachtdecreet en het Jachtvoorwaardenbesluit van toepassing zijn op het vervoer van gekweekte fazanten. Het bezwaar als zou het vervoer van dergelijke fazanten niet onder deze wetgeving vallen, zodat meteen ook titel XVI DABM niet toepasbaar was en de bestuurlijke geldboete met bevoegdheidsoverschrijding werd genomen (“uw instantie [is] uiteindelijk niet bevoegd”), faalt in rechte.

Het tweede bezwaar is eveneens ongegrond.”

Arrest MHHC-13/13-VK van 21 februari 2013.

Bevoegdheidsbeperking razione materiae: het Non bis in idem - beginsel (artikel 16.4.28 DABM en artikel 16.4.36, §§ 3-4, DABM)

“5.4.2. Artikel 16.4.28 DABM, dat een verbod op dubbele berechting en bestraffing formuleert, bepaalt onder meer dat een bestuurlijke geldboete “niet [kan] worden opgelegd als (...) voor het feit in kwestie al eerder, hetzij een bestuurlijke geldboete overeenkomstig dit decreet, hetzij een door een ander hiertoe bevoegde persoon of overheid bepaalde boete werd opgelegd”.

Te dezen stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de verzoekende partij geen enkel bewijsstuk voorlegt aangaande de voorgehouden vermindering van de bedrijfstoelag die haar zou zijn opgelegd, zodat het College in de onmogelijkheid verkeert om de eventuele gegrondheid van het bezwaar te beoordelen.

Dit bezwaar is eveneens ongegrond.”

Arrest MHHC-13/26-VK van 21 maart 2013.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

Bevoegdheid tot beboeting van “een overtreder” (artikel 16.4.25, eerste lid, DABM)

Persoonsgebonden karakter van de beboeting

“5.3.1. Artikel 16.4.25, eerste lid, DABM omschrijft de bestuurlijke geldboete als “een sanctie waarbij de gewestelijke entiteit een overtreder verplicht een geldsom te betalen”. Het tweede lid en het derde lid van artikel 16.4.27 DABM preciseren de gevallen waarin, respectievelijk, een alternatieve dan wel exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd. Gezamenlijk, bevatten deze bepalingen de basisafbakening *ratione personae* en *materiae* van de bevoegingsbevoegdheid van de gewestelijke entiteit.

Bestuurlijke geldboeten, zoals onder meer voorzien door titel XVI DABM, worden door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens beschouwd als punitieve sancties waarvan het opleggen een strafvervolgung uitmaakt in de zin van artikel 6, §1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna EVRM). Bij het opleggen ervan moet worden voldaan aan de procedurele en materiële waarborgen voor strafvervolgung en bestraffing vervat in de artikelen 6 en 7 EVRM en het Zevende Protocol bij het EVRM, in de artikelen 14 en 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, in de artikelen 12 en 14 Grondwet en in de fundamentele beginselen van het strafrecht. Zulks heeft onder meer tot gevolg dat de bestuurlijke geldboete omschreven in artikel 16.4.25, eerste lid, DABM moet beantwoorden aan het fundamentele strafrechtelijke rechtsbeginsel van het persoonsgebonden karakter van de straf, wat wil zeggen dat ze persoonlijk, dus

enkel aan diegene die de overtreding heeft gepleegd, en individueel, dus ten aanzien van iedere overtreder afzonderlijk, moet worden opgelegd. Een gelijkaardige bepaling is trouwens opgenomen in artikel 39 Strafwetboek.

5.3.2. Te dezen stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de gewestelijke entiteit de bestuurlijke geldboete “*solidair en in solidum*” heeft opgelegd aan de verzoekende partij en aan de heer [...], een andere persoon die als overtreder is aangewezen.

Ten onrechte voert de verwerende partij aan dat de woorden “*solidair en in solidum*” enkel de betalings- of invorderingsmethode van het verschuldigde bedrag betreffen. Zij behelzen, integendeel, een uitoefening van de beboetingsbevoegdheid die het persoonsgebonden karakter van de geldboete miskent. De gewestelijke entiteit kan, op straffe van onwetigheid, artikel 16.4.25, eerste lid, DABM evenwel niet op die wijze toepassen dat zij er de bevoegdheid uit put om aan een overtreder “*solidair en in solidum*” met enige andere persoon een geldboete op te leggen.

Het Milieuhandhavingscollege is van oordeel dit bezwaar ambtshalve te moeten opwerpen nu het de openbare orde raakt.

Immers, het grondwettelijk beginsel van de scheiding van de machten is één van de pijlers van de rechtstaat en houdt onder meer in dat de onderscheiden machten hun respectievelijke bevoegdheden op een correcte wijze moeten uitoefenen. Inzonderheid wat de uitvoerende macht betreft, vergt dit beginsel dat zij zou handelen binnen de haar door en krachtens de Grondwet of de wet toegewezen bevoegdheden. Deze bevoegdheidsregels zijn een essentieel gegeven in het publiekrecht, waarvan de naleving een basisvoorwaarde vormt voor de rechtstaat. De eerbied voor de regels die de bevoegdheid afbakenen van de administratieve overheden waarborgt de goede werking van het bestuur en beoogt de bescherming van alle burgers. Dit verklaart waarom deze regels de openbare orde raken.

De bestreden beslissing is aangetast door bevoegdheidsverschijding, derhalve onwettig en moet worden vernietigd.

Het ambtshalve bezwaar is gegrond.”

Arrest MHHC-13/102-VK van 19 december 2013.

Gelijkluidend: arrest MHHC-13/103-VK van 19 december 2013; arrest MHHC-13/104-VK van 19 december 2013; arrest MHHC-13/105-VK van 19 december 2013 (tegen dit arrest is Cassatieberoep ingesteld).

Begrip “overtreder”

Zie ook *Werkingsverslag 2012*.

“5.4.1. In het licht van het verzoek van de verzoekende partij tot het kwijtschelden van “*deze boete*”, moet haar argument dat zij handelde met toestemming en “*volledig met toezicht en welwetendheid*” van de kasteel eigenaar worden begrepen als een betwisting van het daderschap. Bij ontstentenis van verwijtbaarheid van de illegale handelingen aan

de verzoekende partij, zouden de bestuurlijke geldboeten, bijkomend, de voordeelontneming, zijn opgelegd met schending van artikel 16.4.25, eerste lid, en, bijkomend, artikel 16.4.26 DABM. Artikel 16.4.25, eerste lid, DABM bepaalt: “*De bestuurlijke geldboete is een sanctie waarbij de gewestelijke entiteit een overtreder verplicht een geldsom te betalen.*” Artikel 16.4.26 DABM stelt: “*Samen met een bestuurlijke geldboete kan een voordeelontneming worden opgelegd. Een voordeelontneming is een sanctie waarbij een overtreder verplicht wordt een al dan niet geschat geldbedrag te betalen ter waarde van het netto-vermogensvoordeel dat uit de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is verkregen.*”

5.4.1.1. Noch het DABM, noch enige uitvoeringsbepaling van dit decreet omschrijven het begrip ‘overtreder’. In overeenstemming met de spraakgebruikelijke betekenis van het woord, moet ervan worden uitgegaan dat de overtreder de persoon is die een gebod of verbod schendt dat zich tot hem richt. Uit de draagwijdte van het begrip volgt dat de geschonden normen, die de toerekenbaarheid kunnen beperken door een gebod of verbod te formuleren dat zich slechts tot één of een paar categorieën personen richt, mede bepalen wie rechtens als overtreder kan worden aanzien.

5.4.1.2. Te dezen werden de bestuurlijke geldboete en de voordeelontneming opgelegd wegens een schending van het principiële verbod om in bossen “*werkzaamheden*” uit te voeren “*die wijzigingen in de fysische toestand voor gevolg hebben*”, verbod waarop mits machtiging van het Agentschap een uitzondering mogelijk is (artikel 90 Bosdecreet), en wegens een schending van het absolute verbod om in privé-bossen “*resten vuilnis en afval van welke aard ook*” achter te laten, met uitzondering van houtafval en boomstamms die achterblijven na toegestane exploitatie (artikel 97, §2, 4° Bosdecreet). Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat beide bepalingen derwijze zijn geformuleerd dat de verplichtingen die zij opleggen zich tot eenieder richten.

Dat de vastgestelde feiten een schending behelzen van de voornoemde bepalingen wordt door de verzoekende partij niet betwist. De illegaliteit van de feiten is overigens onbetwistbaar, al was het maar omdat de uitgevoerde ophogingswerkzaamheden manifest een wijziging in de fysische toestand van het bos tot gevolg hadden en zonder machtiging gebeurden.

De vraag die het Milieuhandhavingscollege dient te beantwoorden is of de bestreden beslissing terecht de schending van deze bepalingen heeft toegerekend aan de verzoekende partij.

Te dezen oordeelde de gewestelijke entiteit terecht dat de vastgestelde illegale feiten te verwijten zijn aan de verzoekende partij, die *in casu* dan ook een ‘overtreder’ is in de zin van de artikelen 16.4.25, eerste lid en 16.4.26 DABM. De openbare rioleringswerken waarvan de aangevoerde grond afkomstig was, werden uitgevoerd door de verzoekende partij. Luidens het bestek van de werken, was de grond die afgegraven werd haar eigendom. Deze grond werd door of in opdracht van de zaakvoerder van de verzoekende partij in het bos uitgespreid, wat de betrokkene overigens grif en bij herhaling heeft toegegeven. Dit deed hij wetens en willens, daar waar hij op grond van zijn professionele achtergrond als

zaakvoerder van een aannemersbedrijf en, daarenboven, de modaliteiten van de aannemingsopdracht, wist, minstens behoorde te weten, dat de grond niet om het even hoe en om het even waar kon worden afgevoerd. Voor zover van de kasteel eigenaar toestemming werd verkregen tot uitspreiding van enkele honderden kubieke meters afgegraven grond in het bos, wat geenszins vaststaat, is het bovendien zo dat het initiatief hiertoe meer dan waarschijnlijk uitging van de verzoekende partij, die immers consequent gewag maakt in haar verhoor en in het verzoekschrift van het ‘verkrijgen’ van een toestemming, wat inhoudt dat zij die toestemming zocht. Gelet op dit alles staat de persoonlijke verantwoordelijkheid van de verzoekende partij voor de vastgestelde illegale handelingen dan ook onbetwistbaar vast.

Het bezwaar is ongegrond.

Arrest MHHC-13/2-VK van 24 januari 2013.

“5.7.3. Artikel 16.4.25, eerste lid, DABM bepaalt: “*De bestuurlijke geldboete is een sanctie waarbij de gewestelijke entiteit een overtreder verplicht een geldsom te betalen.*” Noch het DABM, noch enige uitvoeringsbepaling van dit decreet omschrijven het begrip ‘overtreder’. In overeenstemming met de spraakgebruikelijke betekenis van het woord moet ervan worden uitgegaan dat de overtreder de persoon is die een gebod of verbod schendt dat zich tot hem richt. Het begrip mag uiteraard niet aldus worden begrepen dat uitsluitend diegene die de strafbare gedraging *materialiter* heeft verricht als overtreder aanzien kan worden. Uit de draagwijdte van het begrip volgt dat de geschonden normen, die de toerekenbaarheid kunnen beperken door een gebod of verbod te formuleren dat zich slechts tot één of een paar categorieën personen richt, mede bepalen wie rechtens als overtreder kan worden aanzien.

In het voorliggende beroep werd een bestuurlijke geldboete opgelegd wegens een schending van artikel 7, 6°, Besluit Natuurbehoud dat, gelezen in samenhang met de bijlage V bij dit besluit, het wijzigen van rietland verbiedt. Deze bepaling is in algemene bewoordingen opgesteld, derwijze dat het wijzigingsverbod dat zij oplegt zich tot eenieder richt.

Naar eensluidend blijkt uit de verklaringen die bij het proces-verbaal van overtreding zijn gevoegd, is de verzoekende partij “*zaakvoerder*”, of nog, “*bedrijfsleidster*” van het landbouwbedrijf. Naar zijzelf verklaarde, huurt zij de ter sprake staande percelen reeds “*sedert 1987*”. Voorts staat vast dat op deze percelen feiten van een vergelijkbare aard werden ge verbaliseerd in 2009 en dat de betrokkene dienvolgens zelfs tot herstelwerkzaamheden overging. Gelet op geheel deze context doet het er niet toe of, naar de verzoekende partij aanvankelijk verklaarde, haar echtgenoot, dan wel, naar het verzoekschrift stelt, een loonwerker, het beschermde stuk rietveld omploegde en dit al dan niet deed in foute uitvoering van een opdracht. Gezien haar verantwoordelijkheid als bedrijfsleider, is de verzoekende partij de eerst verantwoordelijke voor de goede gang van zaken in de bedrijfsvoering. Ten aanzien van de gepleegde feiten geldt deze verantwoordelijkheid des te meer in het licht van de

eerder ge verbaliseerde feiten, die ieder normaal zorgvuldig bedrijfsleider bijzonder alert zouden hebben gemaakt op het beschermde statuut van de gronden in kwestie en op de noodzaak om een herhaling van fouten uit het verleden te voorkomen.

Ook dit bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/66-VK van 16 juli 2013.

“5.3.3.1. Noch het DABM, noch enige uitvoeringsbepaling van dit decreet omschrijven het begrip ‘overtreder’. In overeenstemming met de spraakgebruikelijke betekenis van het woord, moet ervan worden uitgegaan dat de overtreder de persoon is die een gebod of verbod schendt dat zich tot hem richt. Uit de draagwijdte van het begrip volgt dat de geschonden normen, die de toerekenbaarheid kunnen beperken door een gebod of verbod te formuleren dat zich slechts tot één of een paar categorieën personen richt, mede bepalen wie rechtens als overtreder kan worden aanzien.

Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat, te dezen, artikel 5.2.1.2, §5, VLAREM II, samen gelezen met de artikelen 22 Milieuvergunningsdecreet en 43 VLAREM I, een sleutelbepaling vormt: de schending van deze bepaling staat centraal in de zaak.

Alle drie deze bepalingen leggen verplichtingen op aan “*de exploitant van de inrichting*”.

Voor wat de strekking van beide laatst vermelde artikelen betreft, wordt verwezen naar randnummer 5.1. hogerop. Artikel 5.2.1.2, §5, VLAREM II bepaalt:

“In de inrichting voor de verwerking van afvalstoffen mogen enkel die afvalstoffen worden aanvaard waarvoor de milieuvergunning werd verleend. De exploitant is verantwoordelijk voor de aanvaarding van de afvalstoffen. De aanvaarding van de afvalstoffen gebeurt op basis van de door de milieuvergunning toegelaten afvalstoffen en steunt op de technische verwerkbaarheid van de afvalstoffen in de inrichting en, indien nodig en relevant, op regelmatige afvalstoffenanalyses en/of –testen.

De exploitant controleert de aangevoerde afvalstoffen op hun herkomst, oorsprong, aard en hoeveelheid. Elke vracht dient minstens visueel geïnspecteerd. De exploitant bevestigt elke aanvaarde aflevering van afvalstoffen schriftelijk. (...)”

In de voorliggende zaak staat vast, en wordt overigens niet betwist, dat de verzoekende partij exploitant is van de ter sprake staande inrichting voor verwerking van afvalstoffen. Op haar rustte dan ook de verplichting om artikel 5.2.1.2, §5, VLAREM II, samen te lezen met de artikelen 22 Milieuvergunningsdecreet en 43 VLAREM I, na te leven. Deze bepalingen zijn *in casu* in haar inrichting en bij haar bedrijfsactiviteiten geschonden. De verzoekende partij is in de bestreden beslissing terecht als ‘overtreder’ aangemerkt..”

Arrest MHHC-13/30-VK van 9 april 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.2.3.2.

“5.3.3. Het eerste bezwaar moet worden beoordeeld in het licht van artikel 16.4.25, eerste lid, DABM. Op grond van deze bepaling is de gewestelijke entiteit enkel bevoegd tot het opleggen van een alternatieve bestuurlijke geldboete aan “een overtreder”.

Noch het DABM, noch enige uitvoeringsbepaling van dit decreet omschrijft het begrip ‘overtreder’. In overeenstemming met de spraakgebruikelijke betekenis van het woord moet ervan worden uitgegaan dat de overtreder de persoon is die een gebod of verbod dat zich tot hem of haar richt schendt. Uit de draagwijdte van dit begrip volgt dat de geschonden normen, die de toerekenbaarheid kunnen beperken door een gebod of verbod te formuleren dat zich slechts tot één of meerdere categorieën personen richt, mede bepalen wie rechtens als overtreder kan worden aanzien.

Een alternatieve bestuurlijke geldboete die is opgelegd aan om het even welke andere persoon dan “een overtreder” is met machtoverschrijding genomen en dient daarom vernietigd te worden.

Te dezen is de bestreden beboetingsbeslissing genomen wegens een schending van de artikelen 12 en 13, §1, Afvalstoffendecreet, dat een verbod tot het achterlaten en illegaal behouden van afvalstoffen oplegt dat zich tot eenieder richt. Het leidt geen twijfel, en zulks wordt evenmin betwist, dat de verzoekende partij geïnteresseerd wordt door de voormelde geschonden bepalingen.

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, doet het er niet toe te weten wie de plasticfracties en het huishoudelijk afval op de brandstapel heeft gedeponeerd. Het milieumisdrijf richt zich tot diegene die deze afvalstoffen heeft beheerd, en dus ook heeft verbrand, in strijd met het toenmalige Afvalstoffendecreet. Hieromtrent bestaat evenwel niet de minste twijfel gezien de verzoekende partij tijdens haar verhoor zelf verklaarde dat zij naast snoeiafval ook “wat huishoudelijk afval” heeft verbrand. De gewestelijke entiteit heeft dan ook terecht het weerhouden milieumisdrijf in hoofde van de verzoekende partij bewezen geacht.

Het eerste bezwaar is ongegrond.

Arrest MHHC-13/92-VK van 7 november 2013.

Bewijs daderschap

“5.5.1. Het enig bezwaar voert in wezen de schending aan van artikel 16.4.25, eerste lid, DABM dat bepaalt: “De bestuurlijke geldboete is een sanctie waarbij de gewestelijke entiteit een overtreder verplicht een geldsom te betalen.”

Luidens artikel 16.4.25, eerste lid, DABM samen gelezen met artikel 16.4.27, tweede lid, DABM kan een alternatieve bestuurlijke geldboete uitsluitend aan de overtreder worden opgelegd voor de milieumisdrijven vermeld in artikel 16.6.1 tot 16.6.3septies DABM. Deze bepalingen vergen het bewijs van zowel de feiten die de milieumisdrijven uitmaken als het daderschap van die feiten. A contrario kan aan niemand op rechtsgeldige wijze een alternatieve bestuurlijke geldboete worden opgelegd zonder afdoend bewijs op beide punten.

Er moet aangenomen worden dat het bewijs van feiten en daderschap met het oog op bestuurlijke beboeting, zoals in strafzaken, in beginsel met alle middelen van recht kan worden geleverd en dat de gewestelijke entiteit, bij de waardering van de voorliggende bewijsmiddelen, in beginsel naar innerlijke overtuiging oordeelt. Noch Titel XVI DABM noch het gemene bestuursrecht bevatten immers enige bepaling die het bewijs op algemene wijze beperkt tot welbepaalde bewijsmiddelen en de bewijswaardering op algemene wijze aan banden legt. De beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveerings- en het redelijkheidsbeginsel, en het vermoeden van onschuld, bepaald in artikel 6, §2, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, omringen het bewijs wel met waarborgen op procedureel en inhoudelijk vlak.

De principieel vrije bewijsvoering behelst onder meer dat het bewijs van het daderschap kan worden geleverd door een geheel van samenhangende feitelijke vaststellingen die eensluidend een zelfde persoon als pleger van het vastgestelde milieumisdrijf aanduiden.

5.5.2. Aldus moet het Milieuhandhavingscollege nagaan of de gewestelijke entiteit, op grond van het voorliggende bewijs en met eerbiediging van de relevante beginselen van behoorlijk bestuur en het vermoeden van onschuld, te dezen inderdaad tot het oordeel kon komen dat de verzoekende partij het misdrijf pleegde waarvan zij het daderschap betwist, met name het achterlaten van een vuilniszak in een bos.

Ten bewijze van de feiten verwijst de bestreden beslissing naar het proces-verbaal van de inspecteurs bij de politiezone AMOW, dat werd afgesloten op 30 januari 2012.

Vooreerst meldde een getuige, die de feiten zag plegen en de nummerplaat van het voertuig, waarmee de vermoedelijke overtreder zich verplaatste, noteerde, aan de inspecteurs van de politiezone AMOW dat er een sluikstorting had plaatsgeregren. Daarbij gaf hij een beschrijving van de vermoedelijke overtreder, een blanke mollige vrouw van circa 30 jaar oud met zwart haar, die overeenstemt met het voorkomen van de verzoekende partij.

De verbalisanten stelden vast dat er inderdaad een vuilniszak werd achtergelaten in de bossen aan de Beekstraat te Asse en dat zich in de vuilniszak een gedresseerde enveloppe bevond met als bestemming “[...]”. Zij stelden vast dat de door de getuige opgegeven nummerplaat overeenstemt met de nummerplaat van de auto van mevrouw [...], die op hetzelfde adres woont als vermeld op de briefomslag gericht aan de verzoekende partij.

De verbalisanten stelden tijdens het verhoor van mevrouw [...] vast dat zij inderdaad haar auto uitleent aan de verzoekende partij, als ze in België is, en dat mevrouw [...] eenzelfde persoonsbeschrijving van de verzoekende partij gaf als de getuige.

Naar het oordeel van het Milieuhandhavingscollege kon de gewestelijke entiteit *in casu*, na zorgvuldige afweging van het geheel aan vaststaande, samenhangende vaststellingen en gelijklopende verklaringen, in redelijkheid en op gemotiveerde wijze onmogelijk tot een ander besluit komen dan

datgene waartoe zij kwam. Het proces-verbaal van de overtreding en zijn bijlagen bevatten inderdaad een geheel aan samenhangende vaststellingen en verklaringen die allen eensluidend de verzoekende partij aanduiden als de persoon die het sluikstorten heeft begaan.

De door de verzoekende partij ter zitting afgegeven schriftelijke verklaringen van bureaus betreffende de beschadiging van de postbus van de woning [...] volstaan niet om de feiten te weerleggen.

Het bezwaar is niet gegrond.”

Arrest MHHC-13/90-VK van 7 november 2013.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.3.5. Met dit eerste bezwaar betoogt de verzoekende partij in wezen dat de bestreden beslissing met bevoegdheidsoverschrijding werd genomen wegens een schending van artikel 16.4.25, eerste lid, DABM. Op grond van deze bepaling kan de gewestelijke entiteit enkel aan “een overtreder” een bestuurlijke geldboete opleggen. Noch het DABM, noch enige uitvoeringsbepaling van dit decreet omschrijft het begrip ‘overtreder’. In overeenstemming met de spraakgebruikelijke betekenis van het woord moet ervan worden uitgegaan dat de overtreder de persoon is die een gebod of verbod schendt dat zich tot hem richt, te dezen artikel 3bis, §1, Besluit Jachtvuurwapens dat stelt: “Het gebruik van loodhagel (...) is verboden.”

In de beoordeling van de feiten herinnert het Milieuhandhavingscollege aan het vermoeden van onschuld. Het is niet de verzoekende partij die moet bewijzen dat ze de dader niet is. Integendeel, het komt de gewestelijke entiteit toe om de schuld van de verzoekende partij te bewijzen, waarbij buiten elke redelijke twijfel moet worden aangetoond dat deze de haar ten laste gelegde feiten heeft gepleegd.

In het licht, enerzijds, van het ontbreken van ook maar enige aanwijzing in het proces-verbaal van overtreding dat de verzoekende partij ten tijde van de vaststellingen ter plaatse zou zijn geweest en van de volgehouden ontkenning van zowel de verzoekende partij als de heer [...] als zou zulks het geval zijn geweest, samen genomen met, anderzijds, de bewezen aanwezigheid ter plekke van de heer [...] “bij” het met loodhagel geladen wapen dat “binnen grijpsafstand” “schietklaar” stond, oordeelt het Milieuhandhavingscollege dat er *in casu* geen rechtens voldoende bewijs voorligt van het daderschap van de verzoekende partij aangaande het haar ten laste gelegde milieumisdrijf, met name de schending van het verbod op “het gebruik van loodhagel”. Er blijft in redelijkheid twijfel mogelijk over de vraag of zij dit milieumisdrijf heeft gepleegd.

Aldus is het bezwaar gegrond en dient de beslissing van de gewestelijke entiteit te worden vernietigd wegens schending van artikel 16.4.25, eerste lid, DABM.”

Arrest MHHC-13/89-VK van 7 november 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/34-VK van 18 april 2013, nr. 5.5; arrest MHHC-13/87-VK van 7 november 2013, nr. 5.4.

Bevoegdheid tot alternatieve bestuurlijke beboeting

Rechtsgeldige saisine ratione temporis

“5.3.3.1. De in dit bezwaar door de verzoekende partij geschonden geachte bepalingen luiden als volgt.

Artikel 16.3.24, eerste lid, DABM: “Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie stellen de toezichthouders de milieumisdrijven vast in een proces-verbaal, dat zij onmiddellijk bezorgen aan de procureur des Konings bij de rechtbank binnen het rechtsgebied waar het milieumisdrijf is gepleegd.”

Artikel 16.4.31, eerste en tweede lid, DABM: “Bij de vaststelling van een milieumisdrijf bezorgt de verbalisant onmiddellijk een proces-verbaal aan de procureur des Konings bij de rechtbank binnen het rechtsgebied waar het milieumisdrijf is gepleegd.

Samen met dat proces-verbaal bezorgt de verbalisant een schriftelijk verzoek waarin de procureur des Konings gevraagd wordt zich uit te spreken over de al dan niet strafrechtelijke behandeling van het milieumisdrijf.”

Artikel 16.4.32, eerste lid, DABM: “De procureur des Konings beschikt over een periode van honderdtachtig dagen, te rekenen vanaf de dag waarop hij het proces-verbaal heeft ontvangen.”

Artikel 16.4.34, eerste en tweede lid, DABM: “Een beslissing houdende strafrechtelijke behandeling van het milieumisdrijf sluit het opleggen van een bestuurlijke geldboete uit. De oplegging van een bestuurlijke geldboete is eveneens uitgesloten als de procureur des Konings naalt om tijdig zijn beslissing mee te delen aan de gewestelijke entiteit.”

Uit de samenlezing van voormelde bepalingen argumenteert de verzoekende partij terecht dat een onderzoek naar de beboetingsbevoegdheid *ratione temporis* van de gewestelijke entiteit kennis vereist van het tijdstip waarop de procureur des Konings het proces-verbaal heeft ontvangen. Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege evenwel vast dat uit stuk nr.1 van de stukkenbundel van de verwerende partij blijkt dat de procureur des Konings te Kortrijk het proces-verbaal van overtreding dd. 19 augustus 2011 op 4 november 2011 heeft ontvangen. Blijkens stuk nr.4 van de stukkenbundel van de verwerende partij werd een kopij van dit stuk door de gewestelijke entiteit aan de verzoekende partij meegedeeld bij brief van 15 maart 2012. De beslissing om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen werd op 23 februari 2012 genomen, aldus ontegensprekelijk binnen de door artikel 16.4.32, eerste lid, DABM bepaalde termijn van honderdtachtig dagen. De gewestelijke entiteit was dus bevoegd om de bestuurlijke geldboete op te leggen.”

Arrest MHHC-13/101-VK van 5 december 2013.

Materieel bestanddeel

Algemeen

“5.3. (...) In het eerste bezwaar wordt de schending aangevoerd van artikel 16.4.27, tweede lid, DABM: nu er geen sprake is van beboetbare milieumisdrijven heeft de bestreden beslissing ten onrechte een alternatieve bestuurlijke geldboete opgelegd.

Dit bezwaar wordt opgesplitst in zes onderdelen:

- geen opslag van autowrakken of afgedankte voertuigen maar van verzamelobjecten,
- geen exploitatie van een garage voor herstel en restauratie van oldtimers,
- de aangetroffen motorolie werd achtergelaten door de vorige eigenaars,
- de vastgestelde onzindelijkheid van de inrichting is een “subjectieve interpretatie”,
- de KWS-afscheider “is niet aan de orde”,
- het bijhouden van een afvalstoffenregister “is niet aan de orde”.

(...)

5.4.1.1. In het eerste onderdeel van het eerste bezwaar houdt de verzoekende partij voor dat de aangetroffen voertuigen geen autowrakken zijn doch wel “voertuigen die als verzamelobject bewaard worden” en dat dit onderscheid “zowel in VLAREA artikel 5.5.4.2, §1 als in VLAREMA artikel 5.2.4.2, §1” wordt gemaakt.

Bovendien, aldus de verzoekende partij, zijn alle voertuigen in de hangar opgeslagen “met duidelijke zorg van de eigenaar”. Desbetreffend verwijst zij eveneens naar de “Europese richtlijn autowrakken 2000/53/EG regel 10” alwaar bepaald wordt dat “historische voertuigen die op een het milieu ontziende wijze opgeslagen worden” geen autowrakken zijn. Zij meent dan ook dat zij over geen milieuvergunning moet beschikken.

(...)

5.4.1.3. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de verbalisant een gemeentelijke toezichthouder is zodat krachtens artikel 16.3.25 DABM het door hem opgestelde proces-verbaal van overtreding, althans wat de erin opgenomen materiële vaststellingen betreft, bewijswaarde heeft tot het tegendeel is bewezen. Uit dit proces-verbaal blijkt onder meer dat op 23 februari 2011 negen afgedankte of geaccidenteerde voertuigen in openlucht gestald zijn en minstens zestien voertuigen in de hangar. De loutere bewering van de verzoekende partij dat alle voertuigen in de hangar gestald zijn, maakt deze bijzondere bewijswaarde niet ongedaan.

Luidens artikel 5.5.4.2, §1 VLAREA, bepaling van toepassing op het ogenblik van het opstellen het proces-verbaal, moeten afgedankte voertuigen binnen een bepaalde termijn worden ingeleverd bij een erkend centrum voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen met uitzondering van onder meer “voertuigen die als verzamelobject met duidelijke zorg van de eigenaar en weerbestendig afgedekt bewaard worden”. Uit het proces-verbaal, meer bepaald de niet betwiste foto’s opgenomen in vervolgsblad 5, blijkt duidelijk dat de in openlucht gestalde voertuigen niet met de zorgzaamheid en

weerbestendigheid worden bewaard die vereist zijn om ze als “verzamelobjecten” te kwalificeren. Wat deze voertuigen betreft, kon de bestreden beslissing er in alle redelijkheid van uitgaan dat het om afgedankte of geaccidenteerde voertuigen ging waarvan de opslag, gelet op de vaststelling dat deze voertuigen nog vloeistoffen bevatten, een klasse 2-inrichting uitmaakt waarvan de exploitatie vergunningsplichtig is.

Het proces-verbaal bevat daarentegen uiterst weinig informatie omtrent de staat van de in de hangar opgeslagen voertuigen zodat het voor het Milieuhandhavingscollege niet mogelijk is met zekerheid uit te maken of zij al dan niet als afgedankte voertuigen of voertuigwrakken te beschouwen zijn. De omstandigheid dat deze voertuigen in de hangar gestald zijn, lijkt er immers op te wijzen dat ze weerbestendig en met een zekere zorgzaamheid door de verzoekende partij als verzamelobjecten bewaard worden.

In punitieve aangelegenheden behoort twijfel in het voordeel van de betrokkene te worden uitgelegd.

Mede in het licht van artikel 5.5.4.2, §1, 2°, VLAREA, kwalificeert de bestreden beslissing ten onrechte de voertuigen die in de hangar zijn aangetroffen als een meldings- dan wel vergunningsplichtige opslag van afgedankte voertuigen of voertuigwrakken [rubriek 2.2.2.d), 1° respectievelijk 2°, VLAREM I, Bijlage 1].

Het eerste onderdeel is, voor zover het de in de hangar gestalde voertuigen viseert, gegrond.

5.4.2.1. Het tweede onderdeel van het eerste bezwaar heeft betrekking op de toepassing van de meldingsplichtige rubriek 15.2 ‘Werkplaatsen voor het herstellen van motorvoertuigen’ van bijlage 1, VLAREM I. De verzoekende partij betoogt dat zij haar magazijn enkel voor de opslag van oldtimers gebruikt en niet als werkplaats gezien zij er nimmer herstellingen noch restauraties heeft uitgevoerd. Zij betwist dan ook een inrichting van de klasse 3 te exploiteren en uit dien hoofde meldingsplichtig te zijn.

Haar verklaring opgenomen in het proces-verbaal van verhoor “ik restaureer als enige de voertuigen” is volgens haar “uit zijn context gerukt” en “wil dus louter zeggen dat enkel verzoeker zich bezighoudt met oldtimers”.

(...)

5.4.2.3. Het Milieuhandhavingscollege herinnert er aan dat het opgestelde proces-verbaal van vaststelling bewijswaarde heeft tot het tegendeel is bewezen. Deze bijzondere bewijswaarde kleeft aan de zintuigelijk waarnemingen van de verbalisant waarvan in het proces-verbaal melding is gemaakt. Het Milieuhandhavingscollege is gehouden de wettelijke bewijswaarde van dit proces-verbaal te eerbiedigen. In het proces-verbaal stelt de verbalisant vast dat er garageactiviteiten plaatsvinden in een hangar en in een bijgebouw dat zich achter de woning van de verzoekende partij bevindt. De verzoekende partij kan de bijzondere bewijskracht van dit proces-verbaal enkel ongedaan maken wanneer zij van deze vaststelling het tegenbewijs levert, met andere woorden wanneer zij een beslissend bewijs van de onjuistheid van de materiële vaststellingen voorbrengt. Een loutere ontkenning van of twijfel betreffende de vastgestelde feiten is evenwel niet voldoende, temeer de verwerende partij tijdens haar

verhoor zelf verklaarde autovoertuigen te restaureren. Het Milieuhandhavingscollege, hierbij de verwerende partij bijtredend, stelt vast dat de verzoekende partij geen deugdelijk tegenbewijs levert dat van aard is de bijzondere bewijswaarde van het proces-verbaal te ontcrachten.

Het tweede onderdeel van het bezwaar is niet gegrond.

5.4.3.1. In het derde onderdeel van het eerste bezwaar zet de verzoekende partij uiteen dat de aangetroffen motorolie (zes vaten van elk 200 liter) – een door de bestreden beslissing weerhouden milieumisdrijf – door de vorige eigenaars werd achtergelaten, dat zij deze “zo snel als mogelijk” door een erkende overbrenger heeft laten ophalen en nooit de bedoeling had om gebruikte oliën op te slaan.

(...)

5.4.3.3. Het proces-verbaal stelt de aanwezigheid vast van zes vaten afvalolie van elk 200 liter. Deze vaststelling wordt door de verzoekende partij niet betwist. Rubriek 17.3.71° van Bijlage 1 van VLAREM I classificeert dergelijke opslag als een inrichting van de derde klasse. Luidens artikel 4, §2, Milieuvergunningsdecreet en artikel 2, §1, VLAREM I mag niemand een dergelijke inrichting exploiteren (of in stand houden) zonder hiervan voorafgaandelijk melding te hebben gedaan. Vermits de verzoekende partij nagelaten heeft de rechtens vereiste melding te doen heeft de gewestelijke entiteit deze inbreuk terecht als een milieumisdrijf gekwalificeerd en in aanmerking genomen bij het bepalen van de hoogte van de opgelegde boete.

Het derde bezwaaronderdeel is ongegrond.

5.4.4.1. Met het vierde bezwaaronderdeel betwist de verzoekende partij de schending van artikel 4.1.3.1 VLAREM II. Deze bepaling schrijft voor dat een inrichting zindelijk moet worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.

Zij betoogt dat de vaststelling van de al dan niet “zindelijkheid” van een inrichting “een zuiver subjectieve interpretatie is van de vaststellende ambtenaar”. Zij voegt hieraan toe dat het een “magazijn voor privé gebruik, geen professionele inrichting” betreft.

(...)

5.4.4.3. Uit het onderzoek van de eerder vermelde bezwaaronderdelen blijkt dat het Milieuhandhavingscollege van oordeel is dat de verzoekende partij op haar adres te 9111 Belsele een meldings- dan wel vergunningsplichtige inrichting exploiteert waarop de algemene milieuvoorwaarden voor ingedeelde inrichtingen, inzonderheid artikel 4.1.3.1 VLAREM II, van toepassing zijn. Luidens deze bepaling moet de inrichting ‘zindelijk’ worden gehouden wat, van toepassing op een bedrijf, in de spraakgebruikelijke betekenis [Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse taal] wil zeggen ‘netjes en schoon’.

Samen met de verwerende partij, en refererend naar de in het proces-verbaal opgenomen en door de verbalisant eigenhandig genomen foto’s, stelt het Milieuhandhavingscollege vast

dat de verzoekende partij deze op hem rustende verplichting op schromelijke wijze heeft genegeerd. De gewestelijke entiteit heeft dan ook terecht de schending van dit voorschrift als een milieumisdrijf beoordeeld.

De opmerking van de verzoekende partij dat de hangar voor private doeleinden gebruikt wordt, is om voormelde reden irrelevant.

Het vierde onderdeel van het eerste bezwaar is ongegrond.

5.4.5.1. Het vijfde bezwaaronderdeel heeft betrekking op de toepassing van artikel 5.2.1.7, §3, VLAREM II. Luidens deze bepaling moeten plaatsen waar voor het milieu schadelijke vloeistoffen op de bodem kunnen lekken, uitgerust worden met een vloeistofdichte vloer, aangelegd met een lekdicht afwateringssysteem, zodanig dat gelekte vloeistoffen noch de bodem, noch het grond- of oppervlaktewater kunnen verontreinigen. Volgens de verzoekende partij is deze bepaling “niet aan de orde” omdat voor de opslag van voertuigen-verzamelobjecten geen KWS-afscheider noodzakelijk is.

(...)

5.4.5.3. De aan de exploitant in artikel 5.2.1.7, §3, VLAREM II opgelegde verplichtingen zijn van toepassing op “de plaatsen op het terrein van de inrichting waar voor het milieu schadelijke vloeistoffen op de bodem kunnen lekken”. Uit het opgestelde proces-verbaal van overtreding, mede met verwijzing naar randnr. 5.4.1.3, eerste en tweede paragraaf, blijkt onomstootbaar dat zowel buiten als in de hangar allerlei afvalstoffen opgeslagen zijn. Het is hierbij niet ter zake om te weten van welke soort afvalstoffen – afgedankte voertuigen, autowrakken, auto-onderdelen, vaten of accu’s – deze vloeistoffen afkomstig zijn. Een risico op het lekken van voor het milieu schadelijke vloeistoffen volstaat. Het argument van de verzoekende partij dat voor voertuigen-verzamelobjecten geen KWS-afscheider vereist is om voormelde reden dan ook niet relevant.

Zoals de verwerende partij terecht opmerkt, is de aanwezigheid van een olievlek (volgens het proces-verbaal waren er zelfs meerdere olievlekken) op het asfalt voor de hangar een voldoende bewijs dat dergelijk risico niet denkbeeldig is. Het is dus noodzakelijk om de plaatsen waar dergelijke risico’s reëel aanwezig zijn derwijze uit te rusten dat zij overeenstemmend zijn met voormelde bepaling.

Deze vaststelling, samen met de niet betwiste omstandigheid dat meerdere niet gedepollueerde autovoertuigen werden gestald op een vloeistofdichte vloer zonder KWS-afscheider, wettigt het besluit dat de verzoekende partij artikel 5.2.1.7, §3, VLAREM II niet heeft nageleefd.

Ook het vijfde onderdeel van het eerste bezwaar is ongegrond.

5.4.6.1. In het zesde en laatste bezwaaronderdeel betwist de verzoekende partij dat zij verplicht is om overeenkomstig artikel 17 Afvalstoffendecreet een afvalstoffenregister bij te houden.

Zij argumenteert dat er in haar inrichting “geen afvalstoffen te registreren zijn”. In haar memorie van wederantwoord voegt zij hier nog aan toe: “De ‘afval’ waar de verwerende

partij verwijst (motorolie, lege vaten, accu's, ...) werd bovendien volledig opgeruimd. Dit werd bevestigd bij de tweede controle."

(...)

5.4.6.3. Uit het proces-verbaal blijkt, tot bewijs van het tegendeel, dat op het terrein, op de oprit en in de hangar allerlei afvalstoffen werden aangetroffen. De verzoekende partij kan derhalve niet geloofwaardig voorhouden dat "er geen afvalstoffen te registreren zijn". Dit standpunt valt trouwens ook niet te rijmen met de inhoud van haar memorie van wederantwoord waarin zijzelf aangeeft dat zij een aantal afvalstoffen heeft opgeruimd.

Met recht en rede heeft de gewestelijke entiteit de afwezigheid van een afvalstoffenregister als een milieumisdrijf beschouwd.

Het zesde bezwaaronderdeel is ongegrond."

Arrest MHHC-13/76-VK van 11 september 2013.

Betwisting van de feiten als zodanig

"5.4.1. Het eerste bezwaar dient begrepen te worden als een schending van artikel 16.4.27, tweede lid, DABM. Luidens deze bepaling kan de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete uitsluitend opleggen voor milieumisdrijven vermeld in de artikelen 16.6.1 tot en met 16.6.3septies DABM. In voorliggende zaak zou een alternatieve bestuurlijke geldboete zijn opgelegd zonder dat een dergelijk milieumisdrijf werd gepleegd. De verzoekende partij betoogt immers dat zij, anders dan de bestreden beslissing oordeelde, de artikelen 12 en 13 Afvalstoffendecreet niet heeft overtreden. Zij beroept zich op artikel 4.4.1.1. VLAREM II dat de verbranding in openlucht van afvalstoffen verbiedt, met uitzondering evenwel van plantaardige afvalstoffen afkomstig van onder meer het onderhoud van tuinen.

Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de uitzondering opgenomen in artikel 4.4.1.1. VLAREM II te dezen niet van toepassing is: uit de door de verbalisanten genomen foto's van de gebluste brandhaard blijkt onomstotelijk dat naast tuinafval ook een niet onbelangrijke hoeveelheid papier werd verbrand. Dit wordt trouwens beaamd in de verklaring die door de verzoekende partij onmiddellijk na de feiten aan de verbalisanten werd afgelegd: "Ik had wat opgeruimd en heb het papier en wat snoeihout (...) op een hoop gegooid en aangestoken."

De bestreden beslissing besluit dan ook terecht tot een schending van de artikelen 12 en 13 Afvalstoffendecreet, een milieumisdrijf strafbaar op grond van artikel 16.6.3 DABM.

Het eerste bezwaar is derhalve ongegrond."

Arrest MHHC-13/22-VK van 21 maart 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/21-VK van 21 maart 2013, nr. 5.2.3; arrest MHHC-13/66-VK van 16 juli 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHC-13/94-VK van 7 november 2013, nr. 5.3.3; arrest

MHHC-13/100-VK van 5 december 2013, nr. 5.4.1. Zie ook Werkingsverslag 2012.

"5.4.1. Het bezwaar dient te worden begrepen als een schending van artikel 16.4.27, tweede lid, DABM. Luidens deze bepaling kan een alternatieve bestuurlijke geldboete uitsluitend worden opgelegd voor milieumisdrijven vermeld in de artikelen 16.6.1 tot en met 16.6.3septies DABM. Een beslissing waarin de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt zonder dat het bestaan van een of meer milieumisdrijven zoals bepaald in de artikelen 16.6.1 tot 16.6.3septies DABM is bewezen, is dan ook onwettig want met schending van de beboetingsbevoegdheid genomen.

Rubriek 29.5.2.1°, b), van de indelingslijst, opgenomen in bijlage I van het VLAREM I, zoals deze van toepassing was op het moment van de vaststelling, bepaalt dat "smederijen (...) en inrichtingen voor het behandelen van metalen en het vervaardigen van voorwerpen uit metaal met een geïnstalleerde totale drijfkracht van 5 kW tot en met 100 kW (...)" ingedeeld zijn als klasse 3-inrichtingen.

De verzoekende partij betoogt dat zij artikel 4, §2, Milieuvergunningsdecreet en artikel 2, §1, VLAREM I niet heeft overtreden omdat zij de loods waar de vaststellingen gebeurden enkel gebruikt als opslagplaats en zij haar bedrijfsactiviteiten op verplaatsing, bij de cliënten, uitvoert.

5.4.2. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de informatie, vervat in het proces-verbaal, dermate summier is dat er minstens ernstige twijfel bestaat over de vraag of er een smederij of een inrichting voor het behandelen van metalen en vervaardigen van voorwerpen uit metaal, ingedeeld als (meldingsplichtige) klasse 3-inrichting, werd uitgebaat op het moment van de vaststellingen.

Ook de aan het proces-verbaal gehechte foto laat niet toe te besluiten tot het voorkomen van een ingedeelde inrichting. Zo laat zij met name niet toe vast te stellen dat de er op aanwezige voorwerpen (een kolomboormachine, een gasfles en enkele metalen panelen) een "machinepark" met een "vermogen (...) tussen de 5 en 100 kWatt" zouden vormen. Verder kan ook de vaststelling dat er "gebruik van de machines" is, en de machines "gebruiksklaar" waren, zoals vermeld in de op 1 oktober 2012 bij de verbalisant ingewonnen aanvullende informatie, niet overtuigen. Ook in de veronderstelling dat deze recente informatie de situatie betreft die meer dan twee jaar geleden werd geverbaliseerd en aanleiding gaf tot de bestreden beboetingsbeslissing, is het loutere gebruik van niet nader geïdentificeerde machines (behoudens de kolomboormachine) en het feit dat deze gebruiksklaar zouden zijn, onvoldoende om er uit af te leiden dat de aangetroffen situatie een inrichting zou betreffen zoals bedoeld in rubriek 29.5.2., 1°, b), van de VLAREM I – Indelingslijst.

Het gegeven tenslotte dat de verzoekende partij niet heeft gereageerd op de aanmaning om een vergunningsaanvraag in de dienen, volstaat niet om er toe te besluiten dat zij een ingedeelde inrichting zou uitbaten. Even goed kan daar worden uit afgeleid dat ze in de overtuiging verkeert geen ingedeelde inrichting uit te baten.

5.4.3. Met toepassing van het vermoeden van onschuld dient ernstige twijfel over het bestaan van het milieumisdrijf in het voordeel van de verzoekende partij uitgelegd te worden.

5.4.4. Bij gebrek aan het rechtens vereiste bewijs van het milieumisdrijf, schendt de bestreden beboetingsbeslissing artikel 16.4.27, tweede lid, DABM.

Het enig bezwaar is gegrond."

Arrest MHHC-13/27-VK van 21 maart 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/36-VK van 25 april 2013, nr. 5.3.3.1. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Betwisting van de wettigheid van het bewijs

"5.6.1. Als derde bezwaar doet de verzoekende partij gelden dat "er geen ondertekend proces-verbaal voorligt zodat dat proces-verbaal geen bewijskracht heeft, zelfs niet ten titel van inlichting." Zij meent dat er "dan ook geen rekening [kan] worden gehouden met verklaringen van de heer [...], welke niet ondertekend zijn". Er kan derhalve enkel worden voortgegaan, aldus de verzoekende partij, "op de vaststellingen van de verbalisant ter plaatse".

(...)

5.6.3. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast, enerzijds, dat er op de getypte versie van het proces-verbaal van verhoor van de verzoekende partij, opgenomen in het administratief dossier, geen enkele handtekening prijkt maar dat, anderzijds, het originele stuk, dat een handgeschreven verslag van de afgelegde verklaringen bevat, wel degelijk werd ondertekend door zowel de verbalisant als de verzoekende partij.

Het derde bezwaar mist aldus feitelijke grondslag en is ongegrond."

Arrest MHHC-13/3-VK van 24 januari 2013.

"5.5.2. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat het tweede bezwaar, door middel van de betwisting van de meetmethode en -omstandigheden, in wezen betwist dat er oprechtsgeldige wijze een schending werd vastgesteld van de toepasselijke geluidsnorm in artikel 4.5.3.1, §1, VLAREM II. Dit artikel geldt voor de situatie waarbij $L_{A95,1h}$ van het oorspronkelijke omgevingsgeluid gelijk is aan of hoger is dan de richtwaarde van bijlage 2.2.1 VLAREM II en bepaalt dat dan "het specifieke geluid, in open lucht voortgebracht door de nieuwe inrichting of door het geheel, respectievelijk door het onderdeel van een bestaande inrichting dat het voorwerp van een verandering heeft uitgemaakt, beperkt [moet] worden tot het $L_{A95,1h}$ van het oorspronkelijke omgevingsgeluid verminderd met 5 dB(A) enerzijds alsmede tot de in bijlage 4.5.4 bij dit besluit bepaalde richtwaarden anderzijds".

Te dezen kan de beoordeling van het bezwaar beperkt worden tot de vraag of er al dan niet een schending is van deze geluidsnorm, zonder de mate van de overschrijding in

acht te nemen. Immers, de bestreden beslissing vermeldt "dat AMMC (...) in het voordeel van de overtreder beslist om enkel te weerhouden dat er een normoverschrijding plaatsvond, zonder het aantal decibels in rekening te brengen".

5.5.3. Voor de beoordeling van dit bezwaar wijst het Milieuhandhavingscollege erop dat de gewestelijke toezichthouder van de afdeling Milieu-inspectie een meting heeft uitgevoerd in het kader van de technische controle van de geluidshinder. Dit blijkt onder meer duidelijk uit de bijlage bij het proces-verbaal.

Beide partijen bevestigen dat het verslag van de geluidsmeting niet binnen de vijf werkdagen na de meting werd overhandigd of toegezonden aan de verzoekende partij, zoals nochtans vereist door artikel 56, derde lid, Milieuhandhavingsbesluit. Samen met de verwerende partij, stelt het Milieuhandhavingscollege echter vast dat deze verplichting niet op straffe van nietigheid is bepaald, zodat een miskenning ervan door de toezichthouder niet tot de nietigheid van de gedane vaststellingen kan leiden.

(...)

5.5.5.2. In het tweede onderdeel van dit bezwaar voert de verzoekende partij een schending aan van de bepalingen van artikel 1, §2, eerste lid, en artikel 2, §1, derde lid, van bijlage 4.5.1 VLAREM II. Deze bepalingen luiden als volgt: "De meetperiode wordt bepaald in functie van de verschillende relevante parameters meer bepaald de aard en de duur van de werkomstandigheden van de betrokken inrichting, de atmosferische omstandigheden en de aanwezigheid van andere storende geluidsbronnen."; "De metingen mogen niet worden uitgevoerd bij neerslag en/of windsnelheden die hoger zijn dan 5m/s: mits motivering mag de deskundige erkend in de discipline geluid en trillingen hiervan afwijken."

Artikel 1, §2, eerste lid, van bijlage 4.5.1 VLAREM II moet in casu worden samengelezen met artikel 54, §1, tweede zin, Milieuhandhavingsbesluit, dat stipuleert dat de toezichthouders "het tijdstip waarop en de bedrijfsomstandigheden waaronder" de meting wordt uitgevoerd, bepalen.

In tegenstelling tot de bewering van de verzoekende partij heeft de verbalisante wel degelijk rekening gehouden met de werkomstandigheden van de betrokken inrichting. In haar proces-verbaal beschrijft zij hieromtrent dat zij achtereenvolgens geluidsmetingen uitvoert tijdens "[d]e periode dat de breker onafgebroken aan het werk is" en tijdens "[d]e periode dat we de breker gedurende een beperkte tijd niet hoorden (tijdelijke stilstand)". Zo kon zij op een beperkte tijd het omgevingsgeluid tijdens werking van de breker, het omgevingsgeluid tijdens stilstand van de breker en het achtergrondgeluid, dat rekening houdt met de andere geluidsbronnen in de omgeving, bepalen. Dit alles maakte het mogelijk om het specifiek geluid van de breker te berekenen.

De verbalisante hield eveneens rekening met de atmosferische omstandigheden. In het "verslag van meting in het kader van de technische controle op de geluidshinder", dat als bijlage bij het proces-verbaal is gevoegd, vermeldt zij

hieromtrent het volgende: *“Bewolkt, geen neerslag, W-wind, gemeten windsnelheid nabij microfoon tijdens meting ca. 4 à 5 m/s”*. Bovendien vermeldt zij ook dat de microfoon tijdens het meten van geluid is *“voorzien van een windbol”*. Deze omstandigheden zijn dus, anders dan de verzoekende partij voorhoudt, meteen ook in overeenstemming met artikel 2, §1, derde lid, van bijlage 4.5.1 VLAREM II.

De gegevens van een meteowebsite, met daarbij onder meer de windsnelheid in Deurne ten tijde van de geluidsmeting (8,6 m/s), bevestigen dat er toen op de meetplaats zeer waarschijnlijk veel wind was, maar zijn, gelet op de afstand tussen Deurne en de plaats van de geluidsmeting en de vermelding van slechts één meetwaarde per uur, niet van aard om de vaststelling van de toezichthouder, als zou de windsnelheid *“tijdens meting ca. 4 à 5 m/s”* bedragen, in twijfel te trekken.

Dit onderdeel is ongegrond.

5.5.5.3. Het derde onderdeel van dit bezwaar is gebaseerd op de vermeende schending van artikel 1, §2, derde en vierde lid, van bijlage 4.5.1 VLAREM II, dat de minimale meetduur voor een volledig akoestisch onderzoek vastlegt op 24 uur, tenzij voorafgaand aan de meting een kortere meetduur werd gemotiveerd, met goedkeuring door het bevoegde bestuur.

Zoals reeds vermeld, voerde de toezichthouder een technische controle uit. Het onderzoek dat enkel de technische controle door een toezichthoudend ambtenaar omvat, wordt in artikel 1.1.2 VLAREM II beschouwd als een beperkt akoestisch onderzoek, dit in tegenstelling tot het volledig akoestisch onderzoek dat *“een evaluatie volgens dit besluit beoogt van een akoestische situatie op basis van immisssie-niveaus eventueel aangevuld met saneringsvoorstellen”* en dat wordt uitgevoerd door een milieudeskundige, erkend in de discipline geluid en trillingen.

De minimale meetduur van 24 uur, die volgens artikel 1, §2, derde lid, van bijlage 4.5.1 VLAREM II geldt voor een volledig akoestisch onderzoek, is dan ook niet van toepassing in het kader van de door de toezichthouder uitgevoerde technische controle. De toezichthouder hoefde dan ook geen bijkomende motivering op te nemen voor de beperking van de meetduur, zoals het vierde lid van ditzelfde artikel voorziet voor de milieudeskundige bij de uitvoering van een volledig akoestisch onderzoek.

De vermelding in het proces-verbaal dat het een *“indicatieve geluidsmeting”* betrof, doet niets af aan het gegeven dat de toezichthouder een technische controle op geluidshinder uitvoerde en dus niet moest voldoen aan de minimale meetduur van 24 uur, noch aan de verplichting tot motivering van een eventuele afwijking ervan.

Dit onderdeel is ongegrond.

5.5.6. Op basis van de resultaten van de uitgevoerde geluidsmeting, in combinatie met de zintuiglijke vaststellingen van de toezichthouders, met name het *“oorverdovend geluid, vergelijkbaar met dat van een landende helikopter”*, besluit het Milieuhandhavingscollege dat de bestreden beslissing terecht de overschrijding van de geluidsnorm van artikel

4.5.3.1, §1, VLAREM II in aanmerking neemt. Het tweede bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/17-VK van 7 maart 2013.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

Betwisting van de kwalificatie van de feiten

Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.3.3.2. Het onderdeel van het bezwaar dat het achterlaten van afvalstoffen betreft, te dezen restanten van praalwagens enerzijds en schroot anderzijds, is eveneens gegrond.

Inderdaad:

De bestreden beslissing kwalificeert de feiten als milieumisdrijven omdat zij het verbod op het achterlaten van afvalstoffen bepaald in artikel 12 van het toenmalige Afvalstoffendecreet zouden schenden. Opdat dit verbod geschonden zou zijn, dient er sprake te zijn van zowel ‘afval’ als het ‘achterlaten’ daarvan. Beide elementen zijn constitutieve bestanddelen van het milieumisdrijf.

De verzoekende partij maakt in redelijkheid aannemelijk dat de uiteindelijke restanten van de praalwagens, die overblijven na afbraak van de opgetooide praalwagens (na onder meer de verwijdering van divers ijzerwerk en, in voorliggend dossier, de onwettige verbranding van hout, papier en tapijt), worden bewaard om hergebruikt te worden in de stoet van het navolgende jaar. De jaarlijkse [...] -stoet te [...] op de tweede zondag van september is een onbetwistbaar feit. Praalwagens zijn uit hun aard voorwerpen die niet eenvoudig vervangbaar zijn zodat de rede dicteert dat er zuinig mee wordt omgesprongen, zeker in een context van vrijwilligerswerk. De uitleg van de verzoekende partij die opslag voorhoudt in een loods van het militaire domein in [...] wordt consequent aangehouden en door niets in het dossier tegengesproken, wel integendeel nadrukkelijk bevestigd in de schriftelijke verklaring van de VZW. Vermits de aangetroffen restanten van praalwagens aldus geen afvalstof vormen in de zin van artikel 2, 1°, van het hogervermelde Afvalstoffendecreet, ontbreekt met betrekking tot deze feitelijke vaststelling het constitutieve bestanddeel ‘afval’ van het milieumisdrijf.

Voor wat de 1.140 kg schroot betreft die zich op het erf bevonden, en die als achtergelaten afval werden aangemerkt, stelt het College vast dat de verzoekende partij niet betwist dat dit schroot er was en afval vormde, maar wel betwist dat het achtergelaten afval betrof. Naar blijkt uit haar verklaring die als bijlage bij het proces-verbaal van overtreding is gevoegd, was het schroot afkomstig van de afbraak van de praalwagens en werd het klaargelegd om opgehaald te worden door een schroothandelaar, wat ook effectief gebeurde enige dagen later. Mede gelet op het feit dat de vaststellingen dateren van 22 september 2010, dit is tien dagen na het uitrijden van de stoet in de maand september van dat jaar, is hier geen sprake van een ‘achterlaten’ van afval zodat ook aangaande dit feit één van de constitutieve bestanddelen van het milieumisdrijf ontbreekt.”

Arrest MHHC-13/36-VK van 25 april 2013.

“5.4.3. (...) Hoewel het Milieuhandhavingscollege begrip heeft voor de specifieke problematiek waarmee de verzoekende partij werd geconfronteerd, vermag het niet voorbij te gaan aan de restrictieve omschrijving die aan de begrippen “afvalstof” en “secundaire grondstof” wordt gegeven in de toepasselijke wetgeving. Een afvalstof is luidens artikel 2, 1° van het toenmalige decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (hierna Afvalstoffendecreet) *“elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen”*. De te verwijderen asfaltlaag vormde ongetwijfeld een stof waarvan de houder, het Agentschap Waterwegen en Zeekanaal dat de opdracht gaf tot de werken, zich wilde ontdoen, en aldus een afvalstof in de zin van het Afvalstoffendecreet. Niet-teerhoudend asfaltgranulaat *“afkomstig van een vergunde recuperatie-inrichting”* van bouw- en sloopafval komt in aanmerking voor gebruik als secundaire grondstof, aldus Afdeling 2 (Gebruik in of als bouwstof) van Bijlage 4.1. (Lijst van afvalstoffen die in aanmerking komen voor gebruik als secundaire grondstoffen) bij het toenmalige Besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (hierna VLAREA). Gefreesd asfalt kan derhalve enkel als een secundaire grondstof beschouwd worden mits het afkomstig is van een daartoe vergunde recuperatie-inrichting, wat te dezen kennelijk niet het geval was. Overigens vindt het Milieuhandhavingscollege ook in het aanvullende stuk dat de verzoekende partij heeft neergelegd geen enkel argument dat een ander lezing van de toepasselijke bepalingen uit het VLAREA zou kunnen rechtvaardigen.

Het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/80-VK van 26 september 2013.

“5.3.2. In de tekstversie die van toepassing was ten tijde van het plegen van de feiten, bepaalt artikel 22, §1, 2°, a), Mestdecreet wat volgt:

“De dierlijke mest en andere meststoffen moeten emissiearm als volgt op of in de bodem worden gebracht:

(...)

2° andere mest en dierlijke mest dienen:

a) Op grasland opgebracht te worden door middel van zode-injectie, sleepslangtechniek of sleufkouter.”

Iedere mestopbreng die onder de toepassing van deze bepaling valt, kan dan ook slechts emissiearm zijn gebeurd indien één van de drie opgesomde technieken is aangewend.

Uit de vaststellingen van de verbalisante en uit de verklaring van de verzoekende partij die als bijlage bij het proces-verbaal is gevoegd, blijkt dat de feiten de opbreng betreffen van runderdrijfmest op een perceel grasland. De opbreng gebeurde, naar de verzoekende partij zelf stelt, door verspreiding op het gras met één *“dikke darm”*. Over de aldus uitgespreide mest werd vervolgens water uitgereden. Hierna werd het geheel van mest en water met een weislede platgedrukt.

Deze uitspreiding van dierlijke mest op grasland beantwoordt aan geen van de drie technieken die zijn opgesomd in de aangehaalde bepaling van het Mestdecreet. Inzonderheid kan de opbreng niet worden aanzien als opbrenging door middel van de sleepslangtechniek. Deze techniek valt immers niet samen met het gebruik van één darm met relatief ruime diameter, voortgesleept door een tractor, maar betreft het gebruik van een machine die is uitgerust met een systeem van slangen die de mest in smalle stroken over het grasland uitspreiden. De bestreden beslissing heeft dan ook terecht besloten tot de schending van artikel 22, §1, 2°, a), Mestdecreet.

Het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/26-VK van 21 maart 2013.

“5.6.3. Voor wat het tweede onderdeel van dit bezwaar betreft, dat specifiek het snoeien van de knoteiken betreft, betoogt de verzoekende partij dat ze *“in de uitgebreide reglementering op natuurbehoud en -beheer geen enkele aanwijzing [vindt] dat snoeien verboden zou zijn”*.

De verwerende partij stelt hieromtrent dat *“[h]et snoeien van knoteiken (...) alsook het inzagen ervan (...) duidelijke wijzigingen [zijn] van kleine landschapselementen waarvoor een vergunning vereist is, zoals bepaald in artikel 13 en 14 van het [Decreet Natuurbehoud] (...) en artikel 7 en 8 van het [Besluit Natuurbehoud] (...)”*. In de bestreden beslissing wordt, onder meer, *“het snoeien van 2 knoteiken van een holle weg”* omschreven als *“verboden handelingen (...) in de zin van artikel 7, 1° van het [Besluit Natuurbehoud]”*.

Artikel 7, 1°, Besluit Natuurbehoud verbiedt het wijzigen van bepaalde KLE en hun vegetatie, en met name het wijzigen van holle wegen en hun vegetatie. Artikel 8, §2, 1°, Besluit Natuurbehoud onderwerpt *“het rooien of anderszins verwijderen en het beschadigen van houtachtige beplantingen op weg-, waterweg (...) of op het talud van holle wegen”*, onder meer binnen agrarisch gebied en binnen landschappelijk waardevol agrarisch gebied, aan vergunning in zoverre niet verboden door voormeld artikel 7.

Artikel 9, 5°, Besluit Natuurbehoud, bepaalt dat de voormelde verbodsbepalingen en vergunningsplichten niet gelden wanneer ze normale onderhoudswerken betreffen, zoals bedoeld in artikel 13, § 6, 4°, Decreet Natuurbehoud.

Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat uit de bepalingen van het Decreet Natuurbehoud en het Besluit Natuurbehoud niet kan worden afgeleid dat het uitvoeren van de aan knobomen inherente periodieke snoei, geen normale onderhoudswerken betreffen.

Door het snoeien van knoteiken in een holle weg te beschouwen als verboden handelingen in de zin van artikel 7, 1°, Besluit Natuurbehoud, schendt de bestreden beslissing artikel 16.4.27, tweede lid, DABM.”

Arrest MHHC-13/55-VK van 13 juni 2013.

“5.4.3. Artikel 16, §3, Soortenbesluit bepaalt dat het verboden is om de middelen vermeld in bijlage 2 C “onder zich te hebben, te vervoeren, te verhandelen, te ruilen, te koop aan te bieden of in ruil aan te bieden”. In de bijlage 2 C zijn onder meer vogelvangst-, mistnetten en vogelvangkooien opgenomen.

Artikel 19 Jachtdecreet schrijft voor dat het onder meer verboden is om gebruik te maken van “giftige stoffen (...) om jaagbaar wild te vangen, te doden of om het vangen of doden van dat wild te vergemakkelijken”, alsook om deze stoffen te vervoeren en “bij zich [te] houden”.

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, is het niet vereist dat diegene bij wie de verboden vangtuigen en het vergif worden aangetroffen ook eigenaar moet zijn van deze voorwerpen; het volstaat dat hij ze “onder zich” heeft of houdt. Om dezelfde reden is de al dan niet kennis van de werking van deze verboden vangtuigen en van het gif niet relevant. De bestreden beslissing overweegt dan ook terecht dat het “louter” bezit van deze vangtuigen en van het vergif Temik verboden is.

Het tweede bezwaar is niet gegrond.”

Arrest MHHC-13/61-VK van 27 juni 2013.

Moreel bestanddeel

Algemeen

“5.3.3. Luidens artikel 16.4.27, tweede lid, DABM kan een alternatieve bestuurlijke geldboete “uitsluitend worden opgelegd voor de milieumisdrijven vermeld in de artikelen 16.6.1 [tot] 16.6.3septies” DABM. Het voorliggende dossier betreft een milieumisdrijf vermeld in artikel 16.6.2, §1, DABM: “Wie opzettelijk [of] door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, in strijd met de wettelijke voorschriften (...) rechtstreeks of onrechtstreeks (...) geluid (...) in of op (...) atmosfeer inbrengt of verspreidt, wordt gestraft (...)”. Terecht voert de verzoekende partij aan dat het milieumisdrijf, naast een materieel bestanddeel, ook een moreel bestanddeel vergt, met name het opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid plegen van de beoogde gedraging. Terecht ook betoogt de verzoekende partij dat het voorkomen van een schulditsluitingsgrond, mits naar eis van recht bewezen, de verwijtbaarheid van het milieumisdrijf kan teniet doen. (...)”.

Arrest MHHC-13/45-VK van 23 mei 2013.

Gelijkluidend: arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHC-13/67-VK van 16 juli 2013, nr. 5.3.1.

Zie eveneens: arrest MHHC-13/4-VK van 24 januari 2014, nr. 5.4.1; arrest MHHC-13/16-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHC-13/18-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4; arrest MHHC-13/30-VK van 9 april 2013, nr. 5.3.3.2; arrest MHHC-13/43-VK van 7 mei 2013, nr. 6.3.3; arrest MHHC-13/49-VK van 29 mei 2013, nr. 5.3.3; arrest MHHC-13/96-VK van 21 november 2013, nr. 5.3.3.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.3.3.1 Aangaande de schending van de normen voor PAK’s bepaald in Bijlage V VLAREBO, werpt de verzoekende partij terecht op dat, met toepassing van artikel 16.4.27, tweede lid, DABM, een alternatieve bestuurlijke geldboete uitsluitend kan worden opgelegd indien de beoogde wederrechtelijke gedragingen “opzettelijk” of “door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid” werden gepleegd. Van het bodembeheer-rapport en de grondverzettoelating van de vzw Grondbank, die het sleutelelement vormen in haar betoog dat zij geen schuld zou treffen, ontbreekt echter ieder spoor in het dossier waarop het Milieuhandhavingscollege vermag acht te slaan. Ook werd voor de betrokken vrachten grond niet het minste andere stuk neergelegd dat enigszins tegemoet zou komen aan de bijzondere vergunningsvoorwaarde die stelt dat “(...) de gronden die aangevoerd worden (...) steeds vergezeld [dienen] te zijn van een ‘conform verklaard technisch verslag’ (...)”, daar waar deze bijzondere vergunningsvoorwaarde nochtans wordt vervolledigd door de verplichting “deze documenten worden bijgehouden door de N.V. [...] (...)”. De verzoekende partij faalt er aldus in het eigen argument enige slagkracht te geven.”

Arrest MHHC-13/75-VK van 11 september 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/18-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.

Opzet

“5.3.3. (...) In het licht van de aard van de feiten en de verklaringen die de verzoekende partij desbetreffend aflegde, staat het te dezen onmiskenbaar vast dat de feiten wetens en willens werden gepleegd, zodat er rechtens van opzet sprake is. Het bestaan van het milieumisdrijf staat dan ook vast. Het betoog van de verzoekende partij dat zij er zich “niet van bewust” was dat voor het dempen van de pool “ook een vergunning moest aangevraagd worden” vermag het niet hieraan afbreuk te doen.

Het eerste bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/49-VK van 29 mei 2013.

Gelijkluidend: arrest MHHC-13/43-VK van 7 mei 2013, nr. 6.3.3; arrest MHHC-13/45-VK van 23 mei 2013, nr. 5.3.3; arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHC-13/96-VK van 21 november 2013, nr. 5.3.3. Zie eveneens arrest MHHC-13/66-VK van 16 juli 2013. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid

Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.1. (...) Te dezen staat het buiten kijf dat de verzoekende partij de feiten minstens door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid heeft gepleegd. Uit haar politionele verklaring, haar verweer bij de gewestelijke entiteit en de uiteenzetting in haar verzoekschrift blijkt onmiskenbaar dat zij ervan op de hoogte was dat het bouwafval op een legale wijze kan worden verwijderd via bijvoorbeeld een afvalverwerkend bedrijf of

een containerpark. Zij wist dus, of moest weten, dat het verboden was dit afval te storten op of langs een veldweg. Dit bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/4-VK van 24 januari 2014.

“5.3.3.2. (...) Daar waar de verzoekende partij aannemelijk maakt dat zij de feiten niet met opzet pleegde, is er in haren hoofde echter wel sprake van een gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid. De eisen die artikel 5.2.1.2, §5, VLAREM II stelt, zijn duidelijk en strikt. Zij zijn op maat gesneden van de milieurisico’s en mogelijkheden tot geldgewin die inherent zijn aan de afvalstoffenhandel en -verwerking. De bestreden beslissing heeft, in het licht van de gegevens van het dossier, niet kennelijk onredelijk geoordeeld dat de gepleegde milieumisdrijven aan de verzoekende partij als overtreder verwijtbaar zijn en haar de boete opgelegd. Het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/30-VK van 9 april 2013.

“Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de verzoekende partij luidens de hoger geciteerde processen-verbaal van 10 en 23 februari 2011 reeds op 8 februari 2011, daags voor de vaststelling van het milieumisdrijf, op de hoogte was van het defect aan de zeebocht, en er toch voor koos de volgende ochtend verder te exploiteren, wat in ieder geval getuigt van een gebrek aan elementaire zorgvuldigheid. Inderdaad: in haar schriftelijke reactie bij het proces-verbaal van 23 februari 2011 stelt de verzoekende partij dat op 9 februari 2011, voorafgaand aan het terug opstarten van de exploitatie, een voorlopige reparatie werd uitgevoerd. Deze bewering staft zij echter geenszins maar ook indien wordt aangenomen dat effectief een voorlopige herstelling werd uitgevoerd, zou het van elementaire zorgvuldigheid hebben getuigd dat zij de deugdelijkheid van deze herstelling opvolging zou hebben gegeven. Van enige opvolging van de situatie was echter manifest geen sprake, nu de verzoekende partij pas vijf uur na de aanvang van de activiteiten – en dan nog naar aanleiding van het inspectiebezoek – vaststelde dat de zuiveringsinstallatie opnieuw defect was. De, overigens evenmin gestaafde, bewering van de verzoekende partij dat ze haar installaties wel degelijk regelmatig onderhoudt, de snelheid waarmee ze na de vaststellingen van de Milieu-inspectie de installatie liet herstellen en het feit dat ze dan ook de NV AQUAFIN contacteerde, vermogen het niet dit manifeste gebrek aan voorzorg en voorzichtigheid te verschonen.”

Arrest MHHC-13/18-VK van 7 maart 2013.

Schulditsluitingsgronden (overmacht, dwaling)

“5.4.1. Daar waar de verzoekende partij voorhoudt dat “het onmogelijk was de mestvaalt te verminderen (bevroren akkers en smeltwater)” en aldus overmacht inroept, die als schulditsluitingsgrond de verwijtbaarheid van een milieumisdrijf kan tegengaan, kan zij hierin niet worden bijgetreden.

Voor overmacht is vereist dat de overtreder werd gedwongen door een macht die hij niet heeft kunnen weerstaan, waardoor zijn vrije wil wordt uitgeschakeld. Te dezen kan niet worden aangenomen dat de verzoekende partij in de onmogelijkheid verkeerde het haar ten laste gelegde milieumisdrijf niet te plegen. Inderdaad, naar blijkt uit de niet-tegensproken vaststellingen van de verbalisanten is “er (...) nog voldoende opslagcapaciteit (...) op het hoogst gelegen deel van de mestvaalt” en heeft de verzoekende partij, integendeel, “de grootste hoeveelheid mest (...) opgeslagen in het laagst gelegen gedeelte van de mestopslag”, waardoor de meststappen niet konden afvloeien naar de citerne.

Het eerste bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/7-VK van 24 januari 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/41-VK van 30 april 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHC-13/18-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4; arrest MHHC-13/88-VK van 7 november 2013, nr. 5.7.3. Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.3.1.(...) Zoals dwaling, vormt ook overmacht een schulditsluitingsgrond. Om rechtens de verwijtbaarheid van de wederrechtelijke feiten teniet te doen, moet de overmacht onweerstaanbare dwang inhouden, die stellig, onvermijdbaar en onvoorzienbaar is, niet aan de overtreder zelf te wijten is en zijn wil uitschakelt.

Een alternatieve bestuurlijke geldboete die is opgelegd bij ontstentenis van het rechtens vereiste milieumisdrijf, is met machtsoverschrijding genomen en dient daarom vernietigd te worden.

5.3.2. Te dezen maakt de verzoekende partij aannemelijk dat de wederrechtelijke lozingen van meststoffen in de openbare rioleringen en de oppervlaktewateren te wijten zijn aan een overmachtssituatie ingevolge de extreme weersomstandigheden.

De uitzonderlijk extreme regenval een week voorafgaand aan de vaststelling van de wederrechtelijke lozing, krijgt niet alleen bevestiging in de beoordeling die het Agentschap voor Landbouw en Visserij in zijn beslissing van 10 december 2012 maakte omtrent het gebeurde. Hij vindt ook bevestiging in het koninklijk besluit van 11 februari 2013 waarbij “overstromingen die hebben plaatsgevonden van 5 tot 7 maart 2012 op het grondgebied van de provincie West-Vlaanderen als een algemene [natuur]ramp worden beschouwd”. Ook al is Oostrozebeke niet begrepen in de geografische afbakening van het rampgebied, betreft dit besluit extreme regenval met overstromingen tot gevolg in zuidoost West-Vlaanderen, waarbij Oostrozebeke ontegensprekelijk aansluit, en zulks op het tijdstip dat de verzoekende partij laat gelden in al haar verklaringen t.a.v. verbalisanten, in haar verweer bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij zowel als bij de gewestelijke entiteit, en in haar verzoekschrift voor dit College.

De overmacht is kennelijk voor wat de afvloeien van meststappen uit de mestvaalt betreft. Stalmest, zoals opgeslagen in deze mestvaalt, is uit zijn aard een vrij droge mest, met een relatief

beperkte afvloeit van meststoffen, waarvoor de afvoergeul met behorende opslagcisterne een doeltreffende opvang bieden onder normale bedrijfsomstandigheden. De impact van 72 liter water per vierkante meter op deze stapel stalmest moet de afstroming van met meststoffen vervuild water uit de mest radicaal gewijzigd hebben. Het uitstromende vervuilde vocht moet dagenlang een heel wat hoger volume en debiet gekend hebben, met zowel de afvloeiing over de afvoergeul heen als via de op de grond liggende kapotte regenpijp naar de straatriolering tot gevolg. Dit alles zonder oplossing nu de normaal beschikbare omliggende landerijen tijdelijk geen uitweg boden.

De overmacht is eveneens kennelijk wat de voorlopige mestopslag in de grassilo en de lozing van daaruit betreft. Deze infrastructuur was niet gebouwd voor mestopslag en opvang van meststoffen in overeenstemming met de geldende wettelijke vereisten. De silo bood een tijdelijke oplossing totdat de gebruikelijke afvoermogelijkheden terug beschikbaar zouden zijn.

Het bezwaar is gegrond.”

Arrest MHHHC-13/67-VK van 16 juli 2013.

“5.4.1. In een eerste bezwaar lijkt de verzoekende partij aan te voeren dat zij bij het achterlaten van het groenafval in dwaling verkeerde over wat mocht en niet mocht, nu ook anderen – en met name het gemeentebestuur – op dezelfde plaats afvalstoffen deponeren.

(...)

Het Milieuhandhavingcollege is van oordeel dat het buiten kijf staat dat de feiten de verzoekende partij verwijtbaar zijn. De schulduitsluitingsgrond die zij lijkt te putten uit het beweerde gedrag van anderen – bewering die zij overigens niet staft – maakt in geen geval een onoverwinnelijke dwaling uit. De verzoekende partij wist, of moest weten, dat het verboden was het groenafval op de wegberm te storten nu een wegberm uiteraard geen plaats is die bedoeld is als stortplaats voor dergelijk afval.

Dit bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/16-VK van 7 maart 2013. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Bevoegdheid tot exclusieve bestuurlijke beboeting

“5.4.1. In het eerste bezwaar betwist de verzoekende partij dat zij, als varkenshouder, “onder OVAM” zou vallen.

Luidens artikel 16.4.25, eerste lid, DABM, samengelezen met artikel 16.4.27, derde lid, DABM kan een exclusieve bestuurlijke geldboete enkel worden opgelegd aan een overtreder en voor een milieu-inbreuk.

Artikel 3, §2, van het ten tijde van de feiten geldende decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, definieert bedrijfsafvalstoffen als “afvalstoffen die ontstaan ten gevolge van een industriële, ambachtelijke of wetenschappelijke activiteit, en de afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering”. De verzoekende partij, die zelf bevestigt varkenshouder te zijn, is dus wel degelijk een producent van bedrijfsafvalstoffen en kon dus, overeenkomstig artikelen 6.1.3 en 6.3.1.1, §1, van het toenmalige VLAREA door de OVAM worden geselecteerd om de deelformulieren “Identificatiegegevens” en “Afvalstoffenmelding voor producenten” van het IMJV in te vullen en in te dienen. Het laattijdig indienen van deze deelformulieren is een milieu-inbreuk waarvoor zij terecht als overtreder wordt aanzien.

Het eerste bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/51-VK van 29 mei 2013.

Legaliteitstoetsing: bepaling van het boetebedrag - beoordelingscriteria

Algemeen

Discretionaire beleidsruimte omkaderd door de artikelen 16.4.4 en 16.4.29 DABM)

“5.4.3. Voor zover het derde bezwaar dient begrepen te worden als het inroepen van een schending van artikel 16.4.4 DABM, zoals gepreciseerd door artikel 16.4.29 DABM, overweegt het Milieuhandhavingcollege wat volgt.

Luidens artikel 16.4.4 DABM moet de gewestelijke entiteit er bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete voor zorgen dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de bestuurlijke geldboete ten grondslag liggen en de boete die op grond van die feiten worden opgelegd. Artikel 16.4.29 DABM bepaalt dat wanneer de gewestelijke entiteit een bestuurlijke geldboete oplegt de hoogte ervan wordt afgestemd op de ernst van het milieumisdrijf en dat tevens rekening wordt gehouden met de frequentie waarmee en de omstandigheden waarin de vermoedelijke overtreder het milieumisdrijf heeft gepleegd of beëindigd.

Uit de bewoordingen van artikel 16.4.29 DABM blijkt dat de gewestelijke entiteit bij het bepalen van de hoogte van de bestuurlijke geldboete in eerste orde de ernst van het milieumisdrijf in aanmerking moet nemen. Gezien het door de milieuregelgeving beschermde algemeen belang uitgedrukt in artikel 1.2.1, §1, DABM, in casu aangevuld met de artikelen 12 en 13 van het Afvalstoffendecreet, zoals het gold ten tijde van het plegen van de feiten, vormen de schadelijke gevolgen van het milieumisdrijf voor de mens of het leefmilieu een wezenlijk aspect van de beoordeling van de ernst van het milieumisdrijf. Van een mogelijke schending van de artikelen 16.4.4 juncto 16.4.29 DABM kan alleen dan sprake zijn indien de gewestelijke entiteit op kennelijk onevenredige of onredelijke wijze toepassing heeft gemaakt van de waarderingscriteria die in deze artikelen zijn bepaald.”

Arrest MHHHC-13/21-VK van 21 maart 2013. Gelijklopend: arrest MHHHC-13/22-VK van 21 maart 2013, nr. 5.4.2.1; arrest MHHHC-13/77-VK van 19 september 2013, nr. 5.4; arrest MHHHC-13/92-VK van 7 november 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/97-VK van 21 november 2013, nr. 5.4.1. Zie eveneens: arrest MHHHC-13/23-VK van 21 maart 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHHC-13/30-VK van 9 april 2013, nr. 5.5.1.3; arrest MHHHC-13/41-VK van 30 april 2013, nr. 5.4.2; arrest MHHHC-13/45-VK van 23 mei 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHHC-13/80-VK van 26 september 2013, nr. 5.5.4; arrest MHHHC-13/98-VK van 27 november 2013, nr. 5.3.3.1. Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4. De verzoekende partij betwist de feiten noch het daderschap. In haar verzoekschrift beroept zij zich in wezen op een schending van artikel 16.4.4 DABM zoals gepreciseerd door artikel 16.4.29 DABM.

Luidens artikel 16.4.4 DABM moet de gewestelijke entiteit er bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete voor zorgen dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de bestuurlijke geldboete ten grondslag liggen en de boete die op grond van die feiten wordt opgelegd. Artikel 16.4.29 DABM preciseerd dat wanneer de gewestelijke entiteit een bestuurlijke geldboete oplegt, zij de hoogte ervan moet afstemmen op de ernst van het milieumisdrijf en tevens rekening moet houden met de frequentie waarmee en de omstandigheden waarin de vermoedelijke overtreder het milieumisdrijf heeft gepleegd of beëindigd. Van een mogelijke schending van artikel 16.4.4 DABM en artikel 16.4.29 DABM kan alleen dan sprake zijn indien de gewestelijke entiteit op kennelijk onredelijke wijze toepassing heeft gemaakt van de waarderingscriteria die er zijn bepaald.”

Arrest MHHHC-13/1-VK van 24 januari 2013. Gelijklopend: arrest MHHHC-13/3-VK van 24 januari 2013, nr. 5.7.3.1; arrest MHHHC-13/4-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.2.1; arrest MHHHC-13/5-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/7-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.4.1; arrest MHHHC-13/11-VK van 21 februari 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHHC-13/16-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.2.1; arrest MHHHC-13/24-VK van 21 maart 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/25-VK van 21 maart 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHHC-13/48-VK van 29 mei 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/49-VK van 29 mei 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHHC-13/52-VK van 4 juni 2013, nr. 5.4; arrest MHHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.7.3; arrest MHHHC-13/65-VK van 16 juli 2013, nr. 5.5.5.1; arrest MHHHC-13/68-VK van 5 september 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/82-VK van 10 oktober 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/93-VK van 7 november 2013, nr. 5.5.1; arrest MHHHC-13/94-VK van 7 november 2013, nr. 5.4.3; In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/17-VK van 7 maart 2013, nr. 5.7.1; arrest MHHHC-13/36-VK van 25 april 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/42-VK van 7 mei 2013, nr. 5.5.1; arrest MHHHC-13/47-VK van 29 mei 2013, nr. 5.5; arrest MHHHC-13/51-VK van 29 mei 2013, nr. 5.4.2; arrest MHHHC-13/53-VK van 4 juni 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/56-VK van 13 juni 2013, nr. 5.4.2; arrest MHHHC-13/57-VK van 13 juni 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/59-VK van 27 juni 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/60-VK van 27 juni 2013, nr. 5.4; arrest MHHHC-13/69-VK van 5 september 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/75-VK van 11 september 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHHC-13/95-VK van 7 november 2013, nr. 5.4; arrest MHHHC-13/96-VK van 21 november 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/99-VK van 27 november 2013, nr. 5.4; arrest MHHHC-13/100-VK van 5 december 2013, nr. 5.4.2; arrest MHHHC-13/110-VK van 19 december 2013, nr. 5.4.1. Zie eveneens arrest MHHHC-13/44-VK van 23 mei 2013, nr. 5.6.3. Zie ook Werkingsverslag 2012.

De opportuniteit van beboeting: de mogelijkheid tot een nul-boete

"5.4. Het enig bezwaar moet worden beoordeeld in het licht van artikel 16.4.27, tweede lid, DABM samen gelezen met de artikelen 16.4.4 en 16.4.29 DABM. Op grond van artikel 16.4.27, tweede lid, DABM is de gewestelijke entiteit bevoegd tot het bestraffen van milieumisdrijven met een alternatieve bestuurlijke geldboete die "maximaal 250.000 euro" bedraagt. Bij ontstentenis van enige uitdrukkelijke bepaling van de minimumboete, moet deze worden geacht nul euro te bedragen. De bepaling van het boetebedrag binnen de ruime vork tussen een nulboete, het wettelijk minimum, en 250.000 euro, het wettelijk maximum, in concrete beboetingsdossiers, is omkaderd middels beoordelingscriteria bepaald in de artikelen 16.4.4 en 16.4.29 DABM. Artikel 16.4.4 DABM legt de gewestelijke entiteit de verplichting op om er bij het bepalen van bestuurlijke geldboeten voor te zorgen "dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de (...) bestuurlijke geldboeten ten grondslag liggen, en de (...) boeten die op grond van die feiten worden opgelegd". Artikel 16.4.29 DABM preciseert voorgaande bepaling door te stellen dat de hoogte van een bestuurlijke geldboete "wordt (...) afgestemd op de ernst van (...) het milieumisdrijf" en tevens rekening houdt met "de frequentie" en met "de omstandigheden" waarin de overtreder de milieumisdrijven "heeft gepleegd of beëindigd".

Het verwijt van de verzoekende partij betreft specifiek de keuze voor beboeting als tegengesteld aan een beslissing zonder boete, te dezen een nulboete. Binnen het bestuurlijke beboetingsstelsel ex titel XVI DABM vormt de nulboete, naar analogie met de opschorting van een uitspraak van de veroordeling op grond van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie in strafzaken, een optie voor de gevallen waar de gewestelijke entiteit feiten en daderschap bewezen acht maar oordeelt dat bestraffing niet opportuun is."

Arrest MHHHC-13/91-VK van 7 november 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/45-VK van 23 mei 2013, nr. 5.4.3.
Zie eveneens arrest MHHHC-13/49-VK van 29 mei 2013, nr. 5.4.3.1, aanhef.

Redelijke beboeting in het licht van beboeting voor andere feiten

"5.4.4.2. Voor wat de vraag van de verzoekende partij betreft om rekening te houden met de reeds betaalde boetes en de afhouding van de premies, ziet het Milieuhandhavingscollege niet in waarom de gewestelijke entiteit kennelijk onredelijk zou hebben gehandeld door, bij de beoordeling van de proportionaliteit tussen de op te leggen boete en de feiten, geen rekening te houden met de bestraffing opgelegd door het beboetingsbesluit 09/AMMC/262-M/TR van 4 augustus 2011 of met een eventuele (niet-bewezen) afhouding van landbouwpremies. Het beboetingsbesluit en de desgevallend afgehouden premies worden voor wat hun feitelijke grondslag betreft immers gedragen door wederrechtelijke feiten

die in generlei opzicht onlosmakelijk verweven zijn met de feiten die in voorliggend dossier ter sprake staan, zodat een gescheiden beoordeling van de bestraffing van de thans voorliggende feiten geenszins als kennelijk onredelijk kan worden bestempeld.
Dit onderdeel van het bezwaar is ongegrond."

Arrest MHHHC-13/7-VK van 24 januari 2013.

Boetebedrag in cijfers en in letters: ongerijmdheden

"5.8.3. In tegenstelling tot wat de verwerende partij voorhoudt, volstaat het niet om bij een tegenstrijdigheid in het boetebedrag tussen de cijfers en de letters de 'bedoeling' te achterhalen. Integendeel, in een punitieve materie zoals bij de bestuurlijke geldboeten mag er niet de minste onduidelijkheid bestaan over de hoegrootheid van de opgelegde boete. Als de gewestelijke entiteit een bestuurlijke geldboete oplegt, moet zij er nauwgezet op toezien dat in het beschikkend gedeelte van haar boetebeslissingen het basisboetebedrag, zonder de toepasselijke opdecieimen, in letters volledig overeenstemt met dat in cijfers. Bij tegenstrijdigheid tussen, enerzijds, het berekende te betalen boetebedrag, omschreven in artikel 16.4.25, tweede lid, DABM, en, anderzijds, de opgelegde bestuurlijke geldboete, primeert de opgelegde bestuurlijke geldboete. Bij tegenstrijdigheid tussen een voluit in letters geschreven boetebedrag en een boetebedrag in cijfers, primeert het voluit in letters geschreven boetebedrag, waarin verschrijvingen minder licht gebeuren.

Te dezen blijkt dat aan de verzoekende partij een alternatieve bestuurlijke geldboete werd opgelegd "ten bedrage van **3270 euro (drieduizend tweehonderdzeventig euro)** zijnde 594,55 euro (vijfhonderdvijfenviervertig euro en vijfenvijftig) (...)". Uit wat voorafgaat, volgt dat de alternatieve bestuurlijke geldboete die lastens de verzoekende partij werd opgelegd, moet worden vastgesteld op 545,55 euro in plaats van 594,55 euro, waarmee meteen ook het berekende te betalen boetebedrag vermindert tot 3.000,52 euro.

Het vijfde bezwaar is gegrond."

Arrest MHHHC-13/3-VK van 24 januari 2013.

"5.5. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de bestreden beslissing een materiële vergissing bevat in de formulering van het bedrag van de opgelegde geldboete als "1221 euro (duizend tweehonderd éénnentwintig euro) zijnde 204 euro (tweehonderd en vier euro) te vermeerderen met de opdecieimen (x5,5)". De vermenigvuldiging van het boetebedrag van 204 euro met de factor 5,5 leidt tot een te betalen boetebedrag van 1.122 (duizend honderd tweeëntwintig) euro. Deze materiële vergissing, in het nadeel van de verzoekende partij, behoeft uiteraard rechtzetting."

Arrest MHHHC-13/69-VK van 5 september 2013.

Vermeerdering met de strafrechtelijke opdecieimen (artikel 16.4.25, tweede lid, DABM)

"5.6. Ambtshalve bezwaar

Artikel 16.4.25, tweede lid, DABM bepaalt dat een opgelegde bestuurlijke geldboete vermeerderd wordt met de opdecieimen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten. Het aantal opdecieimen waarmee de strafrechtelijke geldboeten moeten worden verhoogd, is geregeld bij de wet van 5 maart 1952 betreffende de "opdécimes" op de strafrechtelijke geldboeten.

Artikel 2 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen inzake justitie (II) heeft in artikel 1, eerste en tweede lid, van de wet van 5 maart 1952, zoals gewijzigd bij de wetten van 26 juni 2000 en 7 februari 2003, het woord "vijfenviervertig" telkens vervangen door het woord "vijftig". Deze bepaling is op 1 januari 2012 in werking getreden. Dit brengt concreet mee dat elke strafrechtelijke geldboete, opgelegd voor feiten gepleegd vanaf 1 januari 2012, moet vermenigvuldigd worden met een factor 6 daar waar voordien een factor 5,5 van toepassing was. Overeenkomstig artikel 16.4.25, tweede lid, DABM moet bijgevolg ook in de bestuurlijke beboeting voor feiten gepleegd vanaf 1 januari 2012 een vermenigvuldigingsfactor 6 worden toegepast.

Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de bestreden beslissing aan de verzoekende partij een alternatieve bestuurlijke geldboete heeft opgelegd van "900 euro (negenhonderd) zijnde 150 euro (honderdvijftig) vermeerderd met de opdecieimen (x 6) overeenkomstig artikel 16.4.25 DABM", daar waar het weerhouden feit nochtans van 25 november 2009 dateert. Door aldus te beslissen heeft de bestreden beslissing het algemeen rechtsbeginsel van de non-retroactiviteit van de strafwet, zoals tevens verwoord door artikel 7.1. van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, geschonden.

Het beginsel van de non-retroactiviteit raakt de openbare orde gezien het berust op de noodzaak de stabiliteit en de zekerheid van de bestaande rechtsverhoudingen, zoals onder meer deze tussen de rechtsonderhorigen en de overheid, te vrijwaren en aldus eveneens de naleving van het rechtszekerheidsbeginsel te garanderen. Precies dit rechtszekerheidsbeginsel is een van de meest fundamentele rechtsbeginselen die aan de gehele rechtsorde en dus aan de rechtstaat ten grondslag liggen.

Nu het bezwaar de openbare orde raakt, is het Milieuhandhavingscollege van oordeel dat zij de plicht heeft dit ambtshalve in het geding te brengen.

Uit het proces-verbaal van de zitting van 10 januari 2013 blijkt dat de partijen in de gelegenheid werden gesteld om omtrent het opgeworpen ambtshalve bezwaar hun standpunten uiteen te zetten.

Het ambtshalve bezwaar is gegrond. De gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing, met indeplaatsstelling zoals in onderhavig dictum bepaald, dringt zich op."

Arrest MHHHC-13/13-VK van 21 februari 2013.
Gelijkkluidend: arrest MHHHC-13/30-VK van 9 april 2013, nr. 5.7; arrest MHHHC-13/99-VK van 27 november 2013, nr. 5.5.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

Artikel 16.4.4 DABM

Proportionaliteit in het licht van financiële draagkracht

"5.5.2. Het tweede bezwaar moet worden begrepen als een verzoek tot vermindering of kwijtschelding van de opgelegde boete dat te beoordelen is in het licht van artikel 16.4.4 DABM. Dit artikel bepaalt: "Bij het opleggen van (...) bestuurlijke geldboeten [zorgt] (...) de gewestelijke entiteit (...) ervoor dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de (...) bestuurlijke geldboeten ten grondslag liggen, en (...) de boeten die op grond van die feiten worden opgelegd."

Wegens de wezenlijk punitieve aard van de bestuurlijke geldboeten, waarin leedtoevoeging het eerste sanctiedoel vormt, moet redelijkerwijze worden aangenomen dat de vereiste dat er geen kennelijke wanverhouding mag bestaan tussen de feiten, enerzijds, en de boete die wegens die feiten wordt opgelegd, anderzijds, een proportionaliteitsverplichting oplegt waar bij het afwegen van de relatieve zwaarwichtigheid van de boete, naast het objectieve boetebedrag, onder omstandigheden ook de mate mag worden meegenomen waarin dit bedrag de overtreder pijn berokkent gezien zijn financiële draagkracht. Dit is met name het geval wanneer er manifest reden bestaat tot een dergelijke proportionaliteitsbeoordeling wegens de zeer geringe financiële draagkracht van de betrokkene."

Arrest MHHHC-13/42-VK van 7 mei 2013.
Gelijkkluidend: arrest MHHHC-13/1-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/3-VK van 24 januari 2014, nr. 5.7.3.3; arrest MHHHC-13/43-VK van 7 mei 2013, nr. 6.5.3; arrest MHHHC-13/54-VK van 4 juni 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHHC-13/57-VK van 13 juni 2013, nr. 5.5.3; arrest MHHHC-13/61-VK van 27 juni 2013, nr. 5.5.3.1; arrest MHHHC-13/93-VK van 7 november 2013, nr. 5.5.3; arrest MHHHC-13/94-VK van 7 november 2013, nr. 5.4.3.2; arrest MHHHC-13/98-VK van 27 november 2013, nr. 5.4.3. Zie ook Werkingsverslag 2012.

"5.5.3.1. (...) Te dezen stelt het Milieuhandhavingscollege evenwel vast dat de verzoekende partij nalaat ook maar enige informatie, laat staan een stuk mede te delen met betrekking tot haar financiële toestand. Het Milieuhandhavingscollege is derhalve niet in de mogelijkheid om met kennis van zaken de financiële draagkracht van de verzoekende partij te beoordelen in het licht van de proportionaliteitsbeoordeling die artikel 16.4.4 DABM voorschrijft."

Arrest MHHHC-13/61-VK van 27 juni 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/1-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/3-VK van 24 januari 2013, nr. 5.7.3.3; arrest MHHHC-13/56-VK van 13 juni 2013, nr. 5.4.2.3; arrest MHHHC-13/24-VK van 21 maart 2013, nr. 5.4.2. Zie ook

“5.5.2. (...) Het is (...) zaak van de verzoekende partij om aan het Milieuhandhavingscollege de nodige stukken aan te reiken waaruit haar voorgehouden financiële precieere toestand blijkt. Uit het meegedeelde bankuittreksel blijkt dat voor de maand augustus 2012 de verzoekende partij een inkomen uit pensioen genoot van circa 1.325 euro. Andere informatie omtrent haar inkomsten en vermogen, onder meer door overlegging van een recent fiscaal aanslagbiljet, wordt niet meegedeeld zodat het niet valt uit te sluiten dat ze nog over andere inkomsten en financiële middelen beschikt. Het Milieuhandhavingscollege is derhalve niet in de mogelijkheid om met kennis van zaken de financiële draagkracht van de verzoekende partij te beoordelen in het licht van de proportionaliteitsbeoordeling die artikel 16.4.4. DABM voorschrijft.

Het (...) bezwaar is (...) ongegrond.”

Arrest MHHC-13/42-VK van 7 mei 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/43-VK van 7 mei 2013, nr. 6.5.3; arrest MHHC-13/54-VK van 4 juni 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHC-13/98-VK van 27 november 2013, nr. 5.4.3.

“5.3.3. (...) Uit het aanslagbiljet dat de verzoekende partij neerlegt, blijkt dat haar eigen officiële inkomsten voor het jaar 2011 bestaan uit een vervangingsinkomen enerzijds, en inkomsten als zelfstandige, anderzijds. Het geheel van deze inkomsten bedraagt 25.299,40 euro, na aftrek van het huwelijksquotiënt netto 18.267,16 euro.

Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de verzoekende partij niet aannemelijk maakt dat haar financiële draagkracht zodanig gering is dat de opgelegde boete, 330 euro opdecimen inbegrepen, wegens kennelijk onevenredigheid artikel 16.4.4 DABM zou schenden.

Het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/57-VK van 13 juni 2013.

“5.5.3. (...) In het aanvankelijk proces-verbaal had de gewestelijke entiteit kunnen terugvinden dat de verzoekende partij, van Joegoslavische afkomst, zonder beroep is. Daarnaast blijkt uit ditzelfde proces-verbaal overvloedig dat de verzoekende partij en haar gezin een woningbrand hadden meegemaakt, waarbij de woning als “uitgebrand” is beschreven en de inboedel in belangrijke mate verloren ging, omstandigheden die kennelijk van aard zijn om voor eenieder, des te meer een persoon die zonder beroep is, een financiële tegenslag te betekenen. Een redelijke overheid, die kennis neemt van dergelijke vaststaande gegevens, dient ze in haar beoordeling van het dossier te betrekken, zodat het mogelijk is een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen, die strookt met het proportionaliteitsbeginsel, zoals verwoord in artikel 16.4.4 DABM.

Door deze vaststaande gegevens niet te betrekken bij de rechtens vereiste proportionaliteitstoetsing heeft de

gewestelijke entiteit een boete opgelegd waarvan de hoogte in kennelijke wanverhouding staat met de gepleegde feiten. Het feit dat er pas in de procedure voor het College een attest van het OCMW werd voorgelegd, doet aan deze vaststelling geen afbreuk. Het was duidelijk op grond van het administratief dossier dat de verzoekende partij zich ingevolge de woningbrand in een toestand van behoeftigheid bevond, die de gewestelijke entiteit in aanmerking had moeten nemen.

Het tweede bezwaar is gegrond en wettigt eveneens een substantiële vermindering van de opgelegde geldboete.”

Arrest MHHC-13/93-VK van 7 november 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/94-VK van 7 november 2013.

Proportionaliteit boete - feiten

“5.8.5. Artikel 16.4.4 DABM bepaalt: “Bij het opleggen van (...) bestuurlijke geldboeten [zorgt] (...) de gewestelijke entiteit (...) ervoor dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de (...) bestuurlijke geldboeten ten grondslag liggen, en (...) de boeten die op grond van die feiten worden opgelegd.” Wegens de wezenlijk punitieve aard van de bestuurlijke geldboeten, waarin leedtoevoeging het eerste sanctiedoel vormt, moet redelijkerwijze worden aangenomen dat de vereiste dat er geen kennelijke wanverhouding mag bestaan tussen de feiten, enerzijds, en de boete die wegens die feiten wordt opgelegd, anderzijds, een proportionaliteitsverplichting oplegt waar bij het afwegen van de relatieve zwaarwichtigheid van de boete, naast het objectieve boetebedrag, onder omstandigheden ook de mate mag worden meegenomen waarin dit bedrag de overtreder pijn berokkent, *in casu* de bewering dat hij voor dezelfde feiten reeds een deel van zijn inkomsten moet derven. Evenwel is de toetsingsbevoegdheid van het Milieuhandhavingscollege hieromtrent marginaal, zoals de verwerende partij terecht opmerkt, en dient derhalve onderzocht te worden in welke mate de gewestelijke entiteit op een kennelijk onredelijke wijze gebruik zou hebben gemaakt van haar bevoegdheid.

Het Milieuhandhavingscollege constateert vooreerst de dwingende toepassing van Verordening (EG) 1122/2009, en van haar overweging 98, waarnaar de bestreden beslissing bedoelt te verwijzen, maar merkt op dat deze enkel geldt voor de toepassing van de Verordening zelf, en dus niet verhindert dat bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete rekening zou worden gehouden met het reeds geleden inkomensverlies ten gevolge van de toepassing van de Verordening. Anderzijds geeft de verzoekende partij aan dat de inhouding van de subsidie zal herbekeken worden zodra het “dossier van ANB is afgesloten”. Los van de vaststelling dat, in het licht van de ernst van de vastgestelde milieumisdrijven, de opgelegde bestuurlijke geldboete niet kennelijk onredelijk is, stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat het door de verzoekende partij beweerd inkomensverlies geen definitief karakter heeft, en dus terecht door de gewestelijke entiteit niet in rekening werd gebracht bij de begroting van de boete.

Het bezwaar is ongegrond.”

“5.5.3. Het ingeroepen bezwaar moet begrepen worden als een verzoek tot kwijtschelding, minstens vermindering, van de opgelegde geldboete dat te beoordelen is in het licht van artikel 16.4.4 DABM. Dit artikel bepaalt dat de gewestelijke entiteit bij het opleggen van bestuurlijke geldboeten ervoor moet zorgen dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten en de boeten die op grond van die feiten worden opgelegd.

Te dezen stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de proportionaliteitsvereiste zoals geformuleerd in artikel 16.4.4 DABM geen andere interpretatie toelaat dan dat bij het opleggen van een bestuurlijke geldboete niet alleen rekening moet worden gehouden met het abstracte bestaan van een milieumisdrijf of een milieu-inbreuk, maar ook met de concrete invulling ervan. Het totaal aantal voertuigen onderworpen aan een meldings- dan wel een vergunningsplicht maakt *in casu* derhalve deel uit van de beoordeling van de feiten op grond waarvan de boete wordt opgelegd. Zoals *supra* onder randnummer 5.4.1.3. is uiteengezet is het Milieuhandhavingscollege van oordeel dat de bestreden beslissing de in de hangar gestalde voertuigen ten onrechte als afgedankte of geaccidenteerde voertuigen, waarvan de opslag onderworpen is aan een meldingsplicht, heeft beschouwd.

Nu, zeer precies, de proportionaliteit tussen de feiten en de opgelegde geldboete een basiscriterium vormt ter bepaling van het boetebedrag, wettigt voormelde vaststelling het besluit dat de geldboete die *in casu* is opgelegd, kennelijk niet in verhouding staat tot de bewezen feiten zodat een substantiële vermindering ervan, zoals bepaald in het dictum van onderhavig arrest, zich opdringt.

Het tweede bezwaar is gegrond.”

Arrest MHHC-13/76-VK van 11 september 2013.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

Artikel 16.4.29 DABM

Ernst

“5.7.3.1. (...) Anders dan de verzoekende partij, oordeelt het Milieuhandhavingscollege voorts dat de verdere beoordeling van de ernst van de feiten in de bestreden beslissing geenszins getuigt van kennelijke onredelijkheid. De indeling in klassen, in het kader van de milieuvergunningswetgeving, vormt uiteraard een aanduiding voor de mogelijke schadelijkheid en hinderlijkheid van een inrichting voor mens en leefmilieu, nu, op grond van artikel 3, eerste lid, Milieuvergunningsdecreet, zeer precies “de aard en de belangrijkheid” van “de [aan een inrichting] verbonden milieueffecten” de basiscriteria vormen op grond waarvan de Vlaamse Regering de indeling doorvoert. Voorts is het uiteraard pertinent te wijzen op de schending van ettelijke exploitatievoorwaarden wat, als zodanig, een ernstig risico voor de mens en het

leefmilieu behelst. Mede in het licht van het beginsel van preventief handelen, een basisbeginsel van het milieubeleid met Europeesrechtelijke bekrachtiging, is het verre van onredelijk om in de beoordeling van de ernst van de feiten de bedreiging te betrekken die van de feiten uitgaat voor het leefmilieu, ook al valt de daadwerkelijke schade amper of niet te bespeuren. Tenslotte kan het ook niet als kennelijk onredelijk worden bestempeld om, in een context van bedrijfsgebonden milieucriminaliteit, de concurrentievervalsing in aanmerking te nemen waartoe het niet verrichten van de nodige milieu-investeringen leidt. Het oordeel geformuleerd in de beboetingsbeslissing van 20 december 2012 vermag het niet aan dit alles iets af te doen.”

Arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013.

In dezelfde zin, bijvoorbeeld: arrest MHHC-13/69-VK van 5 september 2013, nr. 5.4.2.1; arrest MHHC-13/75-VK van 11 september 2013, nr. 5.7.3.1. Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.3. (...) Niettegenstaande het Milieuhandhavingscollege de overwegingen van de bestreden beslissing die verband houden met het belang van de verslaggevingsverplichting onderschrijft, kan het niet omheen de vaststelling dat de weerhouden milieu-inbreuk, uitsluitend bestaande uit de schending van een administratieve verplichting, geen rechtstreekse weerslag heeft op de gezondheid van de mens of op het leefmilieu en er slechts onrechtstreeks een erg geringe impact op vertoont. Deze vaststelling klemmt des te meer nu de aangifte hooguit twee weken na de uiterlijke datum werd ingediend, zodat het voor de OVAM alsnog mogelijk moest zijn om aan haar rapporteringsverplichtingen te voldoen en met de ingediende gegevens rekening te houden bij het bepalen van haar afvalstoffenbeleid.

Het Milieuhandhavingscollege stelt dienvolgens vast dat de gewestelijke entiteit, om de hoogte van de opgelegde geldboete te verantwoorden, de ernst van de milieu-inbreuk onredelijk zwaar heeft beoordeeld, waardoor zij de proportionaliteitsverplichting, voorgeschreven door artikel 16.4.4 DABM, heeft geschonden. De opgelegde exclusieve bestuurlijke geldboete moet dan ook in substantiële mate, zoals bepaald in het *dictum* van onderhavig arrest, worden verminderd.

Het tweede bezwaar is gegrond.”

Arrest MHHC-13/48-VK van 29 mei 2013.

Gelijklopend: arrest MHHC-13/52-VK van 4 juni 2013, nr. 5.6; arrest MHHC-13/68-VK van 5 september 2013, nr. 5.4.3.

“5.7.3.2. Samen met de verzoekende partij stelt het Milieuhandhavingscollege echter wel vast dat er veel tijd voorbij ging vooraleer de talrijke geverbaliseerde feiten tot een beboetingsbeslissing leidden. De beboetingsprocedure zelf werd opgestart, naar blijkt uit de desbetreffende kennisgeving aan de verzoekende partij, op 3 mei 2011. De bestreden beslissing waarbij de bestuurlijke geldboete werd opgelegd volgde pas op 22 november 2012, dus meer dan een jaar na het verstrijken van de decretaal bepaalde termijn van 180 dagen.

Zoals het Milieuhandhavingscollege reeds eerder oordeelde, kan de termijn die de gewestelijke entiteit neemt om tot een beslissing te komen wel degelijk relevant zijn om de ernst van de weerhouden feiten en derhalve de redelijkheid van de opgelegde boete te beoordelen, in die zin dat ongerechtvaardigd dralen er op wijst dat de gewestelijke entiteit geen overheersend belang hecht aan de feiten. De aanmerkelijke overschrijding van de beslissingstermijn in voorliggend dossier, die geen rechtvaardiging vindt in de complexiteit van de zaak, staat lijnrecht in tegenspraak met de beoordeling die de bestreden beslissing formuleert aangaande de ernst van de uitgebreid vastgestelde milieumisdrijven. Nu, zeer precies, de ernst van die feiten het eerste criterium vormt ter bepaling van het boetebedrag, wettigt deze vaststelling het besluit dat de boete die is opgelegd kennelijk onredelijk hoog is zodat een substantiële vermindering ervan zich opdringt.

Dit onderdeel van het bezwaar is gegrond.”

Arrest MHHC-13/75-VK van 11 september 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHC-13/23-VK van 21 maart 2013, nr. 5.4.3.2; arrest MHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.4.3.2; arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.7.3.1; arrest MHHC-13/65-VK van 16 juli 2013, nr. 5.5.5.2. Zie eveneens arrest MHHC-13/21 van 21 maart 2013, nr. 5.3.3. Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.2. Wat het waarderingscriterium ‘ernst’ betreft, stelt het Milieuhandhavingscollege het volgende vast.

De feiten werden ontegensprekelijk gepleegd in een woonwijk: de verbalisanten noteren in het proces-verbaal van overtreding dat zij optraden ingevolge de melding van een “wijkagent” over “meerdere buurtbewoners” wier gezelschapsdier, met name een kat, verdween of verminkt werd. In geheel het proces-verbaal, bijlagen inbegrepen, is er voor wat het gebruik van de klem betreft en de mogelijke impact ervan uitsluitend sprake van rattenbestrijding en schade ten aanzien van katten.

In deze concrete context betreft het wederrechtelijke feit het bij zich houden en gebruik van net één klem. Die ene klem was, ten tijde van de vaststellingen, niet vangklaar opgesteld doch bevond zich, wel integendeel, naar de verbalisanten zelf noteren, op de zolder van het woonhuis, wat niet meteen wijst op voortdurend gebruik.

Door het bezit en gebruik van deze ene klem volkomen te hebben geïsoleerd van het concrete, reële kader waarin de feiten werden vastgesteld, heeft de bestreden beslissing, mede in het licht van het algemeen belang beschermd door artikel 1.2.1, §1, DABM zoals gepreciseerd door het Jachtdecreet, de ernst van de feiten kennelijk onredelijk beoordeeld. Dienvolgens dringt zich een substantiële vermindering op van de opgelegde bestuurlijke geldboete.”

Arrest MHHC-13/97-VK van 21 november 2013.

Zie eveneens MHHC-13/1-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.2.3.

Frequentie

“5.7.3.1. (...) Binnen de ruime discretionaire bevoegdheid tot bepaling van het boetebedrag die de decreetgever aan de gewestelijke entiteit heeft toegekend, staat het deze entiteit redelijkerwijze vrij om het beoordelingscriterium van de frequentie enkel in aanmerking te nemen als boeteverzwarende omstandigheid, telkens vaststaat dat de overtreder reeds eerder gelijkaardige feiten heeft gepleegd. Zoals het Milieuhandhavingscollege reeds eerder oordeelde, is er in deze opportuniteitsbeoordeling geen kennelijke onredelijkheid te bespeuren. Dit te meer, ten overvloede, nu deze invulling van de toegekende beoordelingsvrijheid aansluit bij de parlementaire toelichting van artikel 16.4.29 DABM: “Vanuit het proportionaliteitsbeginsel is het belangrijk om bij de bepaling van de bestuurlijke geldboeten rekening te houden met zowel positieve (...) als negatieve factoren (ernst van de milieu-inbreuk of de milieumisdrijffrequentie van de gepleegde feiten)” (Parl. St., VI. Parl., 2006-07, nr. 1249/1, 59). Ook in casu is het aldus niet kennelijk onredelijk dat het eenmalige karakter van de feiten niet in aanmerking werd genomen als boetemilderende omstandigheid.”

Arrest MHHC-13/75-VK van 11 september 2013.

Gelijkluidend: arrest MHHC-13/94-VK van 7 november 2013, nr. 5.4.3.1. In dezelfde zin: arrest MHHC-13/5-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4; arrest MHHC-13/30-VK van 9 april 2013, nr. 5.5.2.3; arrest MHHC-13/54-VK van 4 juni 2013, nr. 5.5.3.2.

“5.4.3.2. (...) Het Milieuhandhavingscollege is voorts van oordeel dat de factor ‘frequentie’ ten onrechte aanleiding heeft gegeven tot een verhoging van de geldboete voor de schending van de lozingsnormen voor totaal fosfor. Om bepaalde in het verleden gepleegde feiten als boeteverzwarend te kunnen beschouwen en deze derhalve bij de beoordeling van de op te leggen geldboete ten nadele van de overtreder in rekening te kunnen brengen, is rechtens vereist dat deze feiten milieu-inbreuken of milieumisdrijven zijn in de zin van artikel 16.1.2.1° of 16.1.2.2° DABM en aanleiding hebben gegeven, in hoofde van dezelfde persoon, tot een eerdere strafrechtelijke sanctie dan wel tot een sanctie met een punitief karakter, minstens dat zij het voorwerp hebben uitgemaakt van een proces-verbaal en dat de stukken waaruit zulks blijkt aan het dossier zijn toegevoegd. Alleen op deze wijze kan de gewestelijke entiteit over een voldoende graad van zekerheid beschikken om haar toe te laten al dan niet met deze milieumisdrijffrequentie rekening te houden.”

Arrest MHHC-13/40-VK van 25 april 2013.

“5.4.3.2. Aangaande de betwisting van de factor frequentie stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de informatie in het proces-verbaal van overtreding, dat de plaats “duidelijk” “op regelmatige basis [is] gebruikt voor afvalverbranding” en de informatie verstrekt door de verzoekende partij, te weten dat de factor dient te worden bekeken binnen het tijdsbestek van de tien dagen waarin “men” de praalwagens reeds aan het afbreken was, elkaar niet noodzakelijk tegenspreken, in die zin dat de toegevoegde afvalverbranding doorheen die

tien dagen zeer goed de vaststelling in het proces-verbaal kan verklaren.

Of de gewestelijke entiteit, zoals zij aanvoert, dienvolgens de factor frequentie rechtmatig in aanmerking heeft genomen, staat daarmee evenwel niet vast. Opdat deze factor rechtmatig in aanmerking zou zijn genomen, is immers eveneens vereist dat de vroegere feiten door de zelfde persoon werden gepleegd. Nu in het voorliggende dossier niet het minste gegeven voorligt in dit verband, en integendeel meer dan waarschijnlijk verschillende vrijwilligers van de [...] -stoet bij de eerdere afvalverbranding actief waren, is ernstige twijfel mogelijk over de vraag er wel naar eis van recht sprake is van een factor ‘frequentie’. Vermits het kennelijk onredelijk is om het bedrag van de geldboete mede te bepalen aan de hand van een verzwarende factor die niet vaststaat, moet het Milieuhandhavingscollege besluiten dat de bestreden beslissing op dit punt artikel 16.4.29 DABM schendt.

Ook dit onderdeel van het bezwaar is gegrond (...).”

Arrest MHHC-13/36-VK van 25 april 2013.

“5.7.1.2. (...) Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de bestreden beslissing bij de beoordeling van de factor frequentie overweegt dat de verzoekende partij “reeds eerder vergelijkbare feiten (niet werken volgens werkplan en veroorzaken van stofhinder) (...) vastgesteld in processen-verbaal (o.a. nr. AN64.H1.0046-11)” heeft gepleegd. Nu dit proces-verbaal, dat deel uitmaakt van het administratief dossier en werd opgesteld door een toezichthouder van de afdeling Milieu-inspectie, vaststelt dat de exploitatie van de verzoekende partij stofhinder veroorzaakt en dat er niet volgens het werkplan wordt gewerkt, ziet het Milieuhandhavingscollege niet in op welke wijze de gewestelijke entiteit het criterium ‘frequentie’ kennelijk onredelijk zou hebben beoordeeld.”

Arrest MHHC-13/17-VK van 7 maart 2013.

Zie eveneens: arrest MHHC-13/32-VK van 9 april 2013, nr. 5.5.2.4; arrest MHHC-13/65-VK van 16 juli 2013, nr. 5.5.5.2.

“5.4. (...) Voor wat het criterium ‘frequentie’ betreft, vermeldt de bestreden beslissing, onder verwijzing naar het verhoor van de verzoekende partij, dat zij “reeds vergelijkbare feiten heeft gepleegd”. Dit gegeven werd door de gewestelijke entiteit evenwel ten onrechte als een boeteverzwarende omstandigheid meegenomen bij de beoordeling van de hoogte van de geldboete.

Immers uit de verklaring van de verzoekende partij – “ik heb dit vroeger nog gedaan en toen had ik alles goed onder controle en er is niets fout gelopen” – kan niet met voldoende zekerheid afgeleid worden dat de feiten waarnaar zij verwijst ook effectief, onder meer voor wat de aard van het afval betreft, milieumisdrijven uitmaken.”

Arrest MHHC-13/21-VK van 21 maart 2013.

Zie eveneens arrest MHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.4.3.2.

Omstandigheden waarin de feiten werden gepleegd

“5.4.2.1. Aangaande de omstandigheden waarin de feiten werden gepleegd, wijst de verzoekende partij vooreerst terecht op de reactie van de vzw RECYTYRE in haar mail van 22 januari 2010 en het navolgende stilzwijgen van de vzw.

Luidens artikel 3.1.1.1, 2°, c) VLAREA, in de versie toepasselijk ten tijde van de feiten, geldt de aanvaardingsplicht voor afvalbanden ook voor “afvalbanden (...) uit eerste montage”. Artikel 3.1.1.4 VLAREA bepaalt de twee modaliteiten waarop aan de aanvaardingsplicht kan worden voldaan: hetzij door het opstellen van een individueel afvalpreventie- en afvalbeheerplan dat ter goedkeuring aan de OVAM wordt voorgelegd, hetzij door het opstellen van een milieubeleids-overeenkomst, hetgeen concreet ingevuld wordt door het lidmaatschap van een overkoepelende representatieve organisatie, te dezen de vzw RECYTYRE.

De tweede modaliteit om zich met de aanvaardingsplicht in regel te stellen, de aansluiting bij een overkoepelend beheersorganisme, is in de praktijk veruit de meest belangrijke. Dit is overigens ook door de OVAM zelf vastgesteld in haar brieven van december 2009 aan de verzoekende partij: “Praktisch alle producenten/invoerders kiezen gemakshalve voor het collectieve systeem en sluiten aan bij het beheersorganisme.”

Het vormt te dezen dan ook een opmerkelijke omstandigheid dat, naar de vzw RECYTYRE zelf in haar mail van 22 januari 2010 aan de verzoekende partij meedeelt, een daadwerkelijk beroep op deze tweede modaliteit wegens de ontstentenis van de nodige praktische regelingen op het vlak van type-aansluitingscontracten en IT-ontwikkelingen maandenlang de facto uitgesloten was en, naar blijkt uit de brief van de VZW van 7 november 2012 aan het Milieuhandhavingscollege, pas vanaf 1 april 2010 open stond. De impact van dit gegeven op de milieu-inbreuk is bijzonder sterk nu, gelet op de inwerkingtreding van titel XVI DABM op 1 mei 2009 enerzijds en op het voortdurende karakter van de inbreuk anderzijds, de opstelling van het verslag van vaststelling op 27 juli 2010 inhoudt dat de milieu-inbreuk waarop het beboetingsbesluit betrekking heeft formeel is vastgesteld voor de periode van 1 mei 2009 tot 27 juli 2010.

Deze merkwaardige omstandigheid is kennelijk van aard om in aanmerking te worden genomen bij het bepalen van de hoogte van het boetebedrag. Het gaat immers niet op dat de overheid een burger bestraft voor het niet naleven, gedurende een maandenlange periode, van een wettelijke verplichting, wanneer de meest belangrijke concrete modaliteit om aan die verplichting te voldoen in de periode in kwestie gedurende maanden niet heeft bestaan. Dit is des te meer onaannvaardbaar wanneer de overheid, zoals te dezen, in belangrijke mate zelf een drijvende kracht is achter de realisatie van de nalevingsmodaliteit in kwestie. Nu de bestreden beslissing deze omstandigheid niet in aanmerking heeft genomen, daar waar het administratieve dossier, in het bijzonder de mail van 22 januari 2010 van de vzw RECYTYRE aan de verzoekende partij, de omstandigheid in kwestie signaleerde, is ze met schending van artikel 16.4.29 DABM genomen.

Dit onderdeel van het bezwaar is gegrond en wettigt een zeer substantiële vermindering van het boetebedrag.”

Arrest MHHC-13/1-VK van 24 januari 2013.

“5.4.2. (...) Anders is het evenwel gesteld voor de omstandigheden waarin de feiten werden gepleegd en – *in casu*, niet - beëindigd. Het staat onbetwistbaar vast, en wordt overigens niet betwist, dat de feiten werden gepleegd in het kader van de beëindiging van een huurovereenkomst. Hierbij zijn er duidelijke aanwijzingen dat de relatie tussen eigenares en huurder niet optimaal was. Aldus bijvoorbeeld de verklaring van de eigenares aan de verbalisant: “*Wij hebben ook nog andere problemen inzake de staat van de woning. Hij heeft de woning slecht onderhouden en er zijn verscheidene zaken beschadigd en/of verdwenen.*” Een dergelijke context is kennelijk van aard om het achterlaten van afval in de privé-tuin van de betrokken huurwoning te beïnvloeden, zowel voor wat het plegen van dit voortdurende misdrijf betreft als wat het beëindigen ervan aangaat, in die zin dat zij van aard is om het verder duren van het milieumisdrijf in de hand te werken en meteen ook de regularisatie van de situatie te bemoeilijken.”

Arrest MHHC-13/41-VK van 30 april 2013.

Zie eveneens: arrest MHHC-13/36-VK van 25 april 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHC-13/93-VK van 7 november 2013, nr. 5.5.2; arrest MHHC-13/110-VK van 19 december 2013, nr. 5.4.2.

Omstandigheden waarin de feiten werden beëindigd

“5.4.2. (...) Anders dan de verwerende partij lijkt voor te houden, verplicht artikel 16.4.29 DABM de gewestelijke entiteit ertoe om bij het bepalen van het boetebedrag onder meer rekening te houden met de omstandigheden waarin de overtreder de milieumisdrijven heeft beëindigd. In haar net vermelde verweer bij de gewestelijke entiteit maakte de verzoekende partij melding van haar voornemen om een spoelinstallatie met zoutrecuperatie-unit te plaatsen “voor het einde van 2012”. Ter staving van dit voornemen legde zij verschillende stukken neer, waaronder een offerte. Naar blijkt uit foto's die als bijlage bij het verzoekschrift zijn gevoegd, is deze installatie naderhand inderdaad gebouwd en gemonteerd.

Te dezen zou het kennelijk redelijk zijn geweest om deze structurele beëindiging van de beboete problematiek te betrekken in de beoordeling van de op te leggen geldboete. Door dit niet te doen, heeft de gewestelijke entiteit artikel 16.4.29 DABM geschonden.”

Arrest MHHC-13/99-VK van 27 november 2013.

“5.4.2.2. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de bestreden beslissing gewag maakt van het feit dat de verzoekende partij het groenafval heeft afgevoerd naar het containerpark en met deze verzachtende omstandigheid bij het bepalen van de hoogte van de geldboete rekening heeft gehouden. Evenwel wordt daarbij voorbijgegaan aan

het gegeven dat de verzoekende partij niet alleen gevolg gaf aan het bevel de afvalstoffen te verwijderen en naar het containerpark te brengen, maar dat ook quasi onmiddellijk deed. Los van de vaststelling dat uit de bestreden beslissing op generlei wijze valt af te leiden in welke mate de “verzachtende omstandigheid” heeft geleid tot een vermindering van het boetebedrag, stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de bestreden beslissing de snelheid waarmee de verzoekende partij het groenafval heeft afgevoerd, en aldus eveneens de negatieve milieu-invloeden van het illegale stort heeft geminimaliseerd, niet heeft betrokken bij de beoordeling van de hoogte van de bestuurlijke geldboete. Mede in het licht van het gegeven dat de ernst van het milieumisdrijf het eerste criterium vormt ter bepaling van het boetebedrag, is het kennelijk onredelijk om met deze omstandigheden geen rekening te houden.

In zoverre het bezwaar er toe strekt een schending van artikel 16.4.29 DABM te doen vaststellen, is het gegrond en rechtvaardigt het een substantiële vermindering van het opgelegde boetebedrag zoals in onderhavig *dictum* bepaald.”

Arrest MHHC-13/16-VK van 7 maart 2013.

“5.7.3.4. Samen met de verzoekende partij stelt het Milieuhandhavingscollege echter vast dat de gewestelijke entiteit geen rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat de verzoekende partij “*perfect aan de vaststellingen heeft meegewerkt*”, daar waar het vaststaat dat de verzoekende partij vrijwillig toestemming tot huiszoeking heeft verleend en het uit de vaststellingen van de verbalisant blijkt dat “[b]etrokkene (...) goed mee[werkt] tijdens het afvangen van de vogels en tijdens de huiszoeking”. Deze omstandigheden hebben nochtans op bepalende wijze bijgedragen tot het prompt beëindigen van twee van de gepleegde milieumisdrijven, met name het onder zich houden van beschermde vogels en van verboden vangtuigen, zodat het kennelijk redelijk zou zijn geweest er rekening mee te houden bij het bepalen van het boetebedrag.

Door dit gegeven niet te betrekken bij het bepalen van de hoogte van de bestuurlijke geldboete heeft de gewestelijke entiteit dan ook het voorschrift van artikel 16.4.29 DABM geschonden. Een vermindering van de opgelegde geldboete, zoals in onderhavig *dictum* bepaald, dringt zich daarom op.

Het vierde bezwaar is in de aangegeven mate gegrond.”

Arrest MHHC-13/3-VK van 24 januari 2013.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.5.3.3. (...) De omstandigheid, daarentegen, dat de beëindiging van de probleemsituatie ingevolge de milieumisdrijven gebeurde in uitvoering van een bestuurlijke maatregel, vormt als zodanig geen motief om de beëindiging van deze probleemsituatie niet ten gunste in aanmerking te nemen bij de bepaling van het boetebedrag. Naar blijkt uit de stukken waarop het College vermag acht te slaan, heeft de verzoekende partij met zeer bekwame spoed en in overleg met de afdeling Milieu-inspectie naar een oplossing gezocht.

Mede gelet op de *ratio legis* van de betrokken wetgeving, in het bijzonder haar wezenlijke bekommernis voor de volksgezondheid en de diergezondheid, zou het kennelijk redelijk geweest zijn hier rekening mee te houden.”

Arrest MHHC-13/30-VK van 9 april 2013.

“5.5. (...) Aangaande de omstandigheden waarin de feiten werden beëindigd, stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat:

- de bestreden beslissing, vanuit de overweging “*dat uit aanvullende informatie van de verbalisanten blijkt dat de overtreder 14 nieuwe knotwilgen heeft aangeplant*”, inderdaad heeft rekening gehouden “*met het gedeeltelijk uitvoeren van de bestuurlijke maatregel*”, wat geleid heeft tot een lagere geldboete;
- de verzoekende partij met een mail van 18 juni 2012 aan de verwerende partij bevestigt dat zij, in plaats van de verplichte 22 knotwilgen, in het voorjaar 2012 25 nieuwe bomen had aangeplant waarvan “*er vandaag 17 (...) zijn opgeschoten*”, en “*de rest (...) niet [is] opgeschoten (verdord) en door mezelf verwijderd, teneinde me toe te laten het missend aantal nieuwe bomen (5 stuks) in het komende najaar bij te planten (...)*”;
- luidens artikel 1 van de door ANB aan de verzoekende partij op 25 oktober 2011 opgelegde bestuurlijke maatregelen, zij nog de kans moest krijgen om de “*Afgestorven wilgen (...) tot drie jaar na de aanplant [te] vervangen door gelijkaardig materiaal*”, zodat de termijn voor wederaanplanting ten tijde van het inspectiebezoek op 27 juni 2012 geenszins verstreken was.

Door hiermee geen rekening te houden en door haar beslissing betreffende de omstandigheden te gronden op de voorbarige vaststellingen inzake de al of niet volledige tijdige uitvoering van de herstelmaatregel, heeft de verwerende partij kennelijk onredelijk gehandeld in de toepassing van artikel 16.4.29 DABM.

Het bezwaar is in de aangegeven mate gegrond. Een partiële vernietiging van de bestreden beslissing, met indeplaatsstelling zoals in onderhavig *dictum* bepaald, dringt zich op.”

Arrest MHHC-13/47-VK van 29 mei 2013.

Legaliteitstoetsing: bevoegdheid tot voordeelontneming (artikel 16.4.26 DABM)

Betwisting van het bestaan en van de begroting van een vermogensvoordeel

5.4.3.1. Volgens de verzoekende partij schendt de berekening van het vermogensvoordeel ingevolge de illegale grondwaterwinning om twee redenen “artikel 16.4.29 [DABM] en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel”.

Haar eerste verwijt luidt dat de gewestelijke entiteit zich bij de berekening ervan “geenszins” heeft gesteund op “objectieve gegevens”. Zo in het bijzonder heeft zij zich niet gebaseerd “op feiten opgenomen in PV” maar op “eigen gissingen”. Zij citeert in dit verband de volgende passage uit de bestreden beslissing: “Overwegende dat het grondwater door de vermoedelijke overtreder opgepompt tussen de periode mei 2009 tot februari 2010, naar billijkheid en redelijkheid, geraamd kan worden op 22.005 m³ (zijnde 29.340/12⁹); dat vermoedelijke overtreder in de desbetreffende periode derhalve 13.755 m³ (zijnde 22.005 - 8.250) grondwater te veel heeft opgepompt; dat vermoedelijke overtreder van 9 februari 2010 tot 4 oktober 2010 17.490 m³ grondwater heeft opgepompt; dat vermoedelijke overtreder voor de periode februari 2010 tot februari 2011 minstens 9.240 m³ (zijnde 17.490 - 8.250) grondwater te veel heeft opgepompt.” De onredelijkheid en onzorgvuldigheid blijken onder meer omdat de gewestelijke entiteit “op eenvoudig verzoek de stand van de debietmeter aan VMM of aan verzoekende partij opgevraagd [kon] hebben”.

Daarnaast laat zij gelden dat zij “door het betalen van de grondwaterheffing op al het opgepompte grondwater (...) geenszins een illegale winst [heeft] gehaald”, ten bewijze waarvan zij het heffingsbiljet neerlegt dat de VMM haar toezond voor de periode 1 januari – 31 december 2011. Hierdoor was er, stelt zij, in haren hoofde ook geen winstbejag.

(...)

5.4.3.3. Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat dit onderdeel van het bezwaar uitsluitend te toetsen valt aan de aangevoerde schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheidsbeginsel en redelijkheidsbeginsel, nu niet artikel 16.4.29 DABM maar artikel 16.4.26 DABM de bepalende beginselen voor de waardering van het afroombare illegale vermogensvoordeel omschrijft.

Artikel 16.4.26 DABM stelt dienaangaande: “De voordeelontneming is een sanctie waarbij een overtreder verplicht wordt een al dan niet geschat geldbedrag te betalen ter waarde

van het netto-vermogensvoordeel dat uit de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is verkregen.” Deze bepaling leert dat het afroombare vermogensvoordeel beperkt is tot het netto-vermogensvoordeel dat dank zij het milieumisdrijf of de milieu-inbreuk is verkregen en dat het bedrag hiervan geschat mag worden. Een dergelijke raming dient uiteraard te gebeuren in overeenstemming met relevante beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Te dezen gebeurde, naar woordelijk is meegedeeld in de bestreden beslissing, een schatting van het vermogensvoordeel. Deze schatting gebeurde op grond van geverbaliseerde vaststellingen. In het proces-verbaal van overtreding van 4 oktober 2010 stelt de verbalisant onder meer vast, op grond van “tellerstanden die ik noteerde op 30/9/2010”: “In de periode februari 2009 tot februari 2010 werd in totaal 29.340 m³/jaar opgepompt. De voorbije 8 maand sinds 9/2/2010 werd (...) ook al (...) 17.490 m³ opgepompt”. Deze cijfers vormen in de bestreden beslissing de basis voor de berekening van het volledige volume onvergund opgepompt grondwater voor de periode mei 2009 – september 2010, waarbij kan worden opgemerkt dat de periode oktober 2010 – november 2011, de periode tussen het tweede en derde proces-verbaal van overtreding, buiten beschouwing werd gelaten. De berekening, die leidt tot een totaal van 22.995 euro, is hogerop geciteerd door de verzoekende partij. De eenvoudige mathematische principes van delen, vermenigvuldigen en optellen werden er zonder fout toegepast. Ook de tweede stap van de raming, te weten de waardering van het voordeel dat bekomen werd, steunt op informatie die de verbalisant zelve als bijlage heeft opgetekend en toegevoegd aan hetzelfde proces-verbaal van overtreding. Er blijkt: “Door [de afdeling Milieu-inspectie] werd reeds berekend dat [het vermijden van duurder drinkwater van het openbaar waterleidingsnet] een besparing vormt van circa 1 euro per m³ opgepompt water (voor pompelingen waarvoor wel heffing is betaald)”. Door het correct berekende volume illegaal opgepompt grondwater voor de periode mei 2009 – september 2010 te waarderen a rato van 1 euro per illegale m³, een bedrag dat, anders dan verzoekende partij beweert, wel degelijk rekening houdt met betaalde heffingen, heeft de bestreden beslissing zorgvuldig en in redelijkheid geoordeeld. Er is te dezen geen sprake van kennelijke onzorgvuldigheid of onredelijkheid.

Ook dit derde en laatste onderdeel van het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/95-VK van 7 november 2013.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

5.4.2. Aangaande het verwijt dat de vermogensvoordeel van 2.790 euro veel te hoog is ingeschat nu geen 300m³ maar 200m³ grond zou zijn aangevoerd, overweegt het Milieuhandhavingscollege wat volgt.

5.4.2.1. Artikel 16.4.26 DABM omschrijft het vermogensvoordeel als “een al dan niet geschat geldbedrag (...) ter waarde van het netto-vermogensvoordeel dat uit de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is verkregen”.

De bestreden beslissing motiveert de omvang van het vermogensvoordeel in de volgende bewoordingen: “Overwegende dat verbalisant vaststelde dat door de overtreder aan zijn opdrachtgever in totaal 2.790 euro werd aangerekend voor het afvoeren van in totaal 250 kubieke meter grond; dat volgens de vaststellingen van de verbalisanten ongeveer 300 kubieke meter grond zou gebruikt geweest zijn bij de ophoging van de bodem in het parkbos; dat hieruit blijkt dat de af te voeren grond volledig werd gebruikt voor de illegale ophoging van de bosbodemp; dat de overtreder de prestatie van het legaal afvoeren van de grond duidelijk niet geleverd heeft; dat uit de feiten immers blijkt dat de grond wederrechtelijk werd afgevoerd; dat de vergoeding die de overtreder daarvoor heeft aangerekend als een wederrechtelijk verkregen vermogensvoordeel kan worden beschouwd; dat het wederrechtelijk verworven vermogensvoordeel, naar billijkheid en redelijkheid, derhalve geraamd kan worden op 2.790 euro.”

5.4.2.2. Terecht overweegt de verwerende partij dat de vaststellingen van de verbalisant aangaande de omvang van de ophoging van de bosbodemp niet licht terzijde kunnen worden geschoven. Op grond van 16.3.25, eerste lid, DABM genieten deze vaststellingen immers “bewijswaarde tot het tegendeel is bewezen”. De bewering van de verzoekende partij dat de uitgegraven ‘teelaarde’ “ter plaatse op de werf” mocht blijven en verwerkt werd in de plantvakken en groenzones naast het wandelpad, vermag het niet ze te ontcrachten. Niet alleen wordt deze bewering door geen enkel stuk gestaafd, ze is ook in tegenspraak met de offerte van de stad Ieper die immers precieseert dat “alle afgegraven grond (...) niet herbruikt [mag] worden binnen deze aanbesteding en (...) afgevoerd [dient] te worden”.

Dit bezwaar is eveneens ongegrond.”

Arrest MHHC-13/2-VK van 24 januari 2013.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

Legaliteitstoetsing: overige legaliteitsbezwaren

Beboetingsprocedure: schending van beslissings- en kennisgevingstermijnen

De kennisgevingstermijn bepaald in artikel 16.4.36, §1, aanhef DABM

“5.3.3. Luidens artikel 16.4.36, §1, DABM, “brengt de gewestelijke entiteit binnen een termijn van dertig dagen [na de ontvangst van de beslissing van de procureur des Konings om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen] de vermoedelijke overtreder op de hoogte van het voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming.”

In het voorliggende beroep is de bovenvermelde kennisgevingstermijn ontegensprekelijk overschreden. De beslissing van de procureur des Konings om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen dateert van 13 juni 2012 en werd op 18 juni 2012 ontvangen door de gewestelijke entiteit. De brief van de gewestelijke entiteit aan de verzoekende partijen houdende “kennisgeving van de start van de procedure voor de oplegging van een bestuurlijke geldboete” dateert van 19 juli 2012, hetzij enkele dagen na het verstrijken van de door artikel 16.4.36, §1, DABM bepaalde kennisgevingstermijn.

Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege echter vast dat deze termijn geen vervaltermijn is, maar een termijn van orde. De decreetgever heeft immers voor deze termijn geen sanctie bepaald die de overschrijding ervan van rechtswege bestraft. De loutere overschrijding van deze termijn kan derhalve niet tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

Het eerste bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/66-VK van 16 juli 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/11-VK van 21 februari 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHHC-13/17-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/44-VK van 23 mei 2013, nr. 5.3.3; arrest MHHHC-13/54-VK van 4 juni 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/55-VK van 13 juni 2013, nr. 5.3.4; arrest MHHHC-13/80-VK van 26 september 2013, nr. 5.3.3; arrest MHHHC-13/88-VK van 7 november 2013, nr. 5.4.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

De beslissings- en kennisgevingstermijnen bepaald in artikel 16.4.37, eerste lid, DABM

“5.4.3. Artikel 16.4.37, eerste lid, DABM luidt als volgt: “Binnen een termijn van honderdtachtig dagen na de kennisgeving, vermeld in artikel 16.4.36, §1, beslist de gewestelijke entiteit over het opleggen van een alternatieve bestuurlijke

geldboete, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. De gewestelijke entiteit geeft aan de vermoedelijke overtreder kennis van haar beslissing binnen een termijn van tien dagen. Deze termijn gaat in op de dag waarop de gewestelijke entiteit haar beslissing heeft genomen.”

In eerdere en meerdere arresten heeft het Milieuhandhavingscollege geoordeeld dat de termijnen vermeld in artikel 16.4.37, eerste lid, DABM termijnen van orde zijn waarvan de overschrijding door de decreetgever niet is gesanctioneerd. In tegenstelling tot wat de verzoekende partij voorhoudt, heeft een overschrijding van deze termijnen niet tot gevolg dat de gewestelijke entiteit de bevoegdheid verliest om een bestuurlijke geldboete op te leggen.

Het tweede bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/101-VK van 5 december 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/11-VK van 21 februari 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHHC-13/13-VK van 21 februari 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/15-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.1; arrest MHHHC-13/17-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/54-VK van 4 juni 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/80-VK van 26 september 2013, nr. 5.3.3.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

Beboetingsprocedure: schending van de redelijke termijneis

Rechtsgrond

“5.3.3.1. De vaststelling terzijde gelaten dat de termijnen van orde waarin artikel 16.4.37, eerste lid, DABM voorziet te dezen ontegensprekelijk in belangrijke mate werden overschreden, stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat het aangevoerde bezwaar de schending aanvoert van de redelijke termijneis zoals bepaald in artikel 6, §1, EVRM.

In zoverre het bezwaar, aansluitend bij de schending van de redelijke termijneis, bepaald in artikel 6, §1, EVRM, ook gewag maakt van een schending van “de beginselen van behoorlijk bestuur”, moet worden vastgesteld dat de verzoekende partij niet de minste informatie aanvoert die het het College mogelijk maakt te weten welke beginselen van behoorlijk bestuur zouden zijn geschonden en hoe. De nuttige strekking van het bezwaar reikt aldus niet verder dan de beweerde schending van artikel 6, §1, EVRM.

5.3.3.2. Terecht werpt de verzoekende partij op dat de rechtswaarborgen aangaande strafvervolgingen waarin artikel 6 EVRM voorziet ook gelden t.a.v. bestuurlijke geldboeten. Evenwel betreft de toepassing ervan de rechterlijke controle op bestuurlijke beboetingsbesluiten en niet de desbetreffende bestuurlijke besluitvorming als zodanig (basisarrest EHRM 21 februari 1984, Oztürk t. Duitse Bondsrepubliek, *Publ. Hof*, Reeks A, vol. 73). Artikel 6, §1, EVRM biedt aldus geen rechtsgrond voor de redelijke termijneis die eventueel van toepassing is bij het overschrijden van de beslissingstermijn bepaald in artikel 16.4.37, eerste lid, DABM.

Het bezwaar faalt in rechte.”

Arrest MHHHC-13/23-VK van 21 maart 2013.

“5.3.3.1. Voorafgaand aan het onderzoek van dit bezwaar herinnert het Milieuhandhavingscollege eraan dat de rechtswaarborgen waarin artikel 6 EVRM voorziet met betrekking tot strafvervolgingen ook gelden ten aanzien van bestuurlijke geldboeten. Evenwel betreft de toepassing ervan de rechterlijke controle op bestuurlijke beboetingsbesluiten en niet de bestuurlijke besluitvorming gevoerd door de overheid, te dezen de gewestelijke entiteit (zie basisarrest EHRM 21 februari 1984, Oztürk t. Duitse Bondsrepubliek, *Publ. Hof*, Reeks A, vol. 73).

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij lijkt voor te staan, biedt artikel 6, §1, EVRM aldus geen rechtsgrond voor de redelijke termijneis die eventueel van toepassing is bij het overschrijden van de bestuurlijke beslissingstermijn bepaald in artikel 16.4.37, eerste lid, DABM.

Het eerste bezwaar dient dan ook begrepen te worden als een schending van het beginsel van behoorlijk bestuur dat de overheid de verplichting oplegt om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen.”

Arrest MHHHC-13/40-VK van 25 april 2013.

Rechtens vereist belang bij het bezwaar

“5.6.3.2. (...) Opdat (...) de schending van de redelijke termijn op ontvankelijke wijze kan worden voorgedragen en derhalve tot vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden, dient de verzoekende partij, zoals zij dit *in casu* overigens zelf opmerkt, aan te tonen, minstens redelijk aanneembaar te maken, dat zij getuigt van het rechtens vereiste belang. Het staat meer bepaald aan deze partij om minstens redelijkerwijze aanneembaar te maken dat zij *in concreto* is benadeeld door de vertraging bij het nemen van de bestreden beboetingsbeslissing.”

Arrest MHHHC-13/11-VK van 21 februari 2013.

Gelijkkluidend: arrest MHHHC-13/12-VK van 21 februari 2013, nr. 5.4.2.2; . arrest MHHHC-13/13-VK van 21 februari 2013, nr. 5.4.4.2; arrest MHHHC-13/15-VK van 7 maart 2013, nr. 5.4.2.2; arrest MHHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.3.3.3; arrest MHHHC-13/54-VK van 4 juni 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.5.3; arrest MHHHC-13/65-VK van 16 juli 2013, nr. 5.4.5; arrest MHHHC-13/75-VK van 11 september 2013, nr. 5.5.3; arrest MHHHC-13/92-VK van 7 november 2013, nr. 5.6.3; arrest MHHHC-13/95-VK van 7 november 2013, nr. 5.3.3.

Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.3. (...) Samen met de verwerende partij stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat in het voorliggende beroep de verzoekende partij de elementen niet aanreikt die het naar genoegen van recht mogelijk maken te besluiten dat zij over het vereiste belang beschikt.

Het tweede bezwaar is onontvankelijk.”

Arrest MHHHC-13/54-VK van 4 juni 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/75-VK van 11 september 2013, nr. 5.5.3; arrest MHHHC-13/92-VK van 7 november 2013, nr. 5.6.3.

“5.6.3.2. (...) In het voorliggende beroep reikt de verzoekende partij de elementen niet aan die het naar eis van recht mogelijk maken te besluiten dat zij over het vereiste belang beschikt. Zoals de verwerende partij terecht laat gelden, heeft te dezen het tijdsverloop haar inderdaad de kans gegeven om de situatie te regulariseren, met een mildering van de geldboete tot gevolg. De algemene aandacht voor milieuzorg en het nemen van extra maatregelen tot regularisatie van het milieumisdrijf, opgeworpen door de verzoekende partij, zijn geen vormen van benadeling die voortvloeien uit de vertraging bij het nemen van de boetebeslissing maar zijn inherent verbonden aan de verplichting van de exploitant om de milieuvoorwaarden na te leven. Ook de “*duale houding*” van de Vlaamse overheid staat niet in verband met enig nadeel ingevolge de trage besluitvorming inzake de beboeting. Al bij al blijkt de vertraging in de besluitvorming geen rechtsonzekerheid te hebben meegebracht waardoor de verzoekende partij moreel zou zijn benadeeld.

In zoverre het bezwaar de schending inroept van de redelijke termijneis, is het onontvankelijk.

Arrest MHHHC-13/11-VK van 21 februari 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/13-VK van 21 februari 2013, nr. 5.4.4.2; arrest MHHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.3.3.3; arrest MHHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.6.3.

“5.4.5. (...) Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat het door de verzoekende partij ingeroepen belang om, met het oog op haar planning van uitgaven en investeringen, binnen redelijke termijn te weten of haar al dan niet een bestuurlijke geldboete zal worden opgelegd en om, in voorkomend geval, te weten hoe groot deze zal zijn, niet overtuigt.

Het Milieuhandhavingscollege is van oordeel dat dergelijke belangen in hoofde van rechtspersonen in beginsel minder zwaar doorwegen dan bij natuurlijke personen zodat een in aanmerking te nemen belang van een hoge concrete graad van zwaarwichtigheid moet blijken. *In casu* maakt de verzoekende partij het niet in voldoende mate aannemelijk dat zij ervan mocht uitgaan dat de haar op te leggen geldboete dermate hoog kon zijn dat ze een substantiële weerslag zou hebben op het investeringsbeleid van haar onderneming. Haar belang om binnen een redelijke termijn het boetebedrag met zekerheid te kennen, is dan ook louter hypothetisch, en derhalve niet te weerhouden.

Het eerste bezwaar is niet ontvankelijk.”

Arrest MHHHC-13/65-VK van 16 juli 2013.

In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.3.3.3; arrest MHHHC-13/95-VK van 7 november 2013, nr. 5.3.3.

Waardering van de redelijke termijn

“5.6.3. Samen met de verzoekende partij stelt het College vast dat de beslissings- en de kennisgevingstermijnen, bepaald in artikel 16.4.37, eerste lid, DABM, te dezen inderdaad werden overschreden, de beslissingstermijn met haast vier maanden. Anders dan de verzoekende partij, is het College evenwel van oordeel dat de vertraging in de besluitvorming, de relatieve complexiteit van het dossier in acht genomen, echter niet van aard is om tot een schending van de redelijke termijn te besluiten.

Het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/30-VK van 9 april 2013.

“5.6.3.2. Aangaande de schending van de beslissingstermijn bepaald in artikel 16.4.37, eerste lid, DABM betoogt de verzoekende partij met reden dat de redelijke termijn werd geschonden. Niet alleen werd de bestreden beslissing meer dan anderhalf jaar na het verstrijken van de decretaale termijn genomen, ook stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat het te beoordelen dossier niet omvangrijk is en evenmin doet blijken van een bijzondere complexiteit. De feiten zijn eenvoudig en worden niet betwist. Het daderschap wordt evenmin betwist. Ten onrechte laat de verwerende partij het stilzitten van de verzoekende partij gelden. De vaststelling terzijde gelaten dat noch het DABM noch enig uitvoeringsbesluit hiervan de vermoedelijke overtreder tot initiatief verplicht, moet meer in het algemeen worden beklemtoond dat de gewestelijke entiteit zelf, en niet de vermoedelijke overtreder, de eerste verantwoordelijke is voor een correcte toepassing van de termijnen waarin zij dient te handelen. Bovendien verantwoordt de bestreden beboetingsbeslissing de abnormaal lange beslissingstermijn niet en geeft de verwerende partij evenmin enige redelijke uitleg over de redenen waarom de gewestelijke entiteit onder meer tussen juni 2010 (ontvangst van het verweer van de verzoekende partij) en december 2011 (hoorzitting) en tussen januari 2012 (ontvangst van het gehandtekening verslag van de hoorzitting) en juni 2012 (bestreden beslissing) niets heeft ondernomen of wat haar verhinderde vroeger te beslissen.”

Arrest MHHHC-13/11-VK van 21 februari 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/13-VK van 21 februari 2013, nr. 5.4.4.1; arrest MHHHC-13/21-VK van 21 maart 2013, nr. 5.3.3; arrest MHHHC-13/40-VK van 25 april 2013, nr. 5.3.3.2; arrest MHHHC-13/61-VK van 27 juni 2013, nr. 5.3.3.2.
Zie eveneens arrest MHHHC-13/92 van 7 november 2013, nr. 5.6.3.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.3.3. (...) De bestreden beslissing dateert van 15 februari 2013, dit is ruim twee jaar en negen maanden na de kennisgeving van 5 mei 2010, ruim twee jaar na de kennisgeving van 25 januari 2011 en ruim één jaar na de kennisgeving van 1 februari 2012. Daar waar de onlosmakelijke verbondenheid tussen twee of meer beboetingsprocedures, opgestart door aparte kennisgevingen ingevolge onderscheiden processen-verbaal,

in voorkomend geval tot een verruimde beoordeling van de redelijke termijn kan leiden bij samenvoeging ervan, is een dergelijke verruimde beoordeling van de redelijke termijn mede afhankelijk van de houding van het bestuur. In redelijkheid kan dit zich niet *a posteriori*, na het nemen van de beboetingsbeslissing, op een dergelijke inschaling van de redelijke termijn beroepen. De samenvoeging van twee of meer beboetingsprocedures is van aard om een impact te hebben op de beoordeling van de redelijke termijn wanneer de gewestelijke entiteit, hangende de onderscheiden procedures, blijkt geeft van een duidelijke keuze voor samenvoeging, bijvoorbeeld door vermelding ervan in de meer recente kennisgeving binnen een redelijke termijn na de opstart van de voorgaande procedure. Te dezen ontbreekt in het administratief dossier ieder spoor van een weloverwogen tijdige keuze voor samenvoeging. Daarenboven werd ook de beslissingstermijn ingevolge de kennisgeving van 1 februari 2012 ruimschoots overschreden, daar waar de voorliggende zaak de gewestelijke entiteit bekend was sedert mei 2010. Mede gelet op de niet-buitenmatige complexiteit van het dossier, noopt het geheel aan voorgaande vaststellingen het Milieuhandhavingscollege ertoe te besluiten dat in voorliggende zaak de redelijke termijn, beginsel van behoorlijk bestuur, is geschonden.”

Arrest MHHHC-13/95-VK van 7 november 2013.

Rechtsgevolg van een schending van het beginsel van behoorlijk bestuur

Zie: Raad van State nr. 225.368 van 7 november 2013 (vernietiging arrest MHHHC-13/12-VK van 21 februari 2013); Raad van State nr. 225.367 van 7 november 2013 (vernietiging arrest MHHHC-13/15-VK van 7 maart 2013).

Zie ook supra, de bespreking van artikel 16.4.29 DABM, criterium ernst.

Schending van de hoorplicht

Hoorplicht versus tegenspraak en rechten van de verdediging

“5.3.3. Artikel 16.4.36, §1, DABM bepaalt: “§1. Na de ontvangst van de beslissing van de procureur des Konings, vermeld in artikel 16.4.35, brengt de gewestelijke entiteit binnen een termijn van dertig dagen de vermoedelijke overtreder op de hoogte van het voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming. De vermoedelijke overtreder wordt uitgenodigd om binnen een termijn van dertig dagen die volgt op de kennisgeving van dit bericht schriftelijk zijn verweer mee te delen. Tevens wordt hij erop gewezen dat hij: 1° documenten waarop het voornemen tot het opleggen van een alternatieve bestuurlijke geldboete berust, kan inzien en er kopieën van kan krijgen; 2° mondeling zijn schriftelijk verweer kan toelichten. De

vermoedelijke overtreder moet daartoe bij gewestelijke entiteit een aanvraag indienen binnen dertig dagen na ontvangst van de kennisgeving.”

Dit voorschrift, inzonderheid de op de gewestelijke entiteit rustende verplichting om de vermoedelijke overtreder uit te nodigen om schriftelijk zijn verweer mede te delen, desgevallend om mondeling zijn schriftelijk verweer toe te lichten, legt het bestuur een hoorplicht op. Het strekt er immers toe de vermoedelijke overtreder in de gelegenheid te stellen om op nuttige wijze zijn standpunt naar voor te brengen ten aanzien van de beboetingsbeslissing en de eventuele voordeelontneming die lastens hem worden overwogen wegens een gedraging die hem wordt verweten.”

Arrest MHHHC-13/109-VK van 19 december 2013.
Gelijkluidend: arrest MHHHC-13/7-VK van 24 januari 2013, nr. 5.4.3.
In dezelfde zin: arrest MHHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.6.3.1.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.3. Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, geldt er in de bestuurlijke besluitvorming, en onder meer de bestuurlijke beboeting, geen algemeen beginsel van tegenspraak. De eenzijdige beslissingsbevoegdheid van het bestuur wordt echter wel getemperd door de hoorplicht. Dit beginsel van behoorlijk bestuur houdt voor dat tegen niemand een ernstige maatregel kan worden genomen die gebaseerd is op een gegeven dat hem als een tekortkoming wordt aangerekend zonder dat de betrokkene vooraf de mogelijkheid werd geboden om op nuttige wijze voor het eigen standpunt op te komen. Voor wat de alternatieve bestuurlijke beboetingsbevoegdheid op grond van titel XVI DABM betreft, die hier ter sprake staat, is het beginsel deels gecodificeerd in artikel 16.4.36, §1, DABM en in artikel 76, §3, Milieuhandhavingsbesluit.”

Arrest MHHHC-13/44-VK van 23 mei 2013.
Gelijkluidend: arrest MHHHC-13/55-VK van 13 juni 2013, nr. 5.4.4; arrest MHHHC-13/66-VK van 16 juli 2013, nr. 5.4.3.1; arrest MHHHC-13/88-VK van 7 november 2013, nr. 5.5.3.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.3.2. Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, zijn in de bestuurlijke besluitvorming met het oog op bestuurlijke beboeting “de rechten van verdediging overeenkomstig artikel 6.3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens” (hierna EVRM) niet van toepassing. Het recht op toegang tot de rechter met de bijzondere waarborgen die hierbij inzake strafvervolgingen moeten worden gewaarborgd op grond van de artikelen 6 en 7 EVRM, strekt zich uit tot punitieve bestuurlijke sancties maar betreft de rechterlijke fase en niet de voorafgaande fase van de bestuurlijke besluitvorming (basisarrest: Europees Hof voor de Rechten van de Mens, 21 februari 1984, Oztürk t. Duitse Bondsrepubliek, *Publ. Hof*, Reeks A, vol. 73). Naar dit College reeds bij herhaling heeft bevestigd, wordt de eenzijdige beslissingsbevoegdheid daarentegen wel getemperd door de hoorplicht, zoals deels gecodificeerd in artikel 16.4.36, eerste lid DABM, een beginsel

van behoorlijk bestuur waarvan de schending evenwel niet is ingeroepen en beargumenteerd. Het bezwaar faalt in rechte.”

Arrest MHHHC-13/75-VK van 11 september 2013.

Toepassingen

“5.5.3. (...) Tevens verwijzend naar wat hierboven onder 5.3.2. wordt uiteengezet, stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat uit het dossier niet blijkt dat de verzoekende partij inzage heeft gevraagd in de documenten waarop het voornemen tot het opleggen van een geldboete berust. Voor zover moet worden aangenomen dat het bezwaar een schending van de hoorplicht aanvoert, is het ongegrond.

Het bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/88-VK van 7 november 2013.

“5.4.3. (...) Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat:

- de kennisgeving waarvan sprake in artikel 16.4.36, §1, aanhef DABM gebeurde op 30 maart 2010;
- de verwerende partij op 27 april 2010 per e-mail en aangetekende zending haar schriftelijk verweer bezorgde aan de gewestelijke entiteit;
- dit schriftelijk verweer eindigde met de zin: “*Indien de omstandigheden niet duidelijk genoeg zijn, wil ik die nog eens mondeling komen toelichten.*”

Nu een voorwaardelijk aanbod om mondeling toelichting te geven, met name “*indien de omstandigheden niet duidelijk genoeg zijn*”, geen aanvraag uitmaakt om gehoord te worden in de zin van artikel 16.4.36, §1, DABM, heeft de gewestelijke entiteit te dezen terecht geoordeeld dat zij de vrijheid had om de verzoekende partij niet uit te nodigen op een hoorzitting.

Het derde bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHHC-13/7-VK van 24 januari 2013.

“5.3.3. Artikel 16.4.36, §1, DABM bepaalt: (...).

In de context van dit artikel vormt de kennisgeving waarin artikel 16.4.36, §1, DABM uitdrukkelijk voorziet, een essentiële vereiste die mede de hoorplicht in hoofde van de gewestelijke entiteit waarborgt. Immers, zonder deze kennisgeving heeft de vermoedelijke overtreder geen weet van de mogelijke bestuurlijke sanctie die hem kan te wachten staan, en kan hij zijn argumenten, die het bestaan van het milieumisdrijf of de ernst ervan eventueel kunnen weerleggen, niet op gepaste wijze aanvoeren. De decreetgever heeft het belang van deze bepaling benadrukt door de kennisgeving aan vormvereisten te onderwerpen. Inderdaad, luidens artikel 16.1.2, 3°, DABM wordt voor de toepassing van titel XVI DABM onder ‘kennisgeving’ verstaan: “*het verzenden door middel van een*

aangetekende brief, met ontvangstbewijs”.

Wanneer derhalve de gewestelijke entiteit de vermoedelijke overtreder op de hoogte brengt van haar voornemen om hem een alternatieve bestuurlijke geldboete, al dan niet vergezeld van een voordeelontneming, op te leggen en hem uitnodigt om zijn verweer schriftelijk mee te delen, dient zij dit te doen op de door artikel 16.1.2, 3°, DABM voorgeschreven wijze.

Het Milieuhandhavingscollege stelt vast dat de gewestelijke entiteit te dezen voormeld vormvoorschrift niet heeft nageleefd.

In zoverre de verzoekende partij haar recht om in de beoefeningprocedure op nuttige wijze voor het eigen standpunt op te komen niet op een adequate wijze heeft kunnen uitoefenen, is artikel 16.4.36, §1, DABM geschonden.

Uit zijn aard vormt dit artikel een substantieel vormvoorschrift waarvan de schending de vernietiging van de beboetingsbeslissing meebrengt telkens zij de belangen van de vermoedelijke overtreder heeft geschaad. Nu de kennisgeving niet gebeurde conform artikel 16.1.2, 3°, DABM en nu het ook niet uit te sluiten valt dat de gewestelijke entiteit, na kennisname van een mogelijk verweer, een voor de verzoekende partij meer gunstige beslissing zou hebben genomen, heeft de schending van dit substantiële vormvoorschrift de belangen van de verzoekende partij onmiskenbaar geschaad. Dit is in de voorliggende zaak des te meer het geval gezien zowel het proces-verbaal van overtreding als het navolgend proces-verbaal niet alleen lastens verzoekende partij maar ook lastens twee andere verdachten werden opgesteld.

Het eerste bezwaar is gegrond en wettigt de vernietiging van de bestreden beboetingsbeslissing.”

Arrest MHHC-13/109-VK van 19 december 2013.
Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.4.4. (...)

Voor zover moet worden aangenomen dat het bezwaar een schending van de hoorplicht aanvoert, stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de verzoekende partij niet aantoonbaar, noch redelijk aanneembaar maakt, hoe het feit dat zij niet wist dat voornoemd stuk in het administratief dossier zat en ze er dan ook niet heeft op kunnen repliceren, het beginsel van de hoorplicht zou hebben geschonden, met name haar zou hebben belet om op nuttige wijze voor het eigen standpunt op te komen. Integendeel, naar blijkt uit het schriftelijk verweer dat zij op 4 oktober 2010 indiende, had de verzoekende partij ruim voordat de bestreden beslissing werd genomen kennis van de gegevens die de wezenlijke feitelijke en juridische grondslag vormen voor de beboeting.

Dit klemt des te meer nu het kwestieuze mailbericht enkel gegevens bevat omtrent de wijze waarop de gevolgen van de ten laste gelegde milieumisdrijven inmiddels werden hersteld, informatie die de verwerende partij als verzachtende omstandigheid heeft meegenomen in de bestreden beslissing zodat zich de vraag opdringt naar het belang van de verzoekende partij bij dit bezwaar. Overigens kan de gewestelijke entiteit,

overeenkomstig artikel 16.4.36, §2, DABM, de toezichthouders verzoeken om aanvullende inlichtingen te verstrekken.

Het middel faalt in rechte.”

Arrest MHHC-13/55-VK van 13 juni 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHC-13/44-VK van 23 mei 2013, nr. 5.4.3; arrest MHHC-13/66-VK van 18 juli 2013, nr. 5.4.3.2. Zie eveneens arrest MHHC-13/64-VK van 16 juli 2013, nr. 5.6.3.1. Zie ook Werkingsverslag 2012.

Schending van de Wet 1991 Formele motivering bestuurshandelingen

“5.4.1. (...)

Artikel 3 Motiveringswet omschrijft de motiveringsverplichting als volgt:

“De motivering moet in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten gronde liggen. Zij moet afdoende zijn.” Het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dus duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, wat wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen. Toegepast op de bevoegdheid tot bestuurlijke beboeting op grond van artikel 16.4.25 DABM juncto artikel 16.4.27, tweede lid, DABM, die de gewestelijke entiteit de beslissing geeft om het bedrag van de boete vast te leggen tussen minimum 0 euro en maximum 250.000 euro, te vermeerderen met de opdecimen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten, brengt de verplichting tot een afdoende motivering mee dat ieder besluit dat tot het opleggen van een boete overgaat niet enkel de keuze voor beboeting maar ook het bedrag van de boete naar behoren zou motiveren.

Te dezen stelt het Milieuhandhavingscollege vast dat de bestreden beslissing de “BEOORDELING” van de feiten inleidt met de vermelding dat er toepassing wordt gemaakt van “de artikelen 16.4.25 tot en met 16.4.38 DABM en artikel 76 Milieuhandhavingsbesluit”, en aldus de juridische grondslag voor de hoogte van de boete afdoende meedeelt. Inderdaad: de verwijzing omvat zowel artikel 16.4.27, tweede lid, DABM, dat zoals net hogerop is aangegeven de wettelijke minimum- en maximumboete bepaalt, als artikel 16.4.29 DABM dat de criteria preciseerd die in aanmerking moeten worden genomen bij het bepalen van een concrete boete binnen het wettelijk vastgestelde minimum- en maximumbedrag. Artikel 16.4.29 DABM bepaalt dat de hoogte van de geldboete afgestemd dient te worden op de ernst van het milieumisdrijf en dat tevens wordt rekening gehouden met de frequentie en de omstandigheden waarin de vermoedelijke overtreder milieumisdrijven heeft gepleegd en beëindigd.

Het College stelt eveneens vast dat de bestreden beslissing omstandig de hoogte van de geldboete motiveert met aandacht voor elk van de beoordelingscriteria waarin artikel 16.4.29 DABM voorziet.

In het kader van de motivering van het boetebedrag gaat de

gewestelijke entiteit eerst uitgebreid in op de ernst van de feiten en met name op het feit dat, gezien de dB(A)-schaal een logaritmische schaal is, “een toename van 3 dB(A) reeds een verdubbeling van de akoestische energie, een toename van 10 dB(A) een vertienvoudiging van de akoestische energie met zich meebrengt”; dat “een toename van 10 dB(A) als een verdubbeling van de luidheid ervaren wordt en dat de overschrijding door [verzoekende partij] 14,4 dB(A) bedraagt, hetgeen een ernstige overschrijding uitmaakt”; dat een dergelijke overschrijding, “schadelijk is” en “kan leiden tot permanente gehoorschade”. Bovendien wordt verwezen naar de gevolgen van geluidshinder voor de leefomgeving en de omwonenden.

Verder vermeldt de bestreden beslissing dat de factor frequentie geen aanleiding geeft tot een hogere geldboete omdat het een “eenmalige schending” betreft, er “minstens geen indicaties zijn die erop wijzen dat bij de overtreder reeds eerder vergelijkbare feiten werden vastgesteld”. Tevens stelt zij dat er “geen bijzondere omstandigheden zijn” die werden betrokken bij het bepalen van het boetebedrag.

De hoogte van de geldboete werd aldus afdoende gemotiveerd.

Het eerste bezwaar is ongegrond.”

Arrest MHHC-13/56-VK van 13 juni 2013.
In dezelfde zin: arrest MHHC-13/11-VK van 21 februari 2013, nr. 5.5.3.2. Zie ook Werkingsverslag 2012.

“5.5.3. Terecht stelt de verwerende partij dat verzoekende partij geen belang heeft bij het middel, zodat het op onontvankelijke wijze is opgeworpen.”

Arrest MHHC-13/45-VK van 23 mei 2013.

Schending van het gelijkheidsbeginsel

“5.4.3. Als beginsel van behoorlijk bestuur kan het gelijkheidsbeginsel slechts zinvol worden ingeroepen met betrekking tot beslissingen die éénzelfde bestuur neemt in aangelegenheden waarin het, met discretionaire bevoegdheid, beslist ten aanzien van vergelijkbare gevallen.

Los van het feit dat de vergelijkbaarheid van het geval van de verzoekende partij met dit van [...] geenszins voldoende is gestaafd door de loutere mededeling, in een brief van de Milieu-inspectie aan het parket, dat het om vergelijkbare gevallen gaat, stelt het Milieuhandhavingscollege samen met de verwerende partij vast dat de aangevoerde ongelijkheid wortelt in het beleid van de betrokken parketten en de beslissingen die de daar bevoegde magistraten maken, en derhalve niet nuttig kan worden ingeroepen ten aanzien van de bestreden beslissing.

Het bezwaar faalt in feite en rechte en is derhalve ongegrond.”

Arrest MHHC-13/30-VK van 9 april 2013.

Bijlagen

4

Relevante wetgeving

Milieuhandhavingsdecreet =

decreet van 21 december 2007 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XVI "Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen" (BS 29 februari 2008).

Titel XVI van het DABM werd daarna gewijzigd door het:

- decreet van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij (BS 4 februari 2009);
- decreet van 30 april 2009 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot wijziging aan diverse bepalingen inzake de milieuhandhaving (BS 25 juni 2009);
- decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond (BS 6 juli 2009);
- decreet van 23 december 2010 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur (BS 18 februari 2011);
- decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (BS 28/02/2012);
- decreet van 20 april 2012 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur (BS 22/05/2012);
- decreet van 25 mei 2012 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming met het oog op de omzetting van de Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (BS 28/06/2012).
- decreet van 8 februari 2013 houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest (BS 22/02/2013);
- decreet van 22 november 2013 tot wijziging van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (BS 21/01/2014).

Milieuhandhavingsbesluit =

besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, (BS 10 februari 2009), gewijzigd door het:

- besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2009 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot wijziging van diverse andere besluiten (BS 25 juni 2009);
- besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 houdende de rechtspositieregeling van de leden van het Milieuhandhavingscollege (BS 22 oktober 2009);
- besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 inzake de certificering van bedrijven en hun technici voor brandveiligingssystemen die ozonlaag afbrekende

stoffen of gefluoreerde broeikasgassen bevatten (BS 22 oktober 2009);

- besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 inzake de certificering van technici die bepaalde gefluoreerde broeikasgassen terugwinnen uit hoogspanningsschakelaars (BS 22 oktober 2009);
- besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 inzake de certificering van koeltechnische bedrijven en hun koeltechnici (BS 22 oktober 2009);
- besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 inzake de certificering van personeel voor de terugwinning van bepaalde oplosmiddelen op basis van gefluoreerde broeikasgassen uit apparatuur (BS 27 oktober 2009);
- besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 inzake de opleiding van technici die betrokken zijn bij de terugwinning van gefluoreerde broeikasgassen uit klimaatregelingsystemen in bepaalde motorvoertuigen (BS 27 oktober 2009);
- besluit van de Vlaamse Regering van 22 oktober 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (BS 28 december 2010);
- besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Natuur en Bos (BS 14 december 2010);
- besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL) (BS 1 februari 2011);
- besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (BS 12 juli 2011);
- besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2011 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond en tot wijziging van diverse besluiten (BS 6 september 2011);
- besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2011 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het toezicht op en de handhaving van de normering van vast opgestelde zendantennes voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz besluiten (BS 21 oktober 2011);
- besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2011 tot wijziging van diverse besluiten tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (BS 21 december 2011);
- besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2011 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende de vaststelling van het Vlaams

reglement betreffende de milieuvergunning en van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft de actualisatie van voormelde besluiten aan de evolutie van de techniek (BS 21/03/2012);

- besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het maximaal geluidsniveau van muziek in inrichtingen (BS 29/03/2012);
- besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (BS 23/05/2012);
- besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid (BS 13/08/2012);
- besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 november 1984 tot aanwijzing, voor het Vlaamse Gewest, van ambtenaren die bevoegd zijn voor het opsporen en vaststellen van de inbreuken op de regelen ter bestrijding van de geluidshinder (BS 17/10/2012);
- besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (BS 19/12/2012);
- besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2013 tot wijziging van het VLAREL en tot wijziging van diverse andere besluiten wat betreft erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (BS 23/04/2013);
- besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2013 houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik (BS 18/04/2013);
- besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2013 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu houdende omzetting van Europese richtlijnen en andere diverse wijzigingen (BS 10/09/2013).

Rechtspositiebesluit =

besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 houdende de rechtspositieregeling van de leden van het Milieuhandhavingscollege (BS 22 oktober 2009), gewijzigd door het:

- besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2011 tot

wijziging van diverse besluiten tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (BS 21 december 2011).

Procedurebesluit =

besluit van de Vlaamse Regering van 27 mei 2011 houdende vaststelling van de rechtspleging voor het Milieuhandhavingscollege (BS 12 juli 2011).

Toepassingsgebied van titel XVI van het DABM

Een brede waaier van Europese verordeningen, milieuwetten en -decreten valt onder de toepassing van titel XVI van het DABM. Het betreft zowel milieuhygiënewetgeving als milieubeheerswetgeving. Ook schendingen van deze regelgeving kunnen aan het oordeel van het MHHC worden voorgelegd.

Het betreft volgens artikel 16.1.1. van het DABM de volgende wetten en decreten, met inbegrip van hun uitvoeringsbesluiten:

- alle andere titels van het DABM, met uitzondering van titel I - Algemene bepalingen, titel II - Besluitvorming en inspraak, titel X - Agentschappen en titel XI - Strategische Adviesraden;
- het Boswetboek van 19 december 1854;
- de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij;
- de Jachtwet van 28 februari 1882;
- de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging;
- de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging;
- de wet van 2 april 1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen
- de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud;
- de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder;
- de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater;
- het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- de wet van 28 juli 1981 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973;
- het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer;
- het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning;
- de wet van 12 juli 1985 betreffende de bescherming van de mens en van het leefmilieu tegen de schadelijke effecten en de hinder van niet-ioniserende stralingen, infrasonen en ultrasonen;
- het Bosdecreet van 13 juni 1990;
- het Jachtdecreet van 24 juli 1991;
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen;
- het decreet van 18 juni 2003 betreffende het integraal

waterbeleid, wat betreft artikel 8, 10 tot en met 17 en artikel 62 en 70 van titel I;

- het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming;
- het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, met behoud van de toepassing van artikel 60bis, §2, van dat decreet;
- het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond;
- de door de Vlaamse Regering aangewezen milieuregelgeving van de Europese Unie en internationale milieuregelgeving;
- het decreet van 8 februari 2013 houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest.

Artikel 2 van het Milieuhandhavingsbesluit legt de lijst vast van deze Europese milieuregelgeving:

- Verordening (EEG) nr. 3254/91 van de Raad van 4 november 1991 houdende een verbod op het gebruik van de wildklem in de gemeenschap en op het binnenbrengen in de gemeenschap van pelzen en producten die vervaardigd zijn van bepaalde in het wild levende diersoorten uit landen waar gebruik wordt gemaakt van de wildklem of andere vangmethoden die niet stroken met de internationale normen voor humane vangst met behulp van vallen;
- Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dieren en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer;
- Verordening (EG) nr. 850/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de persistente organische verontreinigende stoffen en tot wijziging van Richtlijn 97/117/EEG;
- Verordening (EG) nr. 166/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 18 januari 2006 betreffende de instelling van een Europees register inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen en tot wijziging van Richtlijn 91/689/EEG en 96/61/EG van de Raad;
- Verordening (EG) nr. 842/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 inzake bepaalde gefluoreerde broeikasgassen;
- Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende diersoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer;
- Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen;
- Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie, alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en

Richtlijn 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie;

- Verordening (EG) nr. 708/2007 inzake het gebruik van uitheemse en plaatselijk niet-voorkomende soorten in de aquacultuur;
- Verordening (EG) nr. 1418/2007 van de Commissie van 29 november 2007 betreffende de uitvoer, met het oog op terugwinning, van bepaalde afvalstoffen, vermeld in bijlage III of III A bij Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad, naar bepaalde landen waarop het OESO-besluit betreffende het toezicht op de grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen niet van toepassing is;
- Verordening (EG) nr. 1102/2008 inzake het verbod op de uitvoer van metallisch kwik en andere kwikverbindingen en -mengsels en de veilige opslag van metallisch kwik;
- Verordening (EG) nr. 359/2009 van de Commissie van 30 april 2009 tot schorsing van het binnenbrengen in de Gemeenschap van specimina van bepaalde in het wild levende dier- en plantensoorten;
- Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de ozonlaagafbrekende stoffen;
- Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002;
- Verordening (EU) nr. 333/2011 van de Raad van 31 maart 2011 tot vaststelling van criteria die bepalen wanneer bepaalde soorten metaalschroot niet langer als afval worden aangemerkt overeenkomstig Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Door de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 oktober 2010 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid valt, vanaf 7 januari 2011, ook het verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart, ondertekend in Straatsburg, op 9 september 1996 onder de toepassing van titel XVI van het DABM.

Afkortingen

AMI	afdeling Milieu-inspectie van het Departement LNE
AMMC	afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer van het Departement LNE
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BS	Belgisch Staatsblad
BUPO	Internationaal verdrag van 19 december 1966 inzake burgerrechten en politieke rechten
DABM	decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
MHHC	Milieuhandhavingscollege
OVAM	Openbare Afvalstoffenmaatschappij
VLM	Vlaamse Landmaatschappij

Colofon

Uitgave

Milieuhandhavingscollege

Verantwoordelijke uitgever

Luk Joly

Voorzitter van het Milieuhandhavingscollege

Koning Albert II-laan 35 bus 23

1030 Brussel

Eindredactie

Xavier Vercaemer

Vormgeving

Studio Salens

Depotnummer

D/2014/3241/245

**Dit rapport is beschikbaar op de website van
het Milieuhandhavingscollege: www.mhbc.be**

Overname wordt verwelkomd, mits bronvermelding.

Milieuhandhavingscollege
Koning Albert II-laan 35 bus 23
1030 Brussel

www.mhhc.be